

Nov odnos do Krasa

DUSAN KALC

Riselce. Kraska vrtaca divjega videza. Visoka navpična stena prica, kako je nekoč vse skupaj zgrmelo v globino. Na dnu se je dolgo nabirala zemlja, dokler se vanjo ni zagrizel plug. Clovek je obdeloval njeno dno, dokler ga nove razmere niso z nje spodile. Se prej je zasadil akacije, da bi bil vsaj s koli za trte preskrbljen. Danes so tudi drevesa prepuscana sama sebi in se visoko prerivajo k svetlobi.

To je delček Krasa. Tistega Krasa, ki od nekdanjega vznemirja ljubitelje lepote, ki drazi pesniško muho in s Cankarjem mrmra »Veseli ljudje bodo ziveli tod...« Delček Krasa, cez katerega bo danes stekla didakticna naravoslovno-turisticna pespot.

Clovek je spet posegel v naravo. Tudi tokrat nasilno, kot vedno, vendar z dobrim namenom. Tokrat s srcem in pametjo; s srcem, ker zeli s tem iskreno zascititi naravo pred nenehnim unicevanjem, s pametjo pa, ker jo zeli ovrednotiti za novo, tokrat nenasilno eksploatacijo... turistcne narave.

Kakorkoli gledamo na vso zadevo, je nekaj vendarle jasno: pobuda izpricuje nov odnos do Krasa. Ze dolgo se soocamo po eni strani z nekim kolonialnim arogantnim odnosom mesta do kraskega podezolja, po drugi pa z neko ljubosumno posesivnostjo podezolja do meancanov. Nekaj se s pobudami, kot so Riselce, bistveno spreminja. Kras kot splet naravnih lepot in od cloveka oblikovanih znacilnosti si morda s tem privaja samega sebe in je hkrati na razpolago vsem, a na veliko bolj omikan in kulturno nacin.

Ce nas pri tem skrbi narodni moment, pa ne moremo mimo ugotovitve, da se je poleg nove pespoti rodila danes tudi dvojezicna zgibanka. Predvsn pa se je rodila knjiga, ki je nekaksen naravoslovni prirocnik, arheoloski vestnik, etnografski zapisnik, zgodovinski zbornik in turistcni vodnik hkrati, pa se cudovitega videza povrh. Namenjena je slovenskim in italijanskim bralcem, nastala pa je iz slovenskega okolja, kakrsno je pretežno zgoniska obcina.

Koliko smo imeli doslej tega? Jamrali smo in se hudovali, vendar so vodnike po Krasu pisali in izdajali samo razni Sfregole, Canarelle in stevilni drugi avtorji italijanskega rodu in duha. Mi pa smo drzali svoja peresa (in zalozbe) v hladilniku, buljili v prazno in se hudovali...

KOSOVO / CIVILNE ŽRTVE TREH BOMBNIH ATENTATOV V KOSOVSKI MITROVICI IN PODUJEVU

Okrvavljen predvečer drugega pogajalskega kroga o Kosovu

Ostro stališče zunanjih ministrov EU pred jutrišnjim začetkom pogajanj v Parizu

PRISTINA - Tri močne eksplozije na Kosovu, ki so po zadnjih poročilih terjale vsaj šest žvrljenj in 60 ranjenih, so okrvavile predvečer drugega pogajalskega kroga, ki se bo začel jutri v Parizu. Pogovori bodo tokrat v močno zastraženem konferenčnem centru Kleber (na posnetku AP) blizu Eifflovega stolpa, pogajalci pa po včerajšnjem sklepu sveta zunanjih ministrov EU ne bodo imeli alternativ. Predsedujoči, šef nemške diplomacije Fischer je na zasedanju v Eltwillu dejal, da morata sprti strani v Rambouilletu dosežen dogovor takoj podpisati, ker bo v nasprotnem primeru na Kosovu vojna.

Na 21. strani

ITALIJA / DA NE BI PRIŠLO DO »VOLILNE GNEČE«

Scalfaro bi predčasno zapustil Kvirinal

Medtem se pogloblja spor med predsednikom vlade D'Alema in Prodiem

Superenalotto: nad 52 milijard za 33 srečnežev

RIM - Srečna kombinacija števil 6-18-20-34-72-90 in »jolly« 17 je včeraj v Italiji ustvarila preko trideset novih milijarderjev. Po nekaj tednih je sklad za šestico presešel 50 milijard, sreča pa se je tokrat nasmehnila 33 igralcem superenalotta, ki so pet tednov zapored igrali sistem z enakimi številkami v vrednosti 750 tisoč lir. Pa naj se kdo reče, da se vztrajnost ne izplača... Srečni listek je bil igran v trafiki Leonardi v delavskem rajonu San Giorgio v Catani. Vsak od srečnežev bo prejel nekaj manj kot 1, 6 milijarde lir. la-

stnik trafike je takoj povedal, da so dobitniki osebe, ki denar res potrebujejo.

Se bolj zadovoljna pa sta tokrat srečneža, ki sta zadela pravilno kombinacijo 5+1. Dobitek je bil sicer nižji, vendar si ga delita le dva. Tako bosta vsak dobila več kot 2, 7 milijarde lir. Oba sta za listek vplačala le po 4000 tisoč lir. Prvi je igral v papirnici Bui v Codigoru (Ferrara), drugi pa v trafiki Madeddu v Macomeru (Nuoro).

Sicer pa se v včeraj po vsej Italiji igrali skoraj 98 milijonov kombinacij.

RIM - Oscar Luigi Scalfaro je pripravljen nekoliko predčasno zapustiti Kvirinal, da bi pomagal preprečiti nevarnost »volilne gneče«, se pravi križanja volitev predsednika republike z junijskimi evropskimi in lokalnimi volitvami. Svojo razpoložljivost v tem smislu je Scalfaro izrazil predsedniku poslanske zbornice Violanteju, včeraj pa jo je tudi javno potrdil med svojim obiskom v rodni Novari.

Scalfarovo razpoložljivost za morebitni predčasni odhod s Kvirinala so pozdravili v domala vseh italijanskih političnih krogih. Vlada je v tem smislu izdala celo posebno noto.

Sicer pa se na italijanskem političnem prizorišču se vedno nadaljuje spor med predsednikom vlade Massimo D'Alema in njegovim predhodnikom v Palacu Chigi Romanom Prodiem. D'Alema je Prodiu včeraj primerjal celo z Berlusconiem.

Na 21. strani

Srbski patriarh na obisku v Trstu

TRST - Srbski patriarh Pavle je včeraj začel svoj prvi obisk pri trzaski srbsko-pravoslavni skupnosti, v cerkvi sv. Spiridijona pa ga niso pričakali samo člani te skupnosti, temveč skupaj s skofom Ravignanijem tudi najvišji zastopniki oblasti v mestu in deželi ter predstavniki drugih verskih skupnosti. Patriarh bo danes zjutraj somaseval pri slovesnem obredu, popoldne pa bo odpotoval v Ljubljano in Zagreb. Obisk najvišjega voditelja srbsko-pravoslavne cerkve sodi v priprave krščanskega sveta na jubilejno leto 2000, napovedana srečanja in pogovori v Zagrebu in Ljubljani pa na prizadevanja srbske cerkve za normalizacijo odnosov po razkosanju Jugoslavije.

Na 2. strani

Železniški koridor preko Goriške?

GORICA - Predsednik Goriške pokrajine Brindolin, predsednik Kraske gorske skupnosti Lavrencic in trzaski zupan Persi so se v Rimu z vodstvom državnih železnic pogovarjali o načrtih za visokokapacitetno železnico proti Ljubljani. Izrazili so pomisleke o hipotetah, da bi progo speljali po zaščitnih območjih na Krasu. Zahtevali so soudeležbo krajevnih urav pri odločanju, Brindolin pa je predlagal razbremenitev proge proti Trstu z alternativno skozi Gorico in Ajdovščino do Vrhnike.

Na 6. strani

Razkrili čezmejno kriminalno združbo

GORICA - Intenzivna preiskava v sodelovanju med italijansko in slovensko policijo se je te dni zaključila z aretacijo zadnjih dveh osumljencev v Brescii in razkritjem kriminalne združbe, ki se je ukvarjala s tihotapljenjem ukradenih vozil, mamil, ilegalcev in deklet za prostitucijo. Delovala je na relaciji med Slovenijo in Italijo. Deset oseb so priprli, proti 23 napisali ovadbo, zasegli pa so tudi več ukradenih avtomobilov. V kazni-va dejanja so vpleteni slovenski in italijanski ter hrvaški državljani.

Na 6. strani

SMUČANJE / SLOVO

Deborah Compagnoni sklenila svojo kariero

SIERRA NEVADA - Z včerajšnjim veleslalomom na finalu svetovnega pokla v Sierra Nevada je Deborah Compagnoni tudi uradno končala svojo izredno bogato sportno kariero. V desetih letih, kolikor je bila v svetovnem smučarskem vrhu, je osvojila vse, kar se je osvojiti dalo: od svetovnih do olimpijskih naslovov, imela pa je tudi veliko smole s poškodbami.

Na 22. strani

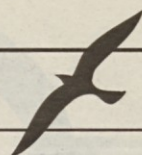
GORICA / SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Jutri premiera Jovanovićeve novitete

Premierni uprizoritvi bosta v centru »Lojze Bratuž«, v Trstu pa konec meseca v Mieli

GORICA - Slovensko stalno gledališče se bo jutri predstavilo goriski publiki s predzadnjo produkcijo letošnje sezone, in sicer s krstno uprizoritvijo komedije Dušana Jovanovica »Klinika Kozarčev«, s podnaslovom alko komedija. V komediji, ki jo je zreziral Dušan Jovanović nastopata v številni igralski družbi tudi Alojz Svete in Gregor Gec (f. KROMA). Jutri in v torek bosta v Kulturnem centru »Lojze Bratuž« v Gorici premierni uprizoritvi najnovejšega Jovanovićevega dela. Trzaska premiera in ponovitve se bodo vrstile od 27. marca do 1. aprila v gledališču Mieli.

V CERKVI SV. SPIRIDIJONA / OBISK SRBSKEGA PATRIARHA

Prisrčno srečanje tržaškega škofa in srbskega patriarha

Danes slovesno bogoslužje, zatem odhod proti Ljubljani in Zagrebu

Objem, ki sta si ga v cerkvi sv. Spiridijona izmenjala tržaški škof Evgen Ravignani in poglavar srbske pravoslavne cerkve patriarh Pavle, ni bil le objem med dvema Cerkvama, ki isceta skupno pot k enotnosti, bil je tudi otipljiv dokaz velikega bogastva in raznolikosti, s katerim se lahko ponasa nase mesto. V svojem pozdravu je prav Ravignani spomnil na to, da so prvi Srbi prisli v Trst že leta 1736 in da so prispevali k njegovemu razcvetu ter prinesli »prizgano luč pravoslavne vere«.

Patriarha, ki je na krajšem pastirskem obisku po Italiji, Sloveniji in Hrvaški, kamor ga je povabil zagrebski, ljubljanski in italijanski metropolit Jovan, so v cerkvi poleg škofa Ravignani pričakali tudi predstavniki drugih verskih skupnosti in zastopniki oblasti v mestu in deželi. Sinoci se je patriarh, ki so ga spremljali niski škof Irinej, škof iz Valjeva in Sabca Lavrentije ter druge osebnosti, udeležil večernice, danes pa bo somaševal pri slovesnem obredu, ki bo ob 10.30. Ze popoldne bo zapustil Trst in se odpravil v Ljubljano, svojo turnejo bo sklenil v Zagrebu, kjer naj bi ga sprejela hrvaški predsednik Franjo Tuđman in zagrebski nadškof Josip Bozanić.

Pastirsko potovanje 84-letnega patriarha sodi v priprave krščanskega sveta na jubilejno leto 2000, bliznja srečanja v Ljubljani in Zagrebu pa obenem kažejo na prizadevanja srbske pravoslavne cerkve za normalizacijo in pomiritev po vojni in tragedijah, ki so razkosale in se pretresajo narode bivše Jugoslavije. V svojem krajšem nagovoru med sinocno večernico se je patriarh držal strogo pastoralnih okvirov, govoril je o Kristusu in njegovem trpljenju, poudaril je, da je po eni strani treba razvijati razum do najvišje možne mere, po drugi pa vzporedno negovati dobroto: um je oko, a je hladen, dobrota je topla, a slepa, oba skupaj predstavljata ravnotežje.

Iskanje tega ravnotežja ni vedno lahko, je se dejal, vendar se lahko zanesemo na pomoč Boga. S svoje strani je škof Ravignani spomnil na ekumenski dialog, ki že več kot tri desetletja označuje odnose med srbsko-pravoslavni in rimskokatoliškimi verniki. Pri tem nas je podpirala zavest, je nadaljeval škof Ravignani, da je naša dolžnost skupaj oznanjati Kristusa, da je treba pot do enotnosti kristjanov, tudi če je dolga in morda težka, prehoditi v spostovanju duha. Bodrila nas je zavest, je se pristavil, o potrebi našega mesta, da odgovori na klic po razumevanju in prijateljstvu. To skupno pot pa so naceli, je spomnil tržaški škof, dušni pastirji srbsko-pravoslavne cerkve, se posebej nadškofa Jovan, metropolita za Italijo, ter škof Lavrentije, a tudi tisti, ki so vodili rimskokatoliško cerkev v Trstu, nadškof Santin in škof Bellomi.

POBUDA OBČINE IN UNICEFA

Niz predavanj za vzgojitelje in starše o »kulturi otroštva«

Jutri popoldne se bo v zborni dvorani tržaške univerze začel niz predavanj o »kulturi otroštva«, ki ga prireja občinsko odbornstvo za vzgojo, mladinska vprašanja in enake možnosti in deželni odbor Unicefa za FJK. Pobudo so predstavili včeraj dopoldne na zupanstvu. Kot sta povedali občinska odbornica Maria Teresa Bassa Poropat in predsednica deželnega Unicefa Gigliola Della Marina, so predavanja namenjena vzgojiteljem in staršem, vseh predavanj bo osem, zvrstila pa se bodo ob ponedeljskih popoldne (začetek ob 17.30).

Vzvod za niz so določila mednarodne konvencije o pravicah otrok in državnega zakona št. 285 iz leta '97. Med glavnimi nameni pobude je privabiti starše k večjemu sodelovanju pri vzgojnem procesu, naglasen pa je bil tudi pomen skupnega nastopa občinske uprave in Unicefa. V vsebinskega vidika bo večina predavanj osredotočena na odnos in komunikacijo med otroki in odraslimi. Kot že rečeno, bo prvo predavanje jutri, po uradni predstavitvi niza bo ob 18. uri Umberto de Wonderweild govoril o odnosu med materjo in otrokom pred in po rojstvu.

DEVIN-NABREŽINA / PRIHODNJO SOBOTO

»Kongres« šestdesetletnikov

Po uradnih podatkih živi v občini 174 oseb rojenih leta 1939

Velik praznik je v pripravi v občini Devin-Nabrežina. Pravzaprav ne gre le za praznik, temveč kar za kongres »relativne večine«.

Sploh ne gre za kako politično pobudo ali drugo resnobno zadevo, ampak za vseobčinski zbor šestdesetletnikov, to je občanov in občanek, ki so se rodili v Devinu-Nabrežini daljega leta 1939. Sodec po anagrafskih arhivih je bivačih šestdesetletnikov 174 (93 moskih in 81 žensk), katerim gre dodati še skoraj petdeset, v glavnem žensk, ki so se izselile drugam v svet. Zakaj pa »relativna večina«? Gre za najštevilnejši in torej najbolj ploden letnik devinsko-nabrežinske občine in obenem... za prvi letnik osnovne sole takoj po osvoboditvi. »Sneli smo si uniforme balil in na-

taknili titovke...«, je hudomušno pripomnil zastopnik pobudnikov.

Zbor 60-letnikov se bo odvijal v soboto 20. marca v prostorih občinske knjižnice na nabrežinskem osrednjem trgu sv. Roka. Glavna točka dnevnega reda je imenovanje organizacijskega odbora, ki naj bi nato v kratkem priredil jubileju primeren izlet. Na sestanku bo tekla beseda tudi o prvih idejah in o tem, kako naj bi izlet izpeljali. Vsekakor pa pobudniki vnaprej izjavljajo, da bo strogo prepovedan in zatrt vsak poskus govorjenja o zdravju in domaćih problemih...

Kdo pa je vabljen? Vsi 60-letni občani (ali pa vsaj bivši občani), ki naj s seboj prinesejo cimvec idej in, seveda, veselega razpoloženja. (igb)

MANJŠINA / EDINOST KRITIČNO DO LOGARJEVE

»Internacionalizacija bi bila že zdavnaj nujna«

»Italija že desetletja krši svoje obveze do slovenske manjšine - Masellijev osnutek še zdaleč ni zadosten«

»Besede državne sekretarke v zamejstvu in po svetu Mihaele Logar, po poročanju Primorskega dnevnika izrečene v Ljubljani dne 11. marca 1999, da bi bilo preuranjeno internacionalizirati vprašanje varstva slovenske manjšine v Italijanski republiki, potrjujejo mnenje tistih, ki trdijo, da je zgodovina učiteljica življenja prav zato, ker je usoda učiteljica, da nihče ne upošteva njihovih naukov.«

Tako se zacenja daljše tiskovno poročilo, ki nam ga je posredovalo Družbeno-politično društvo Edinost iz Trsta in v katerem je izraženo stališče, da bi bilo v resnici že zdavnaj potrebno odpreti mednarodni spor o pravnem položaju Slovencev v Italiji.

Poročilo, ki sta ga podpisala Lucijan Malalan in Samo Pahor, najprej podrobno navaja glavne etape internacionalizacije južnotirolskega vprašanja na pobudo Avstrije. Med drugim ugotavlja, da je spor trajal od leta 1959 do leta 1992, t.j. 33 let, tako da ce bi se Slovenija odločila za takšen korak glede Slovencev v Italiji danes, bi se zadeva znala zavleci do leta 2032. Sicer pa Edinost

meni, Italija že 45 let »grobo in nesramno« krši Londonski memorandum, se pravi mednarodno sprejete obveznosti do slovenske manjšine, »da o 51 letih krsitve ustave niti ne govorimo«. Sprico vsega tega je jasno, da je govorjenje o kakih »preuranjenosti« v zvezi z internacionalizacijo vprašanja slovenske manjšine v Italiji enostavno nerazumljivo. Po mnenju Edinosti bi Slovenija prav naredila, ko bi se odločila za takšen korak že leta 1992, »ko je Italijanska republika s predlogom tristranskega memoranduma pokazala svoje svetovno znane lastnosti«.

Edinost poleg tega meni, da Masellijev osnutek nikakor ne dosega ravni varstva, ki ga določa ze Londonski memorandum in je »pravi posmeh varstva, ki ga je republika Slovenija zagotovila svojim državljanom italijanske narodnosti«. Zaradi tega se Edinost čudi, da je Logarjeva v isti tiskovni izjavi, v kateri se je opredelila proti internacionalizaciji, izrazila podporo »zascitnemu zakonu v takšni obliki, kot ga je predlagal poslanec Domenico Maselli«.

BAZOVICA / OKROGLA MIZA V KD SLOMŠKOV DOM

Vrednote za današnji čas med levico in desnico

Razpravljali so D. Jakomin, N. Maganja in S. Lipovec

Odkod delitev na desnico in levico? Kdo je zares napreden in demokratičen in kdo nazadnjaski? Kateri so verske in katere laične vrednote? Okrog teh in podobnih vprašanj se je sukala okrogla miza, ki je bila predsinočnim v Slomškovem domu v Bazovici (Foto Kroma).

Udeležence večera je v imenu prirediteljev - t.j. KD Slomškov dom - pozdravil domaci zupnik Zarko Skerlj, razpravo je uvedel Dusan Jakomin, razpravljala pa sta Nadja Maganja in Sergij Lipovec.

Jakomin je izhajal iz nedavnega napada, ki ga bila delezna katoliška Cerkev v zamejskem komunističnem glasilu, in se vprašal, kaksen je smisel takšnih polemik danes. S tem pa je seveda že zastavil

vprašanja, ki smo jih uvo doma navedli.

Maganja je v svojem prispevku najprej opozorila, da živimo v času hitrega spreminjanja vrednot, ter izrazila prepričanje, da je katoliška Cerkev v današnji stvarnosti tista ustanova, ki najbrz najdosledneje poziva k spostovanju cloveka in njegovega dostojanstva. Po njenem so razna proticerkvena stališča prazni stereotipi. Sicer pa je tudi opozorila, da so med Slovenci v Italiji močno zakoreninjeni razni predsodki, ki nimajo stvarne podlage, kot npr. ta, da je samostojno slovensko politično nastopanje navdihnili politična emigracija iz osrednje Slovenije.

Lipovec je skusal opredeliti naprednost in na-

zadnjastvo z vidika marksista danes. Napredno je po njegovem zavzemanje za mir, sožitje, enakopravnost žensk ipd., nazadnjasko pa delovanje v smislu nasprotnih vrednot oz. protivrednot. Sicer pa je Lipovec tudi poudaril, da je pri presojanju konkretnega delovanja potrebno upoštevati kontekst. Tako

je poudarjanje lastne identitete pri večinskem narodu lahko agresivno in torej nazadnjasko, pri manjšinskem pa obrambno in torej povsem zakonito.

V nadaljevanju večera so se v razpravo vključili tudi razpravljalci iz občinstva. Slo je za zanimivo soocenje mnenj, kakršnih bi se veliko potrebovali.

RICMANJE / BABNA HIŠA

V petek se je začel Ricmanjski teden

Odpri so razstavo Iva Petkovška, nastopil je MePZ Primorsko - Pobuda SKD Slavec

Z odprtjem likovne razstave Iva Petkovška se je v petek zvečer v ricmanjski Babni hiši začel letosnji niz prireditev, ki jih domače kulturno društvo Slavec tradicionalno ponuja ob prazniku vaškega zavetnika sv. Jozefa (f. KROMA). Kulturni program večera je uvedel in zaključil mesani pevski zbor Primorsko iz Mackolj, ki ga vodi Anton Baloh, na petkovi prireditvi pa je predstavil pesmi, s katerimi letos sodeluje na reviji Primorska poje (zbor je nastopil sinoci v Cerknem). Zbrane je v imenu organizatorja pozdravil predsednik društva Slavec Erik Zerjal, ki je naglasil pomen vsakoletne pobude. Razstavljalca, zdravnika-likovnika Iva Petkovška pa je na otvoritvi predstavila Jana Pecar, ki je najprej poudarila, da ob ogledu Petkovskih slik takoj začuti, da umetnik ob svojem snovanju globoko razmislija in raziskuje. Vsebinska razgledanja, je zatrdila Pecarjeva, se zrcali v obravnavanih motivih, občutke pa vzbujajo predvsem zelo kontrastne, močno ekspresivne barve. Sicer pa so obravnavani motivi skoraj drugotnega pomena, saj Petkovska zanima predvsem iskanje in preiskovanje novih tehnik, v cemer je začutili vpliv nekdanjega mentorja, Avgusta Cernigoja. Ob tako znanem mentorju pa se Petkovšek lahko pohvali še z znamenito sorodstveno vezjo, saj je Ivo pravnik slikarja Jozefa Petkovška. Njegova dela bodo v Babni hiši na ogled do 21. marca, ko se bo tudi zaključil letosnji niz prireditev Ricmanjskega tedna. Petkovškova dela si bo nato mogoče ogledati v Trstu (razstavnimi prostori zavarovalnice Generali), organizatorji Ricmanjskega tedna pa bodo do naslednje nedelje ponudili še vrsto prireditev, osrednji dogodek pa bo v petek, 19. t.m., ko bo v Babni hiši Domači večer.

TRST / VERTIKALIZACIJA V ŠOLSTVU

Srednja šola I. Cankar proti povezavi z OŠ

Zahteva po črtanju sklepa

Zavodni svet Državne srednje šole s slovenskim učnim jezikom »Ivan Cankar« v Trstu zahteva, da se iz pokrajinskega načrta o razsežnosti sol črta sklep o navpični povezavi naše srednje šole s Didaktičnim ravnateljstvom za osnovne šole s slovenskim učnim jezikom pri Sv. Jakobu.

Zahtevamo, da Trzaska Pokrajina upošteva določbe Posebnega statuta Londonskega memoranduma z dne 5. oktobra 1954, ki jih potrjuje 8. člen Osimskega sporazuma ratificiranega z zakonomi št. 73 z dne 14.3.1977 in zakoni št. 1012 iz leta 1961, št. 1859 iz leta 1962 ter št. 932 iz leta 1973, kateri posebej določajo seznam slovenskih sol ter didaktičnih ravnateljstev in ravnateljstev srednjih sol in Visjih zavodov. Tudi člen 2, 9 odlok OPR št. 233 z dne 18.6.1998 posebej zagotavlja avtonomijo omenjenih sol tudi v primeru, da niso doseženi minimalni parametri, ki jih navaja omenjeni odlok.

V smislu zgoraj omenjenih zakonskih določil in ob pomnkanju vsakršnih zagotovil za funkcionalno ureditev omenjene navpične povezave z didaktičnim ravnateljstvom pri Sv. Jakobu zavodni svet smatra vsak poseg, da se izvede omenjena povezava, za pravno nezakonitega in funkcionalno neprimernega.

Zato zavodni svet Državne srednje šole s slovenskim učnim jezikom »Ivan Cankar« v Trstu poziva Trzasko pokrajino, naj črta sklep o navpični povezavi naše srednje šole z didaktičnim ravnateljstvom ter naj tako zagotovi, da bosta obe vrsti sol lahko koristno delovali v splošnem interesu vseh njihovih porabnikov na teritoriju.

MUZEJ REVOLTELLA / KONFERENCA B. PODRECCO IN PISTOLETTA

Pogledi arhitekta in umetnika na mesto

V muzeju so do 4. aprila na ogled Podreccovi načrti zadnjih petnajstih let

Umetniški kraji in znamenja: na to temo sta v petek v avditoriju muzeja Revoltella govorila likovnik Michelangelo Pistoletto in arhitekt Boris Podrecca (z leve na sliki, f. KROMA). Izhodišče njunih razmisljanj je bilo ureditev mesta. Boris Podrecca je svojemu posegu dal naslov Tukaj in drugje: kraj in identiteta, medtem ko je Pistoletto govoril o umetniških znamenjih v urbani okolju. V muzeju je do 4. aprila odprta razstava načrtov, ki jih je arhitekt Podrecca s svojimi sodelavci pripravil in večinoma tudi izvedel v zadnjih 15 letih.

Proces Scialpi: sodniki bodo pred odločitvijo poslušali še nove izvedence

Trzasko prizivno porotno sodišče je delno ugodilo zahtevam branilcev bivšega casnikarja Graziana Scialpija, ki je 21. decembra 1996 s pistolo umoril svakinjo Giovanno Flamigni in težko ranil ženo Fernando: po več kot sedmih urah posvetoovanja so sklenili, da je treba opraviti balistično in zdravniško-sodno ekspertizo, ki naj bi pokazali, kaj se je tistega tragicnega dne zgodilo v stanovanju na Miramarskem drevoredu. V to stanovanje se je Fernanda skupaj s sinčkom preselila po locitvi od Scialpija, tam je prebivala tudi njena mati. Vse druge zahteve je sodišče zavrnilo, češ da zadostujejo dokazi, ki so jih svojčas že zbrali. Imena izvedencev bodo znana 22. marca, svojo nalogo bodo uradno prevzeli na obravnavi, ki bo 16. aprila.

Na prvostopenjskem procesu so Scialpija obsodili na 28 let zapor, dolžili so ga namernega umora in povzročitve telesnih poškodb. Tistega dne je kot nekajkrat prej sel k ženi, hotel je, da se vrne k njemu, obisk pa se je končal v krvi.

DOLINA / DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO

Literarni in likovni natečaj

V sredo na OŠ Prežihov Voranc v Dolini

V letosnjem solskem letu smo na didaktičnem ravnateljstvu v Dolini načrtovali več pobud v zvezi s projektom »Spodbujanje branja in spoznavanje ter vrednotenje slovenskega jezika in kulture«, v katerega je vključen tudi projekt »Bralna značka«. Za organizacijo vseh pobud v okviru tega projekta je bila letos prvič nameščena učiteljica Andreina Ota. V sodelovanju z učitelji mentorji je pripravila pester program pobud.

Na posameznih solah so učenci, pod vodstvom mentorjev, pridno prebirali knjige iz seznama za tekmovanje za bralno značko. Istocasno so se tudi pripravljali za mednarodni kviz v zvezi s prebranimi knjigami. Ta bo potekal v mesecu maju na COS Albina Bubnica v Miljah za učence prve stopnje ter na COS Ivana Trinka Zamejskega v Ricmanjih za učence druge stopnje. Oba dneva bomo gostili znanega slovenskega lutkarja Stena Vilarja, ki bo otrokom prikazal Piko Nogavičko in njene norčije. Slavnostno podeljevanje bralnih značk bo potekalo meseca junija v gledališču F. Prešerna v Boljuncu.

Posebno pozornost je knjižnicarka posvetila uram pravljic. Med letom je obiskala posamezne razrede in pripovedovala pravljice. Učenci so bili

med uricami deležni ne samo prisrčnega pripovedovanja ampak so ob tem odkrili tudi bogastvo slovenske kulture na zgodovinskem, zemljepisnem in etnografskem področju. Sad teh uric so pester in bogate knjižice, katere so učenci sami sestavili in likovno oblikovali. Izdelki bodo razstavljeni v Mladinskem krožku v Dolini v okviru praznovanja »Majence«.

V okvir pobud spada tudi prvi literarni in likovni natečaj »Moj domači kraj«, ki ga razpisuje didaktično ravnateljstvo v Dolini pod pokroviteljstvom občine Dolina. Literarnega dela natečaja se bodo prostovoljno udeležili učenci četrtih in petih razredov vseh osnovnih sol didaktičnega ravnateljstva. Odvijal se bo v sredo, 17. marca 1999 na osnovni soli Prežihovega Voranca v Dolini v jutranjih urah. Likovnega natečaja se bodo udeležili učenci prvih, drugih in tretjih razredov v tednu od 15. do 19. marca 1999. Likovne izdelke bodo pripravili na posameznih solah. Najboljši izdelki bodo nagrajeni in prebrani na kulturnem večeru v okviru praznovanja Majence. Kulturni program se bo odvijal v ponedeljek, 10. maja 1999 v večernih urah v dvorani KD Valentin Vodnik, kjer bodo razstavljeni tudi likovni izdelki.

NOVICE

V Boljuncu danes otvoritev razstave o soški fronti

Danes, ob 11. uri bodo v Mladinskem domu v Boljuncu otvorili razstavo z naslovom Ljudje in ozemlje 1915-1918, posvečeno soški fronti. Danasnje odprte bo se posebno zanimivo, saj bo poleg uvodne besede Vilija Princica o razstavi sami na vrsti tudi branje tematskih odlomkov iz knjižnih del in sa branje pričevanj naših ljudi. Se posebno gre tu omeniti pisma domaćina, ki je s soske fronte pisal svoji družini v Boljuncu: pričevanjski in književni del je priložnostno oblikoval Beno Sevsek. Razstavljen fotografsko gradivo prihaja iz številnih zbirk posameznikov in ustanov, uresničitev pobude, ki je že marsikje doživela izredno dober sprejem, pa so podprli Italijansko obrambno ministrstvo, Italijanski vladni komisariat za padle, ravnateljstvo vojaškega pokopališča v Sredpolju in Ministrstvo RS za kulturo. Razstava bo na ogled do 28. marca, ogled bo možen tudi izven določenega urnika, seveda s predhodnim dogovorom (na tel. 228422) in se posebno za skupine, tudi solske. (dam)

Prihodnjo nedeljo koncert Kraškega kvinteta s predstavitvijo CD plošče

Z večjo prireditvijo bodo prihodnjo nedeljo (21. 3. 99) v dvorani Sportno-kulturnega središča v Zgoniku, predstavili javnosti svojo novo CD ploščo člani Kraskega kvinteta, seveda ob prisotnosti stalnega sodelavca Braca Korena. Na koncertu bodo poleg članov ansambla nastopili še »legendarni« pevec Ivica Serfezi, pevka Natalija Verboten, ki bo posamezne točke tudi povezovala, in pa Tiljo Fracin, humorist iz Montecukole. Kaseti oz. CD plošči je naslov Polka band, vsebuje pa najnovejše ansamblove uspešnice. Seveda so člani kvinteta vložili v to pobudo veliko truda in moči, zato si tudi pričakujejo, da bo nedeljska predstavitev privabila v Zgonik veliko ljubiteljev tovrstne glasbe. Koncert se bo začel ob 18. uri. (dam)

Drevi na slovenskem TV programu RAI drugi kviz Med dvema ognjema

Danes bo po slovenski televiziji RAI druga oddaja televizijskega kviza Med Dvema ognjema. Tokrat sodelujejo v njej dijaki Državnega znanstvenega liceja F. Prešeren iz Trsta, Oddelka za zunanjo trgovino Z Zois in Državnega klasičnega liceja P. Trubar iz Gorice. Oddajo bosta tudi tokrat vodila Suzi Bandi in Danijel Malalan, režija je v rokah Marije Breclj in Iva Tulla, gledali pa jo boste lahko drevi z začetkom ob 20.50 in v četrtek, 18. marca, ko bo po televizijskem dnevniku, na sporedu ponovitev.

Opolzkosti neznanca brez hlač v parku Basevi

Mestni redarji od začetka meseca budno pazijo, kaj se dogaja v javnem parku »Basevi« pri Sv. Jakobu, vendar doslej niso ugotovili nič nenavadnega. S kontrolo bodo vsekakor nadaljevali. Nekateri tamkajšnji prebivalci so se namreč zgledali v uradu mestnih redarjev v Ul. Locchi in povedali, da so 1. marca v parku opazili napol golega moškega: bilo je navsezgodaj jutraj, neznanec je bil brez hlač in se je predajal opolzkim dejanjem.

26. marca v Trstu podelitev Flajbanovih nagrad

Slovensko dobrodelno društvo bo podelilo Flajbanove nagrade in studentske podpore za akademsko leto 1998-99 v petek, 26. marca t. l., ob 18. uri na svojem sedežu v Trstu, Ul. Mazzini 46.

nerymode

spomladanska kolekcija

TRST - LARGO BARRIERA VECCHIA 16

SKD SLAVEC RICMANJE-LOG
prireja **RICMANJSKI TEDEN**
danes, 14. marca od 10. ure dalje

NA DRUSTVENEM DVORISCU OŽIVITEV
STAREGA OBICAJA - STOJNICA Z DOBRIM
PRŠUTOM IN DOMAČO KAPLJICO

Po vaskih ulicah slikarski ex-tempore - V galeriji razstava
del Iva Petkovska - v prireditveni dvorani ob 17.30 kon-
cert pihalnega orkestra Ricmanje, dirigent Marino Marsic

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAZENECV
in **RADIJSKI ODER**

vabita jutri, v ponedeljek, 15. marca
na kulturni večer

predaval bo dr. **JOŽE FAGANEL** o

SLOVENŠČINI V GLEDALIŠČU
DANES

Podelili bodo tudi nagrade literarnega natečaja za
radijsko igro, ki ga je razpisal Radijski oder.

Srečanje bo v Peterlinovi dvorani
v Donizettijevi ulici št. 3 s pričetkom ob 20.30

KD IVAN GRBEC - Škedenjska ul. 124
vabi
danes, 14. marca 1999 ob 17. uri na prireditev

BESEDE SLOVENSKE ISTRE

NA SPOREDU:

predstavitve zadnje številke glasila *Brazde s Trmuna*; fotografije iz Istre;
pesmi in glasba domačih ustvarjalcev;
priložnostni govornik **LEDA DOBRINJA**,
urednica študijskega krožka

Program bo povezovala pesnica in slikarka **DANIJA TUJAK**
Vabljeni vsi, ki si želite nenavadni večer!!!

KRAŠKI KVINTET in BRACO KOREN
predstavljajo novo kaseto in cd-ploščo z naslovom

POLKA BAND

v nedeljo, 21. marca 1999 ob 18. uri
v Sportno-kulturnem centru v Zgoniku

GOSTJE VEČERA:

legendarni pevec **IVICA SERFEZI**
pevka **NATALIJA VERBOTEN**
humorist **TILJO FRITACIN**

Večer bo vodila **NATALIJA VERBOTEN**

Pokrovitelj večera:
GOSTILNA PIZZERIA GUSTIN - Zgonik

ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV

vabi na revijo otroških
in mladinskih zborov

Pesem mladih 1999

danes, 14. marca, ob 16. uri

na Pomorski postaji v Trstu (Molo Bersaglieri 3)

KD KRAŠKI DOM

vabi danes, 14. marca ob 17. uri,
v Kulturni dom na Colu

na ogled lepljenke

ŽIVLJENJE JE VEČEN BOJ ...

ob 100-letnici Kettejeve smrti

Nastopajo: mladi člani SKD Tabor z Opčin
na klaviruro igra Aleksander Ipavec
pojeta Andrejka Možina in David Vidali

Režija **OLGA LUPINC**

Sodeluje Moški oktet **ODMEVI**
pod vodstvom Rada Milica

Loterija

13. MARCA 1999

BARI	27	85	53	37	17
CAGLIARI	70	88	51	79	10
FIRENCE	50	55	36	12	49
GENOVA	85	48	86	47	68
MILANO	44	12	83	15	82
NEAPELJ	41	4	61	69	60
PALERMO	68	5	86	21	46
RIM	73	58	87	69	65
TURIN	10	51	56	57	11
BENETKE	21	79	86	77	27

Super

Enalotto 6 18 20 34 72 90 17

Nagradni sklad	27.151.359.960 - lir
1 dobitnik s 6 točk.	52.331.306.600 - lir
2 dobitnika s 5+1 - Jackpot	2.715.136.000 - lir
63 dobitnikov s 5 točkami	86.194.800 - lir
10.095 dobitnikov s 4 točkami	537.900 - lir
312.326 dobitnikov s 3 točkami	17.300 - lir

PIHALNI ORKESTER RICMANJE
vabi na
KONCERT
ob praznovanju sv. Jožefa
danes, 14. marca, ob 17.30
v Babni hiši v Ricmanjih

SLOVENSKI KLUB

V torek, 16. t. m. ob 20.30
Gregorčičeva dvorana, Ul. sv. Franciska 20

PRIBEŽNIKI IN NJIHOV SEN

Svoje izkušnje in nacрте bosta predstavila
don **PIERLUIGI DI PIAZZA**
in **BOZIDAR STANISIC**
Vljudno vabljeni!

KD JOŽE RAPOTEC - PREBENEG

prireja danes, 14. marca, ob 18. uri,
večer ob priliki dneva ženaz gostovanjem dramske skupine

KUD DOMOVINA iz Ospa z veseljoigro

STARA K'KUŠ

Režija **SERGIJ VERČ**

Priložnostne misli bo podala umetnica **IRENA ŽERJAL**
Vabljeni!

Slovensko planinsko društvo Trst
vabi člane in prijatelje na predstavitev
dia-projekcij in videofilma

MADAGASCAR 98

Ekstremni alpinistični podvig na goro **Tsaranoro** bo
predstavil alpinist **Erik Svab** v četrtek, 18. marca, ob
20.30 v Prosvetnem domu Tabor na Opčinah

SKD BARKOVLE
TPK SIRENA

prireja

v petek, 19. marca
na sedežu Sirene

predstavitve
fotomonografije

OKUS TEME

Avtor -
ekstremni fotograf

BOGDAN KLADNIK

bo svoje predavanje
popestril z dia-slikami
Začetek ob 20.30

VČERAJ-DANES

Danes, **NEDELJA**,
14. marca 1999

TILKA

Sonce vzide ob 6.20 in za-
tone ob 18.08 - Dolžina dneva
11.48 - Luna vzide ob 4.29 in
zatone ob 14.24

Jutri, **PONEDELJEK**,
16. marca 1999

LUDVIKA

VREME VČERAJ OB 12.
URI: temperatura zraka 12
stopinj, zračni tlak 1019,1
mb pada, brezvetrje, vlaga
75-odstotna, nebo jasno,
morje mirno, temperatura
morja 9 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

Umrli so: 84-letna Uliana
Tempestini, 75-letni Umberto
Dorligo, 74-letna Valnea Ca-
navesi, 95-letna Angela
Bohm, 86-letna Iolanda
Pahor, 78-letna Angela Primc,

GeC taur
škofije

tel. 0038666 - 549588

ZADNJA MESTA:

VELIKONOČNI

in PRVOMAJSKI

paketi v TOPLICE

KLUB

(28. 4. - 2. 5.)

na **KORČULI**

Z letalom iz Ljubljane,

pikniki, plesi, igre, in ...

SUPER ANIMACIJA

Za odrasle in otroke

POPUSTI

POLETJA '99

na pakete z letalom v:

GRČIJO, PORTUGALSKO,

MAROKO, DALMACIJO, itd.

→ za prijave do 20.4.

87-letni Bruno Dobrigna, 89-
letna Elisabetta Rivelli, 88-let-
na Albina Giuliani, 43-letni
Mauro Patat, 84-letni Avelli-
no De Giovanni, 89-letna Lui-
gia Bonetti.

LEKARNE

Nedelja, 14. marca 1999

Lekarne odprte ob 8.30 do

13.00

Ul. Pasteur 4/1, Drevored
XX. septembra 6, Ul.
dell'Orologio 6 - Ul. Diaz 2,
Milje - Mazzinijev drevored
1, Prosek (tel. 040 225141).

Lekarne odprte ob 13.00

do 16.00

Ul. Pasteur 4/1 (tel. 040
911667), Drevored XX. sep-
tembra 6 (tel. 040 371377),
Milje - Mazzinijev drevored 1
(tel. 040 271124).

Prosek (tel. 040
225141/225340) s predhod-
nim telefonskim pozivom in
z nujnim receptom.

Lekarne odprte ob 16.00

do 20.30

Ul. Pasteur 4/1, Drevored
XX. septembra 6, Ul.
dell'Orologio 6 - Ul. Diaz 2,
Milje - Mazzinijev drevored
1.

Prosek (tel. 040
225141/225340) s predhod-
nim telefonskim pozivom in
z nujnim receptom.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta ob 20.30

do 8.30

Ul. dell'Orologio 6 - Ul.

Diaz 2 (tel. 040 300605).

Od ponedeljka, 15., do so-

bote, 20. marca 1999

Normalen urnik lekarn od

8.30 do 13.00 in od 16.00 do

19.30

Lekarne odprte tudi ob

13.00 do 16.00

Ul. Tor S. Piero 2 (tel. 040

421040), Ul. Revoltella 41

(tel. 040 947797), Zavljje - Ul.

Flavia 89 (tel. 040 232253).

Zgonik (tel. 040 229373) s

predhodnim telefonskim po-
zivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi ob

19.30 do 20.30

Ul. Tor S. Piero 2, Ul. Re-
voltella 41, Goldonijev trg 8,

Zavljje - Ul. Flavia 89.

Zgonik (tel. 040 229373) s

predhodnim telefonskim po-
zivom in z nujnim receptom.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta ob 20.30

do 8.30

Goldonijev trg 8 (tel. 040
634144).

118: hitra pomoč in

dežurna zdravstvena služba

(od 20. do 8. ure, predpraz-
nična od 14. do 20. ure in
praznična od 8. do 20. ure)

85 let praznuje danes

Frazi Valič

Kravos

Vsi njeni so ji hvalež-
ni za nazaj in so je vese-
li za naprej!

Za dostavljanje nujnih
zdravil na dom tel. 040
350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdrav-
stvenega podjetja in bolnišnic:
040 399-1111.

Urad za informacije Zdrav-
stvenega podjetja: 040
3995053 in 040 3995111 od
ponedeljka do petka od 8. do
13. ure ter ob ponedeljkih in
četrtkih tudi od 14. di 17. ure.

Urad za informacije bolniš-
nic: 040 3992724 od pone-
deljka do petka od 8. do 14.
ure.

KINO

ARISTON - 15.30, 17.45,
20.00, 22.15 »Shakespeare in
love« r. John Madden, i. Gwy-
neth Paltrow, Joseph Fiennes.

EXCELSIOR - 16.30, 18.25,
20.20, 22.15 »Train de vie«, r.
Radu Mihaileanu.

EXCELSIOR AZZURRA -
17.40, 19.50, 22.00 »Bugie, ba-
ci, bambole e bastardi«, i.
Sean Penn.

AMBASCIATORI - 15.45,
17.50, 20.00, 22.15 »La vita è
bella«, i. - r. Roberto Benigni.

GIOTTO MULTISALA 1
(Ulica Giotto 8) - 15.20, 17.00
»Babe va in città«; 18.45,
20.25, 22.15 »Lucignolo«, i.
M. Ceccherini, C. Gerini.

GIOTTO MULTISALA 2 -
15.40, 18.30, 21.30 »Salvate il
soldato Ryan«, r. Steven Spiel-
berg, i. Tom Hanks, Matt Da-
mon.

NAZIONALE 1 - 15.30,
17.05, 18.45, 20.30, 22.15 »Il
fuggitivo della missione im-
possibile«, i. Leslie Nielsen.

NAZIONALE 2 - 15.15,
16.45, 18.20 »A bug's life«,
prod. W. Disney; 20.00, 22.15
»Il giocatore«, i. Matt Damon,
John Malcovich.

NAZIONALE 3 - 16.30,
18.20, 20.15, 22.15 »Payback«,
i. Mel Gibson.

NAZIONALE 4 - 15.15,
17.25, 19.45, 22.10 »La figlia
di un soldato non piange mai«,
i. Kris Kristofferson,
Barbra Hershey.

MIGNON - 16.30, 18.20,
20.15, 22.15 »Analisi di un
delitto«, i. Tom Berenger, Cu-
ba Gooding.

CAPITOL - 15.30, 18.30,
21.30 »La sottile linea rossa«,
r. Terence Malick.

ALCIONE - 16.00, 18.00,
20.00, 22.00 »My name is Joe«
r. Ken Loach, i. Peter Mullan.

PIREDDITVE

SKD SLAVEC RICMANJE-LOG
prireja **RICMANJSKI TE-
DEN**, do 21. marca 1999. Spo-
red: danes, 14. marca ob 10.
ure dalje ozivitev starega
obicaja, stojnica s pečenim
pršutom in domaco kapljico,
slikarski ex-tempore po vaskih
ulicah, ob 17.30 v prireditveni
dvorani celovečerni koncert
Pihalnega orkestra Ricmanje;

v petek, 19. marca, ob 20.30
domaci vecer, nastopata
zdruzeni MePZ Slavec-Slove-
nec pod vodstvom Danijela
Grbca in dramska skupina
SKD Slavec z veseloiogro in
narečju Karlo ne zmore ena...
dve... tri..., režija in tekst Tatja-
na Turko; v nedeljo, 21. marca
od 16.30 nagrajevanje del
slikarskega ex-tempora in po-
novitev programa domacega
vecera.

OBVESTILA

SKD PRIMOREC TREBCE
obvesca, da je razstava lesnih
in svilenih izdelkov Avguste
Mikus Malalan in Ljudskem
miku odprta danes, 14. mar-
ca, ob 10. do 12. ure, jutri in v
torek, 15. in 16. marca, ob 18.
do 20. ure ter v sredo, 17. mar-
ca, ob 16. do 19. ure. Toplo
vabljeni!

**TABORNIKI RODU MO-
DREGA VALA** vabijo vse
svoje clane na 3. orientacijski
pohod, ki bo danes, 14. marca

Dne 13. marca je na
trzaski fakulteti za eko-
nomijo diplomiral

Tomaž Milič

Najmlajšemu dok-
torju v hiši čestitamo

vsi domaci

v Zagradcu. Zberemo se ob 9.
uri pred kmečkim turizmo-
ma.

SKUPNOST DRUZINA na
Proseku vabi na predavanje
VETER PATAGONIJE. Bruno
Krizman bo posredoval svoje
vtise in dogodivščine ob pred-
vajanju diapozitivov s poto-
vanja po tej prostrani argentin-
ski deželi. Predavanje bo dan-
es, 14. marca ob 18. uri na
sedežu skupnosti. Prisrčno va-
bljeni vsi prijatelji Skupnosti.

MLADINSKI DOM
BOLJUNEC vabi na ogled fo-
tografske razstave o Soski
fronti: **LJUDLJE IN OZEMLJE**
1915-1918. Otvoritev bo dan-
es, 14. marca, ob 11. uri.
Razstavo bo predstavil g. Vili
Princic iz Gorice. Ob tej pri-
liki bodo prebrana nekatera
dela, ki opisujejo vojaško
ziviljenje na fronti. Tocko je
pripravil g. Beno Sevssek. Raz-
stava bo odprta do 28. marca
ob ponedeljkih, sredah in
petkih od 16. do 18. ure, ob
nedeljah, od 10. do 12. ure in
od 15. do 17. ure. Izven ur-
nika je ogled možen po dogo-
voru na tel. št. 040-228422 v
popoldanskih urah.

MALI OGLASI
tel. 040 7786333

PRODAJAMO prvovrstno naravno olivno olje iz Abrucov in Moliseja; hladno stiskanje, cena 10.000 lir za liter. Tel. st. 040-824443 ali 0347-2387477.

ZBIRALEC kupi stare razglednice, slike, pisma in vse, kar vam je na poti v podstresju, kleti ali stanovanju. Tel. 040/55548.

PRODOD MOTO-CIKEL malagutti fifty ful CX, 4 predstave, modre barve, v dobrem stanju. Cena 300.000 lir. Tel. 040-299335.

GRAFICNE LISTE in 2 risbi (unikata) slikarja Avgusta Cernigoja prodam po ugodni ceni. Tel. 040-635508, od ponedeljka do petka od 17 do 20. ure.

MLAD PAR isče v najem stanovanje v okolici Trsta. Tel. st. 040-299096 v večernih urah.

PRODAM police za trgovino (zelenjavna/jestvine), registrirno blagajno, elektronsko tehniko in veliko prodajalno mi-zo. Tel. ob večernih urah na st. 040-572655.

V PREDMESTJU TRSTA, pri Domju, dajem v najem stanovanje za studio, laboratorij ali urad, 3 sobe, kuhinja, kopalnica, samostojno ogrevanje, ne za bivanje. Tel. na st. 040-828861 ob uri obedov.

V PREDMESTJU TRSTA dajem v najem svetlo in zravno podstresje - sobo z wc-jem, vodo in lučjo, ne za bivanje. Tel. st. 040-828861 ob uri obedov.

ISCENO v najem za eno osebo prazno majhno stanovanje ali hiso v Trstu ali okolici - upokoje-nec. Tel. st. 040-351286.

NUJNO ISCEMO GOSPO okrog 30-35 let za upravljanje skladišča z oblačili. Pisne ponudbe poslati na Primorski dnevnik, ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod sifro »TREND«.

ISCENO gospo, staro približno 40 let, s prakso v uradniškem delu in z osnovnim znanjem kompjuterja. Delo part-time v popoldanskih urah. Tel. 040-2024023.

NUJNO iscemo bolničarje vpisane v register za nego odraslih prizadetih oseb. Sedež v Trstu. Pismene ponudbe na postno lezeče »fermo-posta centrale Trieste« C.I.A.C.1109138.

DRUSTVO isče upravitelja bara ali osebo za

pomoč v društvenem baru. Informacije po telefonu 040-51377 od 9. do 15. ure.

PRODAM Ford Fiesta Studio, 1200 kubikov, 3 leta star, 35.000 km. Tel. na st. 040-420975 do 8.30 zjutraj.

DVOSED s hrastovim ogradjem v odličnem stanju, malo rabljen ter kavc s foteljem v modernem stilu, v odličnem stanju prodam. Tel. 040/575145-350150.

PRODAJALKA z delovnimi izkušnjami v trgovini jestvin in pekarni isče delo. Tel. 040-225757.

MEHANICNA DELAVNICA na Opcinah isče resnega uradnika. Tel. 040-214522.

NA OPCINAH smo v soboto 6. marca izgubili, v blizini Ul. Assenzio, muco sive in bele barve z dolgo dlako. Najditelja prosimo, da pokliče na tel. st. 040-213861.

PODJETJE isče prevoznika z lastnim kombijem (padroncino) za razvažanje blaga po Trstu. Klicati od ponedeljka do petka ob uradnih urah na tel. st. 040-227050.

GOSTILNA na Krasu isče natakario. Tel. st. 040-226516 od 9. do 12. ure vsak dan razen četrta.

HISO z vrtom ali večjim dvoriščem za otroke kupimo. Klicati v popoldanskih urah na tel. st. 040-630171.

STRUGARJA IN REZKARJA takoj zaposlimo v obrtni delavnici. Tel. 0481-21762 med delovnim časom.

PRODAM FIAT SCU-DO 1.9 D EL v dobrem stanju, letnik '96, s tremi sedeži, cena 18 milijonov lir ali po dogovoru. Tel. - 040-281257 ali 0330-462560.

OSMICO je odprl Ivan Budin, Zgonik 50.

OSMICA je odprta pri Drejcu Ferfolji v Doberdobu. Točimo belo in crno vino in nudimo domač prigrizek.

OSMICO je v Kolu-drovci odprl Skupek.

OSMICO sta v Dolini st. 147 odprla Ladi in Miran Kocjan. Tocita belo in crno vino.

OSMICO je odprl Dusan Gustin, Repen st. 22. Vabljeni vsi!

PRI BIBCU v Krizu je odprto ob četrtkih, petkih in sobotah. Tel. 040-220722.

OSMICO ima Zidaric v Praproto st. 23.

OSMICO je odprl Ber-to Tonkic v Doberdobu, Trzaska ulica 25. Ponuja vino in domač prigrizek.

OSMICO sta v Samator-ci odprla Boris in Gigi.

OSMICO sta odprla Cvetka in Mirko Brišcak, Brisce st. 3.

OSMICO ima Ivan Antonic, Cerovlje 34. Toci crno in belo vino.

V MEDJE VASI imata odprto osmico Gianna in Bojana.

OSMICO ima Igor Gr-gic, Padrice 193. Toci crno in belo vino. Vablje-ni!

KMECKI TURIZEM Zivec v Koludrovci je odprto ob petkih, sobotah in nedeljah. Tel. 040-229279.

KMECKI TURIZEM Ostrouska, Zagradec, je odprto ob petkih, sobotah in nedeljah. Nudi tople jedi in domače vino. Alex in Antonella se pri-porocata za obisk.

KMECKI TURIZEM Skerlj, Salez 44, je odprto ob petkih, sobotah in nedeljah. Tel. st. 040-229253.

Kam
po
bencin

Danes bodo na Trzaskem obratovala naslednje crpalke:

AGIP
Ul. Giulia 76
Miramarski drev. 231
Furlanska cesta 5
Ul. F. Severo 2/4
Istrska ul. (nasproti pokopališča)
Naselje sv. Sergija - Ul. Forti
Ul. O. Augusto

SHELL
Largo Giardino 1/4
Sentjakovski trg
Ul. Locchi 3
Trg Duca degli Abruzzi 4/1

ESSO
Trg Foraggi 7
Ul. F. Severo 8/10
Zgonik - drz.c. 202

IP
Trg Valmaura
Miramarski drevored 9
Devin-Nabrezina - drz.c. 14

ERG
Ul. F. Severo 2/7
Nabrezje R. Sauro 14

API
Drev. Campi Elisi (vogal Ul. Meucci)

NOCNE CRPALKE IN SELF SERVICE

TAMOIL - Ul. F. Severo 2/3
ESSO - Trg Valmaura 4
AGIP - Istrska ulica 155
AGIP - Miramarski drev. 49
AGIP - Ul. A. Valerio 1 (univerza)
ESSO - Zgonik - Drzavna cesta 202

CRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24

AGIP
Devin (sever) - avtocesta
Devin (jug) - avtocesta

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage

Marije (Judite)
Salvi vd. Zonta

se toplo zahvalujemo g. župniku R. Slejku, zdravnikoma dr. T. Catanzaru in dr. E. Kos, zdravnikom in osebju I. gerijatričnega oddelka bolnišnice Santorio, moski pevski skupini in SKD Primorsko ter vsem, ki so se je na katerikoli način spomnili in jo pospremili na zadnji poti.

Sinova Giorgio in Luciano z družinama ter ostali svojci

Mackolje, Osp, Trst, 14. marca 1999

ZAHVALA

Iskrena zahvala vsem, ki ste nam izrazili sočustvovanje ob izgubi drage

Slavke
Bogdanović

SVOJCI

Barkovlje, Beograd, 14. marca 1999

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage

Nadje Petelin
Gojca

iskrena hvala vsem, ki so nam na katerikoli način bili ob strani v teh težkih dneh. Posebna zahvala gre g. župniku, domačemu pevskeму zboru Skala in vsem, ki so jo pospremili na njeni poslednji poti.

SVOJCI

Gropada, 14. marca 1999

ZAHVALA

Moz Franc, sin Zdravko in hčerka Marta

se iskreno zahvaljujejo vsem, ki so pocastili spomin

Marie Gherlani
por. Leghissa

Cerovlje, 14. marca 1999

ZAHVALA

Že dva tedna moj ljubljeni moz

Silvano Giralaldi

pociva na zgoniški božji njivi, kot je bila njegova srčna želja.

Prisrčno se zahvaljujem vsem prijateljem, ki ste se tako stevilno od njega poslovili, ga spremili na zadnji poti, obsuli s cvetjem in darovali v dobrodelne namene.

Posebna zahvala zgoniškemu župniku dr. Markuzi za sv. mašo in obred, cerkvenemu zboru za občuteno petje, ki mu je bilo vedno ljubo in pevcem, ki so mu ob odprtem grobu tako lepo zapeli v slovo. Vsem pa so se posebno segle v dušo iskrene besede prijatelja Sase Martelanca, s katerimi je pocastil njegov spomin in mu izrazil prijateljstvo in spoštovanje vseh, ki so ga radi imeli, za kar je bil vsem vedno hvaležen. Iskrena hvala! Prisrčno se zahvaljujem tudi njegovemu zdravniku dr. Igorju Gustinu, ki mu je toliko let ljubeznivo stal ob strani.

Počivaj v miru, dragi Silvano!

Zalujoca zena Majda v imenu vsega sorodstva Trst, 14. marca 1999

Ob 6. obletnici smrti

Barbare Kralj
por. Gregorič

se je z ljubeznijo spominjamo

moz Mario, sinova Andrej in Jan, sestra Anamarija in brat Martin z družinama

Barkovlje, Opcine, 14. marca 1999

Zapustila nas je

Dana Kerševan
vd. Adamič

Zalostno vest
sporočata nečaka
Adrijan in Ivo

Pogreb drage pokojnice bo jutri, v ponedeljek, 15. marca ob 10. uri iz mrtvašnice v Ul. Costalunga v cerkev v Boljuncu.

Boljunec, 14. marca 1999

V 90. letu starosti nas je zapustila naša draga

Marija Susa
vd. Leghissa

(Mici)

Zalostno vest sporočajo hci Irma, sestra Antonija, snaha Miriam, vnuki, pravnuki in ostalo sorodstvo.

Pogreb bo v torek, 16. marca, ob 11. uri iz mrtvašnice trziške bolnišnice v cerkev Naselja S. Mavra.

Sesljan, 14. marca 1999

Nepričakovano nas je zapustila naša draga mama in nona

Salvina Purger
vd. Gherbassi

Zalostno vest sporočajo sin Dionisio z zeno Danelo, sestra Miranda in brat Ervino z družinama.

Datum in uro pogreba bomo javili naknadno.

Mackolje, Trst, 14. marca 1999

Ob izgubi drage mame izrekajo iskreno sozalice Dionisiu in družini

clani Pihalnega orkestra Breg

Vodstvo in kolegi SDGZ ter Servis-a izrekajo občuteno sozalice Dionisiu in vsem svojcem ob boleci izgubi drage mame.

15. 3. 1998 15. 3. 1999

Ob prvi obletnici smrti

Milene Glavina
vd. Leban

se je z ljubeznijo spominjajo

vsi, ki so jo imeli radi
Lonjer, 14. marca 1999

Nepričakovano in mnogo prerano nas je zapustila naša draga mama in nona

Elvi Miklavac
vd. Slokar

Zalostno vest sporočata hčerki Martina in Simona s Faustom ter vnucka Boris in Ester Zalovanju se pridružuje svakinja Jozka z Ladijem

Pokojna bo na parah od 11. ure dalje v barkovljanski cerkvi, kjer se bo pogrebna masa začela ob 12. uri.

Ze vnaprej hvala vsem, ki bodo pocastili njen spomin.

Iz srca hvala dragi Veri z družino ter prijateljema Bruni in Pierotu.

Namesto cvetja darujte v dobrodelne namene.

Barkovlje, Milan, Trst, 14. marca 1999
(Pogrebno podjetje Zimolo)

Zlata naša mamica, hvala ti za vso ljubezen in nenadomestljivo dobroto, s katero si naju skupaj s predragim Jurkotom vzgajala in spremljala na najini življenjski poti

tvoji Simona in Martina

Topel poljub
nasi noncki v slovo
Boris in Ester

(Pogrebno podjetje Zimolo)

Zveza cerkvenih pevskih zborov se spominja s hvaleznostjo in ljubeznijo svoje drage odbornice

ELVI MIKLAVEC

SLOKAR

ki nas je nenadno in tako napričakovano zapustila. Hčerka Martina in Simoni, vnukoma Borisu in Ester ter vsem sorodnikom izreka iskreno sozalice

Ob boleci izgubi drage Elvi se zalovanju Martine in Simone pridružuje

družina Jankovič

Učno in neučno osebje
Pedagoskega liceja
A. M. Slomsek

izreka občuteno sozalice hčerka in ostalim sorodnikom ob izgubi svoje bivše ravnateljice Elvi Miklavac Slokar in se klanja njenemu spominu

Ob bridki izgubi drage Elvi Miklavac - Slokar izrekajo občuteno sozalice Martini, Simoni, Jozki in ostalim sorodnikom

družine Barbiero, Furlan, Godnik, Jagodic, Jogan, Lokar, Milic, Mosetti, Pelicon in Rudez

Ob težki izgubi drage mame in none Elvi Slokar izražajo občuteno sozalice Simoni, Martini, Borisu in Ester

Vojka, Magda in
Gabrijela

Ob boleci izgubi drage mame Elvi izrekamo Martini iskreno sozalice

sopevke ženskega
komornega zbora
Glasbene matice

Ob težki izgubi predrage mame, prof. Elvi Miklavac - Slokar, dolgoletne odbornice, izreka hčerka Martini in Simoni ter ostalim svojcem, občuteno sozalice

Glasbena matica

Ob izgubi drage mame in none Elvi izrekamo Martini, Simoni, Borisu in Ester najiskrenejše sozalice

Marinka, Katarina
in Gianni

Ob izgubi drage mame Elvi sočustvujejo z Martino

otroci in starsi
OS M. Gregorič -
Stepancić

Ob nepričakovani smrti naše odbornice Elvi Slokar izražamo Martini, Simoni in svojcem občuteno sozalice

SKD Barkovlje

Ob nenadni smrti prof. Elvi Slokar izražamo družini in vsem sorodnikom iskreno sozalice

ravnateljica, tajništvo, vzgojitelji, učitelji in clani Področnega sveta didaktičnega ravnateljstva pri Sv. Jakobu

Ob nenadni izgubi prof. Elvi Miklavac-Slokar izražamo vsi na liceju »France Prešeren« občuteno sozalice prizadetim svojcem

Ob nenadni izgubi profesorice in ravnateljice Elvi Miklavac Slokar izražamo slovenski ravnatelji občuteno sozalice globoko prizadetim svojcem

Sozalcu za Elvi Miklavac Slokar se pridružuje

Sklad Mitja Cuk

S hudo prizadetimi Martino, Simono, Jozko in ostalim sorodstvom objokujejo drago Elvi Miklavac - Slokar prijateljice Agata, Ana, Danica, Graziella, Ida, Lidija S., Loredana, Marija B., Mikela, Mirta, Savi in Vera z družinami.

Anni Verdi
oblačila 0 -16

NOVE KOLEKCIJE

ZA POMLAD

IN POLETJE...

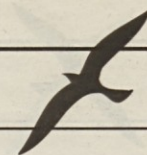
IN VSE NOVOSTI ZA

SVEČANE PRILOŽNOSTI:

KRSTI, OBHAJILA, BIRME

TRST, Trg Ospedale 6/F

tel. 040/774904

ŽELEZNICE / BRANDOLIN, LAVRENČIČ IN PERSI SO BILI V RIMU

Varianta skozi Gorico bi prizanesla Krasu

Upravitelji hočejo sodelovati pri izbiri proge 5. koridorja

Zupan Doberdoba Mario Lavrenčič se je, tudi kot predsednik Kraske gorske skupnosti, skupaj z drugimi goriskimi upravitelji te dni srečal v Rimu z upravitelji državnih železnic in z načrtovalci ti. visokokapacitetne železnice proge, na evropskem koridorju st. 5 proti Ljubljani. Srečanja so se udeležili tudi predsednik Pokrajine Giorgio Brandolin, trziški zupan Adriano Persi, predstavniki WWF in Legambiente.

Goriski predstavniki so zeleli pridobiti podrobnejše informacije o načrtih stiritirne proge, ki naj bi bila od Ronk dalje speljana po Krasu, večinoma v predoru, v smeri Trsta in Ljubljane. Predstavniki železnice inz. Gagliani je goriski delegaciji povedal,

da je načrt se na ravni predhodne studije, ki predvideva od Ronk dalje dve možni varianti, med katerima pa se niso izbrali dokončne. Po prvi naj bi proga kmalu po Ronkah bila speljana v predoru, nato bi na površju sla mimo Sabelskega jezera in Sosljanskega zaliva in v predoru proti Trstu s podzemnim odcepom proti Sežani. Druga varianta predvideva daljši odsek na površju mimo Prelostnega jezera in Jamelj ter vzdolž državne meje do odcepa, kjer bi nato proga v predorih sla proti Ljubljani in Trstu.

Goriski upravitelji in naravovarstveniki so izrazili zaskrbljenost zaradi hidrogeoloških in geomorfoloških značilnosti Krasa in zahtevali, naj se v

vsakem primeru pred dokončno izbiro podrobno preučijo posledice posegov v okolje. To se posebej velja za del proge v doberdobski občini, saj je prav na tem območju predvidena zascita okolja v okviru krasnega parka.

Zanimiv predlog je iznesel predsednik Pokrajine Brandolin, ki je predlagal, da naj bi se stiritirna proga pri Ronkah razdelila v dvoje: dva tira bi sla proti Trstu, dva pa mimo Gorice po že obstoječi trasi do Ajdovščine in Vipave ter dalje v predoru do Vrhnike, kjer bi se priključili na stiritirno progo med Trstom/Koprom in Ljubljano. Skupna kapaciteta te rešitve bi bila enaka, imeli pa bi več prednosti: poseg v krasko okolje bi bil

manjši, goriski del bi lažje prilagodili tudi za potrebe visoke hitrosti, kjer morajo ovinki biti zelo blagi, dvojna trasa pa bi dopuščala tudi prilagajanje načrta realni potrebi po visokohitrostnih zvezah.

Brandolin bo v ta namen sklical že jutri v Trzicu sestanek z župani zainteresiranih občin na Goriskem. Prva zahteva bo ta, da bi bili aktivno sodelujoči v dogovarjanju med Dezelom in železnicami, kjer je doslej bil prisoten le zupan Illy, ki seveda zagovarja interese Trsta. Na Goriskem se svojčas nihče, ne predsednica Pokrajine Marcolinijska ne župana Valenti in Persi ni znal dovolj postaviti, zato pa si Brandolin danes prevzema nalogo, da skuša nadoknaditi zamujeno.

ZDRAVSTVO / JAVNA NABIRKA ZA EMODINAMIKO

Predsedniki rajonov za krepitev bolnišnice

S prispevki in s sočasno pobudo za referendum, naj bi gorški občani soodločali o svoji bolnišnici

V Gorici si vse bolj utirata pot prepricanji, da morajo občani vzeti v lastne roke bodočnost zdravstva in tudi, da bo ta bodočnost toliko bolj rožnata, kolikor odločneje bomo stopili na pot sodelovanja z bolnišnico v Sempetru.

V to smer gre gotovo pobuda za razpis občinskega referenduma, ki so jo sprožili Zeleni in so jo takoj podprli tudi predsedniki rajonskih svetov: postopek je stekel s predložitvijo prvih 100 podpisov, pobudniki pa nadaljujejo z zbiranjem (za referendum je potrebnih 1.500 podpisov) vsak dan od 9. do 12.45 v občinskem volilnem uradu. Obstaja namreč bojazen, da bi odbor garantov, morda pod pritiskom sil desne sredine, ki se tako na obci-

ni kot zlasti na dezeli zavzemajo za selitev bolnišnice k usmilejnim bratom, preprecil referendum s kako formalistično pretežno. Takojsnja in množična podpora referendumski pobudi bi lahko zaustavila take manevre.

Vzporedno s tem namevajo predsedniki rajonskih svetov tudi sprožiti nabirko za nakup opreme za službo za emodinamiko v kardiološkem oddelku (eno od treh referendumskih vprašanj zadeva prav možnost »samoprispevka« za krepitev zdravstvenih struktur). Prejšnji večer so se srečali s primarijem kardiologije dr. Fontanelijem, ki ga je Zdravstvena ustanova zvabila v Gorico z obljubo, da bo tukaj odlašala službo za emodinamiko, potem pa je to obljubo

preklicala. Primarij je potrdil, da bi delovanje emodinamike v Gorici bilo smotno, se posebej, ko bi krog uporabnikov razširili v okviru sodelovanja s Sempetrom, kjer so že pokazali interes za ponudbo. Nakup opreme bi stal dobrih 200 milijonov lir, skupni strošek za uvedbo nove službe pa bi znašal 350 milijonov. Investicija bi se takoj obrestovala s prihrankom, ker bolnikov ne bi bilo več treba prevazati v Videm.

Predsedniki rajonskih svetov se bodo ponovno sestali jutri zvečer in po vsej verjetnosti odločili začetek javne nabirke. K sodelovanju bodo povabili občino in druge javne uprave, banke, trgovce in druga združenja ter vse občane.

NOVICE

Dijaško šahovsko prvenstvo

V telovadnici UGG bo danes s pričetkom ob 10. uri 6. šahovsko deželno prvenstvo za sole. Prireja ga Goriska občina v sodelovanju z deželno šahovsko zvezo, pokrajinskim odborom CONI, šahovskim krožkom Gorica in rajonskim svetom za Podturn in Sv. Ano. Nastopilo bo več kot 50 ekip in sicer v predstavnstvu osnovnih, nižjih srednjih in višjih srednjih sol. Sedem ekip sestavljajo samo ženske. Tekmovanja se bodo oddeležile tudi ekipe - zmagovalke lanskega prvenstva. Med temi so tudi učenci osnovne sole na Vrhu. Prvo in drugouvrščene ekipe se bodo 5. in 6. junija udeležile državnega šahovskega prvenstva v Cesenaticu.

Koncert nabožnih skladb Bartolomea Cordansa

Polifonski zbor iz Rude bo danes ob 20.30 v cerkvi na Travniku sklenil niz koncertov sakralne glasbe. Pevci pod vodstvom dirigenta Andrea Faiduttija so pripravili bogat spored skladb beneskega baročnega skladatelja Bartolomea Cordansa. Zbor je s posebnim program že nastopil v Gradiscu, Mošu in Ronkah in drevi zaključuje niz koncertov. Za orgelsko spremljavo bo poskrbel Mauro Macri, nastopili bodo vokalni solisti Livio Gallet, Federico Lepre in Young-Ki Kwon.

Stare in postmoderne razglednice

V prostorih nekdanje osnovne sole v Beglianu bodo danes ob 11.30 odprli zanimivo razstavo starih razglednic krajev na Trziskem. Na ogled bo gradivo iz zbirk Roberta Salbitanija. V posebnem delu razstave pa bodo predstavili »post-razglednice« oziroma razglednice krajev, ki so jih ustvarili slusatelji posebnega tečaja, ki je potekal ob sobotah v zimskih mesecih. Razstava bo v Beglianu odprta do 24. marca zatem jo bodo preselili v galerijo Antiche mura v Trzicu.

VOLCRA/13/399

KRONIKA / DESET OSEB V PRIPORU, PROTI 23 OVADBA

Policija razkrila čezmejno zločinsko tolpo

Ukvarjala se je s krajo in tihotapljenjem avtomobilov, mamili, priseljenci

Po šestmesečni preiskavi so policijski organi prav pred kratkim z aretacijo zadnjih osumljencev v Bresci zaključili obsežno akcijo razkrivanja zločinske združbe, ki je delovala na relaciji med Novo Gorico in Gorico, med Slovenijo in Lombardijo ter Francijo in našla sodelavce tudi na Siciliji. V priporu je deset oseb (sest v Sloveniji), proti triindvajsetim so napisali ovadbo, zasegli 15 ukradenih vozil, dvesto gramov heroina in nekaj kosov orožja. Uspešna akcija je sad dobrega sodelovanja med policijo v Gorici in Novi Gorici ter sodelovanja s komisariati v Geli, Milanu, Veroni in Bresci, je včeraj na novinarski konferenci poudaril šef letkega oddelka Carlo Lorito (na sliki - foto Bumbaca).

V priporu so 36-letni L.D., 23-letni L.B.F., 35-letni M.M., 29-letni P.V., 23-letni A.P., 27-letni R.B. in 53-letni V.T. Vsi so slovenski državljani, v glavnem doma v Novi Gorici in nekaterih drugih krajih ob meji. V priporu so se 38-letni hrvaški državljani I.P. ter italijanska državljana 41-letni M.D.G. in 24-letni S.V.. Clani skupine so se ukvarjali z različno dejavnostjo, od tihotapljenja, preprodaje in pone-

verjanja dokumentov ukradenih avtomobilov, »kloniranja« avtomobilov, do prevažanja ilegalnih priseljencev, »uvoza« deklet iz vzhodnoevropskih držav, do tihotapljenja mamil med Slovenijo in Francijo ter Slovenijo in Italijo. Pomembno vlogo naj bi imel 23-letni L.B.F. iz Nove Gorice, ki ima dvojno državljanstvo, slovensko in italijansko in je zivel med Gorico in Novo Gorico. L.B.F. je v priporu v Novi Gorici.

Preiskava se je začela konec lanskega avgusta, ko so v Novi Gorici priprli »soferja«, ki je skr-

bel za konsignacijo ukradenih vozil. Hitreje so se stvari začele odvijati decembra, ko so v Novi Gorici priprli se pet oseb zaradi posesti kokaina in zasegli tudi nekaj orožja. Januarja so pri Gorici priprli vodnika, ki je prevahal skupino ukrajinskih deklet, ki naj bi se ukvarjale s prostitucijo. 8. marca so v Bresci priprli se dva člana zločinske tolpe in s tem sklenili krog. V Geli na Siciliji, naj bi se s plasi-ranjem ukradenih avtomobilov - slo je za luksuzna vozila znanih znamk - ukvarjal zastopnik neke avtomobilske hiše.

STANDREŽ / V NEDELJO

Praznovali 70 let Lojzka Paškulina

Pri Robertu Pašulinu v Klancu v Standrežu se je prejšnjo nedeljo zvečer odvijala pravcata velika družabnost. Praznovali so Lojzkov 70. rojstni dan. Poleg svojcev in prijateljev so prisli slavljenču cestitati tudi bivši pevci moskega pevskega zbora Oton Zupancič. Kmalu za njimi so pripravile prijetno presenečenje tudi bivše pevke, »pupe«, kakor jih je bil vajan klicati Lojzko, in mu cestitale s pesmijo in nageljkom z rozmarinom. V zahvalnih besedah je bil Lojzko vidno ganjen.

Ob založenih mizah, cestitkah, harmoniki, petju in plesu je bilo razpoloženje enkratno. Za custveni trenutek večera je poskrbela snaha Alenka, ki je v pesniško obliko zlija svoje cestitke in cestitke domaćih. Večer je zgledal kot prireditev, kjer se ljudje zberejo in se ob prijateljstvu krepi tudi narodnost.

In ker se ze slavljenču vedno slava poje, lahko napisemo, da je bil Lojzko v sedemdesetih letih predsednik KD Oton Zupancic, da ga z zeno Danico poznamo kot pridnega kmetovalca na tisti zemlji, ki nam je se ostala, kot dolgoletnega natrkovalca pri domaćih zeganjih, kot pobudnika in organizatorja tekmovalne pokusnje domaćih salam, kot sposobnega »prascarja« in se bi lahko nadaljevali! Vazno je, kakor je sam povedal, da ne bo pozabil svojega 70. rojstnega dne.

KONEC DILEME MED DIZLOM IN BENCINOM. NOVI AVTOMOBILI VOLVO S40 IN V40 Z NEPOSREDNIM VBRIZGOM.

NEPOSREDNI VBRIZG VOLVO: ZMOGLJIVOSTI, KI JIH ŽELIŠ, BREZ ODVEČNIH KAPLJIC.

Sijajne zmogljivosti in izredno nizka poraba goriva: od danes vam to omogočajo novi motorji dizel in bencin z neposrednim vbrizgom avtomobilov Volvo S40 in V40. Volvo S40 in V40 1.8i: od 42.400.000 lir (21.897,77 Eurov); Volvo S40 in V40 1.9D: od 42.470.000 lir (21.933,92 Eurov)*.

* Predlagane cene publikli, ključ v roke, zagotovljene do predaje avtomobila, z davkom IVA, brez davka IPT.

VOLVO

V soboto 13. in nedeljo 14. marca vas vabimo na dneve odprtih vrat.

Crali GORICA - ul. III Armata 180 - Tel. 0481.21073

MLADI / JUTRI V DRŽ. KNJIŽNICI

»Isonzo - Soča« sprasuje mlade

Pogovor o sanjah in težavah
mladine v Gorici in Novi Gorici

Dober teden je v kioskih najnovejša številka časopisa »Isonzo-Soca«. Trideseta številka namenja precej prostora in pozornosti mladim. Pod naslovom »Ragazzi del 99 - Mladi leta '99« objavljajo niz razmišljanj in razglabljanj o tem, kako mladi, študenti, delavci, dijaki v Gorici in Novi Gorici doživljajo krajevno stvarnost, mejo, razlike. Stvarnost, ki se kaže tudi v tem, da mladi vse težje pridejo do zaposlitve. Mladi razmišljajo po svoje, drugače in težko razumejo miselne vzorce izpred petdeset in več let. Časopis prinasa izkušnje skoraj ducata mladih z italijanske in slovenske strani meje.

Casopis »Isonzo-Soca« namerava vprašanja se

poglobiti in prenesti na raven diskusije, razpravljanja, primerjanja. S takimi nameni je prirejajo javno srečanje v Državni knjižnici v Mamelijevi ulici jutri ob 17.30 na temo »Isonzo-Soca« sprasuje mlade. Srečanje prireja novoustanovljeno društvo Prijatelji »Isonzo-Soca«, ki mu predseduje Carlo Michelutti, podpredsednik pa je Aldo Rupel.

Na jutrišnjem srečanju bo govor prav o problematiki mladih, o tem kako oni doživljajo go-riski prostor, o izkušnjah, sanjah in težavah, s katerimi so spopadajo pri iskanju zaposlitve in uveljavitve v družbi, možnosti uveljavljanja na različnih področjih, socializacije itd.

GLEDALIŠČE / SEZONA SSG

»Alkoholna« komedija

Premiera Klinike Kozarcký
v centru Lojzeta Bratuža

Jutri (za abonmajski red A) in v torek (red B) ob 20.30 bo v Kulturnem centru Lojzeta Bratuža v Gorici Slovensko stalno gledališče iz Trsta premierno uprizorilo »alko-komedijo« Klinika Kozarcký. Avtor in režiser predstave je Dusan Jovanović.

S komedijo sodobnega slovenskega dramatika in režiserja Dušana Jovanovića stopamo v svet navidezne svobode duha in njegovega »resničnega« videza, v svet lazi, s katerimi se od vselej kroji usoda posameznika.

Klinika doktorja Kozarckýja je postavljena v bife, da bi paciente zascitil pred morebitnim stresom. V njem

lahko svobodno pijejo, pri tem pa ostanejo trezni, po svoje seveda. Alkohol obravnava kot brata, ki ga je treba ubiti. Z veliko mero humanosti seveda. Z nadomestno pijačo, pekocnico, ki ji pravijo Zizn Sizm, pijačo, ki zdravi, a nikogar ne prikrasja za užitek. Po tej metodi se lahko se naprej obnasajo kot pijanci, ne da bi to v resnici bili... Komedia delirijev in halucinacij.

Predstavi prireja Slovensko stalno gledališče v sodelovanju s Kulturnim domom Gorica in Kulturnim centrom L. Bratuža. Podrobnejše informacije nudijo v uradu Kulturnega doma (tel. 0481-33288).

KINO

GORICA
VITTORIA 1 15.00-16.45-18.40-20.30-22.20
»Lucignolo«. I. Massimo Ceccherini.

VITTORIA 3 15.00-16.30-18.20-20.10-22.00
»Ballando a Lughnasa«. Rez. Pat O'Connor, i. Meryl Streep.

CORSO Rdeca dvorana: 15.15-17.30-19.45-22.00
»Shakespeare in love«. I. Gwineth Paltrow.

Modra dvorana: 15.00-18.00-21.30 »Salvate il soldato Ryan«. I. Tom Hanks.

Rumena dvorana: 15.00-16.45-18.30-20.20-22.15 »Il fuggitivo della missione impossibile«. I. Leslie Nielsen.

TRZIC
EXCELSIOR 15.30-17.45-20.00-22.15 »Shakespeare in love«. I. Gwineth Paltrow.

COMUNALE 16.00-18.00-20.00-22.00 »La sottile linea rosa«. I. Sean Penn, Nick Nolte.

CEDAD
RISTORI 18.00-21.00 »La sottile linea rosa«. I. Sean Penn, Nick Nolte.

KONCERTI

GLASBENA MATICA
GORICA v sodelovanju s Kulturnim domom Gorica vabi na koncert za dva klavirja in enega pianista: igra Alfredo Tisocco. Spored: E. Granados, I. Albeniz, E. Satie, A. Tisocco. Kulturni dom Gorica, jutri, 15. marca, ob 18. uri.

V CERKVI V PEVMI bo v sredo, 17. t.m., ob 20.30 celovečerni koncert nabožnih in narodnih pesmi pevskega zbora Lojzeta Bratuža, ki ga prirejata župnija v Pevmi in rajonski svet za Pevmo, Oslavje in Stmaver.

PRIREDITVE

KD KRAS DOL POLJANE vabi v soboto, 20. marca, od 20. ure dalje, v prostore bivše osnovne šole na Palkiscu na družabnost ob dnevu žena. Vpisovanje in informacije do 16. marca med 17.30 in 19.30 pri Vandí Vizintin (tel. 0481-78241).

GLEDALIŠČE

KD BRISKI GRIC vabi na uprizoritev komedije Nicole Manzarija - Mrtvi ne plačujejo davkov, v izvedbi gledališke skupine Oder 90 (režija Darko Komac) v soboto, 20. marca, ob 20.30 v domu na Bukovju.

Lojzko Paškulin

se zahvaljuje vsem, ki so mu cestitali ob 70. rojstnem dnevu. Posebna zahvala pevkam in pevcem mešanega zbora Oton Zupancić iz Standreža za enkratno in prisrčno presenečenje.

ZVEZA SLOVENSKE KATOLISKE PROSVETE - Gorica
ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV - Trst
ZVEZA PEVSKIH ZBOROV PRIMORSKE

vabijo na koncert 30. jubilejne revije

PRIMORSKA POJE '99
KULTURNI DOM GORICA - petek, 19.3.1999, ob 20.30

Sodelujejo: kvintet VENTUS - Vipava
dekliski zbor MAVRICA - Pistoja
moški zbor JUSTIN KOGOL - Dolenja Trebuša
mešani zbor ŽAGA
mešani zbor BAZOVICA - Reka
mešani zbor JACOBUS GALLUS - Trst

OBVESTILA

PD STANDREŽ organizira v nedeljo, 28. marca, ogled večerne uprizoritve (ob 20. uri) Skofjeloškega pasijona v Skofji Loki. Avtobus odpelje ob 15. uri s slovenske strani mejnega prehoda v Rozni dolini. Prijave: Joana Nanut in Tiziana Zavadlav (tel. 0481-533177).

DEKLISKI ZBOR DANICA bo 11. aprila nastopil na reviji Primorska poje v Trstu. Na razpolago bo avtobus. Informacije in prijave pri Dolores (0481-882222) in Kristini (tel. 0481-882195).

LUDOTEKA PIKA NOGAVIČKA v Dijaskem domu v Gorici je odprta za učence osnovnih šol ob delavnikih od 17.00 do 18.30, ob sredah pa za malčke iz vrtcev (od 16. do 18. ure).

IZLETI

ZDRUŽENJE KRVO-DAJALCEV IZ DOBERDOB prireja z agencijo Neve-Mar od 19. do 26. junija križarjenje po Egejskem morju (Korčula, Delfi, Santorini, Mikonos, Rodos, Pirej). Vpisovanje in informacije do 26. marca: Enrico Cecchini (tel. 0481-78380) in Jozef Ferletić (0481-78103) v večernih urah.

SEKCIJE VZPI/ANPI v občini Doberdob prirejajo 8. aprila izlet v Marzabotto. Prijave in pojasnila pri Mili do 25. marca.

PRISPEVKI

Namesto cvetja na grob Pavline Komel daruje Društvo slovenskih upokoencev 100 tisoč lir za Dijaski dom v Gorici.

Namesto cvetja na grob pokojne Pavline Komel darujejo člani nekdanjega pevskega zbora Danica 100 tisoč lir za dekliski zbor Danica.

V počastitev spomina pokojne Slavke Bogdanović darujeta Dinka in Josko Pecar iz Bazovice 30 tisoč lir za SKD Kremenjak in 20 tisoč za vzdrževanja spomenika padlim v NOB v Jamljah.

ČRPALKE

Danes so na Goriskem dežurne bencinske črpalke: GORICA

ESSO - Ul. Aquileia
MONTESHELL - Trg Municipio

AGIP - Ul. Lungo Isonzo
IP - Ul. Di Manzano

ESSO - Ul. Trieste
GRADISCE

ESSO - Trg Unità
TRZIC

AGIP - Ul. Valentinis
MONTESHELL - Drevo-red S. Marco

IP - Ul. IV. novembra
STARANCAN

ERG - Trg Repubblica
KRMIN

AGIP - Drev. V. Giulia
FARA

ERG - Ul. Gorizia
FOLJAN-SREDIPOLJE

IP - Ul. III Armata

RAZSTAVE

GALERIJA ARS vabi v petek, 19. marca, ob 18. uri na odprtje razstave akademske slikarke Anke Krasna. Predstavila jo bo Breda Illich Klancnik.

VČERAJ-DANES

Podatki iz maticnega urada goriske občine od 6. do 12. marca 1999.

RODILI SO SE: Fabio Paolini, Lorenzo Benussi, Arianna Tomadin, Sabrina Ceconi, Simone Dario.

UMRLI SO: 82-letna Angela Santin, 61-letni Umberto Toso, 96-letna Albina Cassini, 86-letna Elda Strizolo, 63-letni Marino Pisani, 90-letna Caterina Dvovier, 79-letna Dorotea Krizman, 87-letni Rajmond Strukelj, 73-letna Anna Buffolini, 85-letna Ester Morgut, 92-letni Pirmo Rizzi, 86-letna Eufemia Susic, 72-letni Giorgio Vittorelli, 82-letna Elodia Bertoldi, 92-letna Diomira Marangon, 94-letna Frida Gotschlich, 86-letna Antonia Budai, 89-letni Ermes Scotti, 88-letna Assunta Sebastiani.

POROCILI SO SE: podjetnik Andrea De Monte in profesorica Sara Spongia.

OKLICE: karoserist Massimo Konic in prodajalka Florinda Romaniello, karabinjer Roberto Marelli in uslužbenka Barbara Barbato, tehnik Mauro Cumin in studentka Valentina Pentassuglia, trgovec Gianluca Brotto in uslužbenka Anna Sabatini, tehnični svetovalec Roberto Zavan in bolnicarka Cristina Bregant, podoficir italijanske vojske Sandro Petruz in profesorica Damiana Devetak, delavec Francesco Smaltini in prodajalka Francesca Iacobacci, maresalo karabinjerjev Valter Nadalutti in delavka Barbara Scoch.

LEKARNE

DEZURNA LEKARNA V GORICI

PROVVIDENTI, Travnik 34, tel. 531972

DEZURNA LEKARNA V TRZICU

OBCINSKA 1, Ul. Terenziana 26, tel. 482787

DEZURNA LEKARNA V SOVODNJAH

ROJEC, Ul. I. Maja 32, tel. 882578

POGREBI

Jutri v Gorici: ob 9.30, Stefania Lazzari vdova Ciuffarin iz mrliske veže glavne pokopališča; ob 11. uri, Frida Gotschlich Kaderavek iz bolnišnice sv. Justa v Trstu; ob 14.00, Elia Seravalle iz splošne bolnišnice v Ajello; ob 14.00, Virginio Donda iz bolnišnice Janeza od Boga.

Ob izgubi Pavline Komel se s hvaleznostjo spominjamo njenih prizadevanj na kulturnem polju. Njeno življenje je bila ena sama ljubezen do petja in naroda, tudi ko je bila pot trnjeva in ko je okusila trpkost življenja. Ta plemenita čustva je sprejemala v družini, doživljala in uresničevala jih je ob svojem ljubljem očetu, glasbeniku Emilu Komelu.

Njuna dediščina nam je svetel zgled in vodnica na poti naših stremeljenj.

Slovenski center za glasbeno vzgojo
Emil Komel

Mednarodni simpozij na Dobrovem

Na gradu Dobrovo bo 22. marca od 10. ure dalje simpozij na temo Negovanje regionalnih in nacionalnih interesov v Evropski uniji: italijanske izkušnje. Uvedli ga bodo zupan občine Brda Muzic, predsednik Pokrajine Brandolin, veleposlanika EU in Italije v Sloveniji Naqvi in Spinetti, predsednik DZ Podobnik in član komisije za kmetijstvo Filippi. O Razvoju regij v Evropi bodo govorili predsednik parlamentarne komisije za institucionalne zadeve Antonio Macanico, predsednik parlamenta dežele Salzburg Helmut Schreiner in minister za ekonomske odnose in razvoj RS Marjan Senjur.

Glasbena matica - Gorica

Kulturni dom - Gorica

vabita na

KONCERT ZA DVA KLAVIRJA
IN ENEGA PIANISTA

ALFREDO TISOCCO, klavir

Kulturni dom Gorica

Jutri, 15. marca 1999 - ob 18. uri

SLOVENSKO
STALNO GLEDALIŠČE

DUSAN JOVANOVIĆ

KLINIK
KOZARCKY

Režija Dusan Jovanović

I. PREMIERA

Jutri, 15. t.m., ob 20.30 ABONMA RED A

II. PREMIERA

V torek, 16. t.m., ob 20.30 ABONMA RED B

Kulturni center Lojze Bratuž v Gorici
(drev. XX. septembra, 85)

Za ponedeljkovo predstavo vozi avtobus
po običajnem voznem redu.

PRAZNIK ŽENSK / IZLET DRUŠTVA UPOKOJENCEV

Upokojenke praznovale 8. marec

Po ogledu zanimivosti Čedadna vesela družabnost s plesom

Kar 110 članov predvsem pa članic Društva slovenskih upokoencev za Gorisko se je v ponedeljek, 8. marca, z dvema avtobusoma in nekaj osebnimi avtomobili odpravilo v Čedad na tradicionalni izlet in družabnost ob zenskem prazniku. Pred cedajsko stolnico sta jih pričakala dva vodiča, ki sta nato izletnike v dveh skupinah pospremila na ogled mesteca in njegovih zanimivosti. Obiskali so stolnico, muej, Langobardski tempelj, se sprehodili po starem delu Čedad in občudovali najstarejšo hišo v mestu in druge zgodovinske zgradbe. V programu so imeli tudi obisk na županstvu, ki pa so ga morali odložiti na drugo priložnost, ker je

zupan na bolovanju zaradi operacije ne srca.

Drugi del izleta je bil namenjen kosilu in družabnosti v gostišču Fogolar v Gaglianu. Predsednik Miladin Cerne je v priložnostnem nagovoru poudaril pomen praznika žensk in vsočlenskim članicam, ki so jim odbornice društva med-

tem razdelile sopke mimos in kot prijetno presenečenje obrtniško izdelane prstane s Sardinije. Godec Silvo je nato s svojim instrumentom in toplim glasom razživel praznovanje in dal parom priložnost, da so se veselo zavrteli.

Na sliki: del izletnikov med ogledom Čedadna

Slovensko planinsko društvo v Gorici

sklicuje

REDNI LETNI OBČNI ZBOR

v petek, 26. marca 1999, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicu, v mali dvorani Kulturnega doma v Gorici z naslednjim dnevnim redom: otvoritev, poročilo o dejavnosti, odobritev obračuna in proračuna

SLOVENSKI CENTER ZA GLASBENO VZGOJO
EMIL KOMEL - GORICA

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ - GORICA

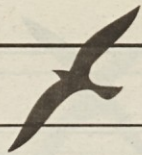
KONCERTNA SEZONA 1998/99

KLAVIRSKI TRIO

SIJAVUS GADŽIJEV, klavir
STEFAN COLES, violina
MIHAI DANCILA, violončelo

J. Haydn - Trio st. 1 v G-duru
W.A. Mozart - Trio v G-duru KV 564
J. Brahms - Trio v II-duru op. 8

Kulturni center Lojze Bratuž v Gorici
Cetrtek, 18. marca 1999, ob 20.30

SLOVENIJA / PO PETKOVEM SPREJEMU TREH NOVIH ČLANIC

Negotovost v zvezi z novo širitvijo Nata

Ameriški predsednik Bill Clinton junija v Sloveniji

LJUBLJANA - Od petka zveza Nato steje devetnajst držav, saj so se starim pridružile še Češka, Poljska in Madžarska. Toda v »čakalnici« za sprejem v atlantsko zavezništvo je se nekaj kandidat, med katerimi je tudi Slovenija, ki naj bi imela po izjavah slovenskih in številnih zahodnih politikov največje možnosti, da se priključi zvezi NATO. Nadaljnja širitev zveze v skladu z razglaseno politiko odprtih vrat bo po mnenju poznavalcev ena glavnih tem na washingtonskem vrhunskem zasedanju NATO od 23. do 25. aprila, ob proslavah 50. letnice NATA.

Slovenija je doslej dobivala precej mesane si-

gnale glede pridružitve. Ugledni evropski in ameriški politiki ocenjujejo, da Slovenija izpolnjuje vse pogoje za vključitev, v nekaterih pogledih celo bolj kot tri nove članice. Z ameriške strani, ki ima pri zadevah zveze NATO glavno besedo, so se oglašali predsednik Severnoatlantske skupščine senator William Roth, nekdanji svetovalec za nacionalno varnost Zbigniew Brzezinski in drugi, vendar na zalost iz centra odločanja - administracije Billa Clintona doslej še ni bilo nobenih zagotovil. Se slabše, obrambni minister William Cohen je dejal, da na vrhu NATA ne bo nobenih novih povabil.

Slovenski zunanji mi-

nister Boris Frlec, ki je pred dnevi v Bruslju dejal, da »odprta vrata brez povabila pomenijo dejansko zaprta vrata«, bo 16. in 17. marca obiskal Washington in skušal številne sogovornike na celu z Madeleine Albright prepričati, da si Slovenija na washingtonskem vrhu zasluži povabilo. Po napovedih slovenskega zunanjega ministrstva bo obisk priložnost za poglobljeno razpravo o zvezi NATO in drugih mednarodnih vprašanjih ter dvostranskih odnosih. Po pričakovanjih naj bi se minister Frlec pogovarjal tudi o prihodnjih srečanjih najvišjih predstavnikov obeh držav.

Minister Frlec bo prenesel posebno poslanico

premiera Janeza Drnovskega za ameriškega predsednika Billa Clintona v zvezi z washingtonskim vrhom pakta Nato, ki bo potekal od 23. do 25. aprila.

Nacelnik generalštaba slovenske vojske Iztok Podbregar, ki je pretekli teden obiskal ZDA, je dobil zagotovila tudi od poveljnika združenih stabov ameriške vojske generala Henryja Sheltona, da je Slovenija z vojaškega vidika pripravljena za vstop v NATO, vendar je odločitev o širitvi politična.

V Sloveniji pa so z zadovoljstvom sprejeli uradno potrdilo iz Bele Hise, da bo ameriški predsednik Bill Clinton 21. in 22. junija letos obiskal Slovenijo.

GORICA / KULTURNI DOM

Klavirski koncert Alfreda Tisocca

Gre za ponudbo Glasbene matice in Kulturnega doma - Koncert jutri ob 18. uri

GORICA - Glasbena matica Gorica v sodelovanju z goriskim Kulturnim domom prireja jutri ob 18. uri koncert za dva klavirja in enega pianista. Nastopil bo Alfredo Tisocco (na sliki), spored pa je takole sestavljen: E. Granados, I. Albéniz, E. Satie, A. Tisocco. Kulturni dom Gorica, jutri ob 18. uri.

Alfredo Tisocco je diplomiral na beneškem konservatoriju "B. Marcello" pod mentorstvom prof. V. Pertileja. Ukvarja se tako s koncertiranjem kot tudi s kompozicijo, sodeluje pri umetniškemu toku "Omikron 75", pri dejanjih "Cameravolta" G. Fabbria in pri ustanovitvi skupine "Opus Avanza". Izpolnjeval se je pri prof.

Pertileju, Petrassiju, Stockhausnu, Manzoni, Ceccatu, Gasliniju in Waldronu. Je umetniški vodja diskografske hiše ARTIS-CRAMPS Records. Pogloblja "akustično ekologijo" in eksperimentira glasbo kot "terapijo nezvestnega" ter trdi, da je glasba "znanost, ki omogoča socializacijo in razvoj družbe". Izšel je tudi njegov esej o umetnosti zvoka. RAI je večkrat uporabila njegove skladbe. Bil je umetniški vodja številnih festivalov, kot npr. Canzone d'autrice v Veroni in Poletni koncerti v Villi (Vicenza).

Granados, Albéniz in De Falla so najpomembnejši predstavniki španske glasbe. Tako Enrique Granados y Campina (1867-1916) kot tudi Isaac Albéniz pa sta bila po rodu Katalonci. Granados je studiral kompozicijo najprej s Felipejem Pedrellom, ki velja za pionirja pri odkrivanju špan-

ske ljudske zapuščine, in nato v Parizu z Bériotom. Glavnina njegovega opusa je vezana na klavir in na vokal; posebno znana je njegova Goyeva slika-nica (Goyescas) in tudi njegovi Španski plesi (Danzas Españolas). Slednji so razdeljeni v štiri zvezke in so nastali v letih 1893 in 1898.

Isaac Albéniz (1860-1909) je bil nemirna duša, saj je se s trinajstim letom zbežal z doma in se vkrcal v ladjo kot slepi potnik. Ze od osmega leta dalje je veliko koncertiral, prepotoval celo Evropo in obe Ameriki. Njegovi najvidnejši dosežki so v klavirskem opusu, kamor sodi tudi Španska suita.

Francoz Erik-Alfred-Leslie Satie (1866-1925) velja za nekonvencionalnega glasbenika in skladatelja in prav zaradi tega so se okoli njega zbrali kompozisti mlajšega rodu (Honneger, Milhaud, Poulenc, Auric, Durey in Tailleferrova) in ustanovili t.i. "skupino sestih". V svojih skladbah opusca taktične in teži k preizkušanju novih glasbenih poti. Pisal je predvsem za klavir, najbolj poznane so njegove Gymnopédies in Gnossiennes.

Skladba "Nell'anello spaziale" je zadnje Tisoccovo delo iz leta 1997; misljeno je za enega pianista in za dva klavirja, v katerem se drugi "live" klavir odziva prvemu in "disclavier". Umetnik gre v virtualno potovanje okoli sveta, kjer doživlja globoka čustva in se zgubi v astralni čas.

Luisa Antoni

PORTOROŽ / ZAKLJUČIL SE JE DRUGI FESTIVAL SLOVENSKEGA FILMA

Največ nagrad je prejel Burgerjev film V Ieru

Dobitnik nagrade za življensko delo je režiser Boštjan Hladnik - Tokrat niso podelili vseh nagrad

PORTOROŽ - S podelitvijo nagrad se je sinoči v Portorožu končal 2. festival slovenskega filma. Nagrado Metoda Badjura, ki jo za življensko delo v slovenski kinematografiji podeljuje Društvo slovenskih filmskih ustvarjalcev, je prejel režiser Boštjan Hladnik.

O drugih nagradjenih je odločala strokovna žirija slovenskega filmskega festivala, v kateri so bili Duska Zagorac, Igor Sterk in Simon Popek. Nagrado za najboljšo kostumografijo je podelila Alanu Hranitelju za film Temni angeli usode. Prejemnica nagrade za najboljšo montažo je Vesna Nikolovska Kržinic, prav tako za film Tem-

ni angeli usode. Nagrada za najboljšo glasbo je šla tokrat v roke Iztoka Mlakarja za film Abesinija režiserja Karpa Godine. Jan Cvitkovič in Janez Burger sta dobitnika nagrade za najboljši scenarij za film V Ieru. Hanna Slak je za film Zjutro dobitnica nagrade za najboljši studentski film. Med ustvarjalci televizijskih igranih in dokumentarnih del je dobitnica nagrade Maja Weiss za dokumentarni film Cesta bratstva in enotnosti. Nagrajenec za najboljši kratki film je Zdravko Barišič, avtor filma My first cut. Strokovna žirija festivala, ki zaradi nekaterih formalnih zadržkov in nedoseženega soglasja tokrat ni podelila

nagrad za najboljši filmski ton, fotografijo in režijo, je za najboljši celovečerni film proglasila delo Janeza Burgerja V Ieru.

Žirija za nagrade Jozeta Babica je izbirala med 25 prijavljenimi in pravočasno končanimi televizijskimi oddajami. Nagrade za igrane oddaje zaradi zgolj dveh prijavljenih del ni podelila, med dokumentarnimi pa se je odločila nagraditi dokumentarec Hisa nasprotij režiserke Jasne Hribenik. Janezu Kalisniku pa je podelila posebno priznanje za fotografijo za oddajo Skrivnostna notranost Bele gore.

Žirija filmskih kritikov je priznanje podelila filmu V Ieru,

zirija združenja slovenskih filmskih producentov pa je za fotografijo v kratkem filmu Kratka himna domovini nagradila Radovana Coka.

Igralske dosežke je tudi tokrat nagradila žirija revije Stop. Ker med lanskimi filmskimi protagonistami ni odkrila igralskega presežka, nagrade za igralko leta ni podelila, za igralca leta pa je izbrala Jana Cvitkoviča za film V Ieru. Za epizodista leta je proglasila Jerneja Sugmana za vlogo taksista v filmu Blues za Suro. Za obetavno igralko leta pa Mojco Fatur za vlogo Ane v filmu V Ieru.

Najboljši film pa je izbiralo tudi občinstvo festivala. (STA)

NOVICE

Piranski zaliv naj državi združuje in ne ločuje

LJUBLJANA - Piranski zaliv bi moral državi združevati in ne ločevati, je ob robu pripravljane sestanka za Konferenco o varnosti in sodelovanju v Sredozemlju v Ljubljani dejal vodja hrvaske delegacije in nekdanji minister za turizem Niko Bulić, ki je poudaril, da bi morala načela dobrososedske sodelovanja in vzpostavljanja zaupanja uporabiti tudi pri reševanju odprtih vprašanj med posameznimi državami. Eno od odprtih vprašanj med Slovenijo in Hrvaško je tudi določitev meje, ki je z zgodovinskega vidika vedno bila prijateljska. Tezave bi morali reševati razumno, umirjeno, v skladu z mednarodnim pravom in v duhu dobrososedskih odnosov, je dejal Bulić in opozoril, da se po doseženem dogovoru glede Piranskega zaliva niti ena stran ne sme počutiti kot zmagovalec ali poraženec. Meja med Hrvaško in Slovenijo mora biti pozitiven primer sodelovanja, je se menil vodja hrvaske delegacije.

Haiderja kot deželnega glavarja podpira 57 odstotkov Avstrijcev

CELOVEC - Za Joerga Haiderja kot deželnega glavarja Koroske se izreka 57 odstotkov Avstrijcev, 36 pa je proti njegovi zasedbi položaja, je na podlagi rezultatov ankete včeraj poročala revija Profil. Februarja je Haiderja kot deželnega glavarja podpiralo le 36 odstotkov Avstrijcev, 48% pa je bilo proti. Nekdanji avstrijski kancler Franz Vranitzky je skeptičen glede izvolitve Haiderja za deželnega glavarja. Za časnik Standard je nekdanji kancler dejal, da rezultati koroskih volitev še ne pomenijo Haiderjeve izvolitve na mesto deželnega glavarja, saj naj bi tako kot prej obstajali zadržki proti njemu.

VIDEM / SEJMIŠČE

Včeraj odprli sejem živilskih izdelkov Alimenta

Prisotnih je 260 razstavljalcev

VIDEM - V Vidmu so včeraj odprli sejem prehrabnih izdelkov, gostinstva in opreme z naslovom Alimenta. Sejem je letos na sporedu že trinajstič po vrsti in je doslej imel velik uspeh. Lani so imeli 13.000 obiskovalcev, na podoben in še večji uspeh upajo tudi letos. Sejmišče bo odprto pet dni, do vključno srede 17. marca.

Poleg domačih podjetnikov z zainteresiranih področij tudi letos sodelujejo razstavljalci od drugod. Hrvati predstavljajo svoje kulinarčne dobrine in istocasno svoje turistične zmogljivosti. Tudi tak sejem izrabijo za reklamo istrskih in dalmatinskih plaz.

Marko Waltritsch

Na sejmišču je 260 razstavljalcev. V opoldanskem urah bodo svoje dobrine ponujali nekateri med najbolj znanimi kuharji iz naše dežele, z njimi pa bodo sodelovali tudi vinarji, prisotni pa se nekateri gostinci iz drugih krajev Italije. Na tem sejmu so v prejšnjih letih sodelovali številni gostinci in vinogradniki iz naše dežele, nekaj pa je bilo tudi slovenskih.

Sejem je namenjen bodisi trgovcem in gostincem, ki tu lahko najdejo marsikaj novega za svoje obrate, od opreme in strojev pa do ponudbe prehrabnih izdelkov, kot tudi široki publiki, ki bo tu našla zanjo marsikaj novega.

AVIANO / TRAGEDIJA V CERMISU

Ameriška letala večkrat kršila sprejete dogovore

Tako ugotavljata javna tožilca iz Trenta - župani 11 občin pisali Clintonu in mu izrazili svoj protest

AVIANO - Pred tragedijo v Cermisu so ameriška letala na italijanskem ozemlju opravila vsaj šest poletov, podobnih poletu žalostno znanega »provelja EA6B«: tako sta se spomladi ugotovila javna tožilca Francantonio Granero in Bruno Giardina iz Trenta, ki odgovarjata za italijanski del preiskave. V svoji zahtevi, da posadko postavijo pred sodišče, sta zapisala, da smo pred »krsitvijo državne suverenosti«. Njuna trditve je slonela »na zanesljivih in verodostojnih dokazih«, da so letala tuje velesile večkrat, če ne celo običajno, uporabljala italijanski zračni prostor na način, ki ga dogovori ne predvidevajo. Direktiva, ki jo je 21. aprila 1997 izdal vrhovni štab italijanskega letalstva, je vsem tujim letalom, ki so v Italiji zaradi operacij v bivši Jugoslaviji, prepovedovala nizko letenje, ta prepoved pa ni bila odpravljena z dovoljenjem, ki ga je izdal kontrolni center v Martina Franca, saj je slo samo za tehnično operativno dovoljenje. Poveljstvo zavezniških sil v južni Evropi s sedežem v Neaplju je zanikalo, da bi letalo pripadalo Natu, po besedah javnih tožilcev pa

je slo za »ameriško misijo za urjenje«. Zahtevala sta tudi, da krivce postavijo na zatožni klopi, a sodnik njune zahteve ni sprejel, sama pa se tudi nista obrnila do kasacijskega sodišča. O nizkih poletih je govor tudi v poročilu ameriške preiskovalne komisije, ki pa sploh ne omenja obstoja nobenega dogovora: priznava pa, da je eskadrilja v obdobju, ko je bila v Italiji (šest mesecev) opravila kar 11 prepovedanih poletov.

S svoje strani je ministrski predsednik D'Alema poudaril, da so sedaj dostopni javnosti tisti dogovori, ki urejujejo delovanje vojaških oporišč v Italiji in naglasil »dostojanstvo, ki ga je pokazala italijanska vlada« v primeru Cermisa. Oglasili so se tudi župani enajstih občin, ki so zainteresirane za razširitev oporišča Usaf v Aviano (poleg Aviana se Budoia, Fontanafredda, Maniago, Montebelluna, Polcenigo, Porcia, Pordenone, Rovereto in Piano, Sacile in San Quirino). Župani so pisali ameriškemu predsedniku Clintonu in ga opozorili, da jih je »uzalila« oprostitev pilota, ki je zakrivil tragedijo v Cermisu.

Nedeljske teme

Z OBISKOM V ITALIJI

Po letih osamitve Hatami prebil led nezaupanja

Ko je pred dvajsetimi leti po povratku ajatulaha Homeinija iz izgnanstva v Franciji v Iranu padel pod udarci islamske revolucije sahov skorumpirani režim, se je na Zahodu in v zmer- nih arabskih državah mar- sikdo zgrozil. Iran je nam- rec postal prva islamska teokratska država (vlada duhovščine), neke vrste so- dobní kalifat, ki ni skrival, da namerava izvažati svojo revolucijo v vse islamske države. V takem položaju ni nič cudnega, da je Zahod podprl Irak v upanju, da bo Sa- damov režim zrušil iransko teokracijo. To se ni zgodilo. Dolga zalivska vojna med Irakom in Iranom je se bolj ra- dikalizirala iransko teokracijo. Če so islamsko revolucijo poleg verskih skrajnežev izvedle tudi iranske napredne sile, so bile te postopoma izločene iz igre, nad Iranom se je zgrnila crnina šiit- skih ajatulahov in mul ter crni- na zenskih sadorjev. Zahod je začel Iran obtoževati za vse zlo, ki se je dogajalo po svetu, v prepričanju, da Teheran aktiv- no podpira vse skrajne islam- ske teroristične skupine. Dolga leta je to bilo tudi res, saj je do- volj, da omenimo libanonske pripadnike božje stranke Hez- bolahe. Po koncu zalivske voj- ne in Sadamove pustolovščine v Kuvajtu pa je v Iranu prislo do premikov. Po Homeinijevi smrti so se počasi začele uveljavljati zmernejše sile, ki jim je bilo jasno, da bo od vse svetovne javnosti osamljen Iran prej ali slej moral placati težak račun.

Poleg Homeinijeve smrti je pravo prelomnico za Iran po- menilo dejstvo, da so maja za predsednika republike izvolili zmernega in pragmaticnega Mohameda Hatamija. Seveda je duhovni vodja islamske revolu- cije in s tem tudi najvisja obla- st, se ved- no

ostal ajatulah Hamenei, prav tako se je nadaljevala strahov- lada varuhov islamske revolu- cije, tako imenovanih pasdara- nov. A nekaj se je v Iranu zlo- milo. Država je končno spozna- la, da ne mora vztrajati v per- manentni islamski revoluciji in da je treba postopoma demok- ratizirati iransko družbo. Seve- da to ni demokratizacija kot jo pojmujejo na Zahodu. Tudi predsednik Hatami je predstav- nik šiitskega klera, in sicer hodzetoleslam (znak islama), kar je nižja sarža od ajatulaha, a visja od navadne mule, ki je le učitelj in razlagalec korana.

Hatami je torej prišel s postopno demokratizacijo iranskega življenja. To seveda ni pre- precilo, da ne bi nasprotnike režima se vedno morili na vesalih, prav tako ta demokra- tizacija ni preprečila ka- menjanja presustnikov in presustnic. Vsee- no pa lahko trdi- mo, da je da- nasnji Iran se kar de- mokra- ticen, ce ga pri-

merjamo s teokratskim reži- mom Talibanov v Afganistanu. In prav skrajnosti teh afgani- stanskih studedntov teologije so marsikateremu Irancu odpr- le oči. Hatamiju so pri tem ak- tivno pomagale zenske, ki jim je togi šiitski islam postal pre- tesen in so si zazelele novih od- nosov in pomembnejšo vlogo tudi v politic-

n e m
življenju,
kar se je
navse-
zadnje
tudi
zgodilo.

Ob no-
traji
»demok-
ratizaciji«
je Hata-
mi

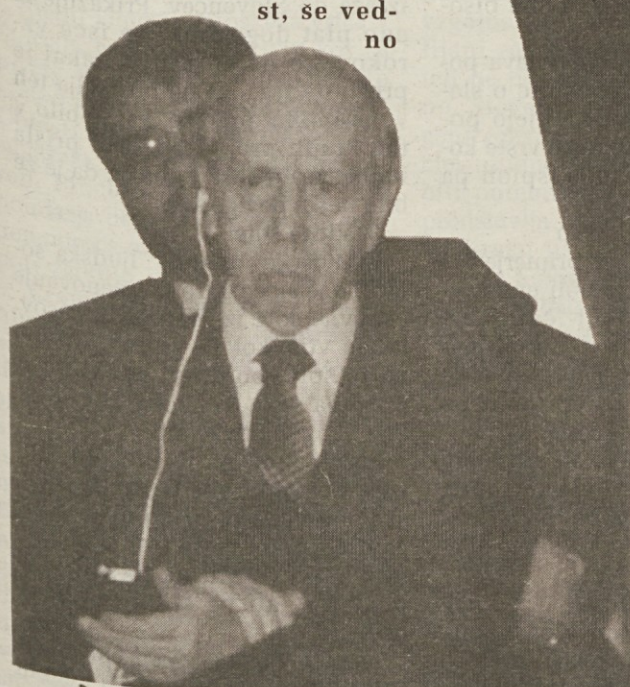
začel državo odpirati svetu. Najprej je to poskusil z ZDA, a manever mu ni uspel in se je zato obrnil proti Evropi. Med vsemi državami Evropske unije je bila za Hatamija se najpri- mernejša Italija, ki ni skrivala svoje trgovske zilice in je v Ira- nu videla devisko tržišče, ka- mor bi lahko izvažala svoje tehnoloske proizvode. Najprej je led prebil italijanski zunanji minister Lamberto Dini. Dokončno pa ga je ta teden pre- bil predsednik Hatami, ki je odpotoval v Italijo, kar je bil njegov prvi obisk v tujini. Hata- mi pa se ni omejil le na posle in ni Italije izkoristil, da bi mu odprla vrata tudi v druge drža- ve Evropske unije. Hodzatole- slam Hatami je s svojim črnim turbanom prekoratil Tiberu in obiskal papeža Janeza Pavla II. S tem je svetu dokazal, da je možen dialog med islamom in krščanstvom, ker je vec stvari, ki ju združujejo kot razdvajajo.

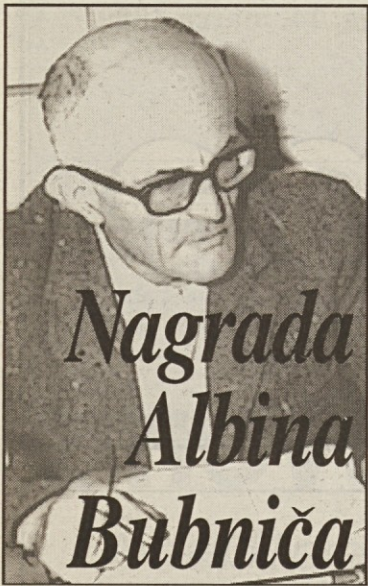
Sedaj pa se za Hata- mija začena pravi iz- ziv. Ob vrnitvi v Iran bo skoraj gotovo tarca skrajnega šiit- skega klera, a nje- gove napade bo brzkone odbil, saj je bil njegov obisk v Italiji in v

Vatikanu nadvse uspešen. Tu ni treba omeniti dvo- stranskih sporazumov, ki sta jih podpisala Iran in Italija in od katerih bosta imeli koristi obe državi. Hatami bo svojim skraj- nežem lahko dokazal, da je prebil led evropskega ne- zaupanja in da teokratski Iran ni več tisti garjav pes, ki so se ga do sedaj vsi izo- gibali.

Tudi Iran se mora prilag- oditi globalizaciji, ker je v nasprotnem primeru ob- sojen, da ostane drugoraz- redna in nerazvita država. Ha- tamiju je torej z obiskom v Ita- liji uspela kvadratura kroga, saj si bo z italijansko pomočjo pridobil nove trgovske part- nerje, ne da bi se odpovedal ci- vilizacijskim vrednotam šiit- skega islama.

Pot do normalizacije bo se dolga, a v teh dneh storjeni koraki predstavljajo pravo zgodovinsko prelomnico za Iran, ki ne skriva, da bi rad postal regionalna velesila, neke vrste svetilnik za vse ti- ste muslimanske države, ki jih pretresa islamski funda- mentalizem. Teheran se je navsezadnje ogradil od alzir- skih islamskih klavcev, prav tako s precejšnjo mero suma gleda na egiptovske islamske fundamentaliste, s sudanski- mi pa je kot kaže že prekinil vse vezi. Seveda bi si Hatami zelel normalizacije tudi s »sa- tansko Ameriko«. To pa bo dolg proces, ker Američani se vedno niso pozabili, kako so šiitski studenti vdrlí v ame- risko veleposlanístvo in mese- ce za talce držali ameriske di- plomate in osebje. Morda pa bo Hatamiju z Evropsko po- močjo uspelo premostiti tudi ta hendikep, tako da bo Iran postal zaupanja vredna drža- va za vso mednarodno sku- pnost. ..

Iz primorske zgodovine 1927 - 1930: Požigi šol v poročilih dnevnega tiska

Nagrada Albina Bubniča

Med spisi in raziskavami dijakov višjih srednjih šol se je znašel tudi prispevek s šifro »Plamen« o obdobju požigov nekdanjih slovenskih šol in vrtcev, ki jih je fašizem spremenil v orodje nasilnega poitalijančevanja. Prispevek je po svoji vsebini zunaj okvirov razpisanega natečaja, vendar je napisan z dobrim poznavanjem problematike in veliko prizadetostjo. Zato mu je žirija - ob soglasju organizatorja natečaja - podelila posebno nagrado. Avtorica prispevka je Mirjam Cermelj, dijakinja lanskega 3. razreda klasičnega liceja Franceta Prešerna.

V tej raziskavi obravnavam situacijo šol na Primorskem in letih 1927 do 1930, ko so clani ilegalne organizacije Borba oz. Tigrovcv izvedli vrsto atentatov in požigov šol. Podatke in datume o teh požigih sem dobila predvsem v Spangerjevi knjigi Bazoviški spomenik. Za prikaz političnega in kulturnega dogajanja iz dvajsetih let in se zgodnejših časov sem crpala predvsem podatke iz Cermeljeve knjige Slovenci in Hrvatje pod Italijo. Jedro raziskave pa je obravnavala atentatov na šole in prikaz teh v trzaskem tisku. Dokler je se izhajala Edinost, sem imela več virov za primerjanje poročanj o tem dogodkih; ker pa je ta bila septembra 1928 ukinjena, sem se potem držala le Piccola. V Spangerjevi knjigi sem dobila večino datumov požigov in potem na podlagi teh iskala članke v časopisih iz tistih dni. Večino člankov sem našla in preslikala v mestni knjižnici Biblioteca Civica. Vec casopisov pa smo hranili doma. Niso pa bili vsi požigi enako odmevni v javnosti, tako da so mozne morebitne pomankljivosti.

Radovednost, da bi bolje razumela to zgodovinsko-politično obdobje, se mi je porodila ob branju Rebulovega romana Kacija Roza. Ko sem potem še doma dobila v roke stare casopise, ki so poročali o 1. in 2. trzaskem procesu, se je zanimanje za razumevanje teh dogodkov se toliko povečalo. Ob samem branju pristranskega in neobjektivnega poročanja dnevnika Il Piccolo me je obdal globok vtis nepravčnosti. Ob pogledu na tiste male obraze junakov (Bido-vec, Marusic, Milos, Valencia) pa me obide groza. Vecina med njimi je le malo pred obdobjem v letu '30 dopolnila dvajseto leto starosti, ko je bila njihova življenska nit kruto in surovo pretrgana. Iz njihovih obrazov izsaarava odločnost, veliko prepričanje in protifasistični boj, neustrašnost, pripravljenost trtovati vse z upanjem na boljso bodočnost, prevsem pa globoka narodna zavest. Fasizem je terjal mnogo zrtev; smrt teh starih mladenicv pa je pomenila nase odrešenje. Na misel mi pride podoba Kristusa, ki je v svojo smrtjo na križu odresil clovstvo, tako so ti stirje mladenici darovali življenje, da bi nas resili pred fasizmom in sploh odresili slovensko stvarnost in zagotovili slovenskemu narodu na Primorskem obstoj in nadaljno kulturno delovanje. Pesnik Karel Sirok je zapisal o starih bazoviških materah: "Kako je bilo biti pri srcu, Marija, takrat..."

Zahvaliti se je treba takim osebnostim, ki morajo ostati v spominu vseh nas in nam biti kot zgled, da se danes v solah lahko uporabljamo slovenscino, da imamo gledališče, casopise...skratka, da nismo izumrli!! Ob ukinitvi izhajanja Edinosti so oni prinasali ljudem casopise iz Jugoslavije, sami so si rili ilegalna glasila in organizirali tajen pouk slovenscine. Ob branju spominov in zapisov takratnih borcev, bi se nam lahko zdelo, da beremo detektivko. Toda, zal, ni tako. Ti dogodki so se res pripetili, ljudje so darovali življenje, da bi se ohranilo pri nas slovenstvo. Bili so korajzni, niso se bali nasprotnikov, ceprav so bili ti stevilnejši, boljše oboroženi in imeli povrh zakone, ki so dopuščali njihovo ravnanje do manjšine. Toda se smo tukaj, na teh primorskih tleh in se govorimo slovensko. Toda nam zapirajo šole zaradi premajhnega števila vpisov. Nas dnevnik ima zelo nihalno življenje, spomeniki padlim in slovenske table so veckrat zapacane s protislovenskimi gesli. To je sramotno. Toda ne smemo pozabiti na dejanja, akcije naših ljudi v fasistični dobi, a vztrajati moramo v boju za obstoj in ne smemo se ravnodušno vdati v usodo.

Prvi primer požiga šol, vzgojnih ustanov, ti. "italijanskih raznarodovalnic", so izvedli 29. decembra 1927 na Proseku pri Trstu. Opisovanje v Piccolu tistega dne je zelo podrobno, natančno, enfatično. Se posebej je prisotno hvaljenje raznih gasilcev in drugih ljudi, ki so pripomigli k gasenju požara. Ti so vsakogar predstavnik oblasti. To kaže na pomembnost in veliko vlogo, ki jo so imeli vojaki, orožniki (vigili, soldati, carabinieri) v taki militaristični državi. "Iniziarono efficacemente l'opera di soccorso", "l'opera indessata dei vigili, soldati, carabinieri..."

Liricen opis, kako so se plameni dvigali...

"Al loro giungere le fiamme s'elevavano furiose riflettendo sul cielo cupo un riverbero sanguigno. Tutte le case vicine e la strada erano illuminate dal sinistro riflesso. Nembi di faville e colonne di fumo che le violenti raffiche disperdevano in tutte le direzioni s'alzavano dal tetto, mentre tratto tratto precipitavano trasi infuocate." Zdi se mi, da to ni vsaj dandanes ne najboljši casnikarski jezik, ki naj bi bil učinkovit, kratak, je drmat. Tu se casnikar, ki ni podpisal, spušca v zelo podrobno opisovanje in podajanje informacij, ki sploh niso pomembne za razumevanje dogajanja. Sprasuje se sicer po vzrokih, zastavlja si vprašanja, a zanika problematice odgovore. Izključuje celo dejstvo, da bi bil požar neke vrste atentata.

"In ogni modo potè essere escluso che si trattasse di un attentato criminoso, come in un primo tempo alcuni ritenevano. Pare invece, che il fuoco sia stato determinato da un corto circuito. Infatti, venne notato che durante

tutta la giornata s'erano ripetuti degli arresti improvvisi e altri inconvenienti nella corrente elettrica, determinati molto probabilmente dalla grande violenza della bora."

V Piccolu iz dne 8. aprila 1928 najdemo poročanje o obisku učiteljev Furlanije Julijske Krajine v Rimu. Obisk in poročanje samo na sebi skriva v sebi tudi propagandistčne namene.

1. Ze samo dejstvo, da je Duce povabil učitelje v Rim, je znak, da jim hoce izkazati svojo naklonjenost in da mu je pri srcu njihovo delovanje.

"La notizia dimostra ancora una volta che il Capo del Governo segue con particolare amore e simpatia tutto ciò che si riferisce alla vita delle terre redente."

2. Smisel poročanja je posvecati v trzaskem dnevniku toliko prostora takim dogajanjem, tako da se ljudje seznanijo s tem dogodkom. Casnikarji oz. uredništvo casopisa pa hoce tako pokazati, kako so Trst in okolica vezani na Rim. Ziva je zelja po vključitvi trzaskih stvarnosti (in sploh situacije ob meji) v italijansko drzavo.

"...dare grande rilievo alla particolare funzione politica delle nuove provincie annesse all'Italia."

"...antico sentimento di fraternità fra Trieste e Roma, di cui esuli avevano gettato fecondi semi nei penosi anni della vigilia"

"Un'altra città cara e sacra al cuore degli italiani: Trieste" (picc, 10. IV. 1928)

"...pellegrinaggi alla capitale si rinnovano spesso, e diano modo ai cittadini delle terre di confine di partecipare alla vita del Paese sempre piu' strettamente, valorizzando le loro organizzazioni e le varie attività, che essi svolgono in modo esemplare."

Skratka, vsi ti so bili le politični nameni in manipulacije fasistične stranke. Tako so hoteli poudariti vlogo učiteljev ob meji. Tako bi sami učitelji, ki bi se drugeče cutili le nepomembni, sibi, mislili, da so važni, da se lahko uveljavijo, da so zmogni storiti kaj dobrega. Oblast, država pa jih le izkorisca, solniki so le lutke v njihovih rokah. Učiteljem se pripisuje veliko vlogo "fanno buona guardia al confine". Vrednote, odlike učiteljev so: "spirito caldo di italianità", "fede, disciplina", "prova d'amore"

Ampak niso samo italijanski učitelji hodili v Trst, ampak tudi ucenci drugih mest so obiskovali Trst, da bi se poudarilo povezanost nasega mesta z ostalo Italijo. Vse so bile le politične akcije.

Morda ni slučaj, da je bila ravno nekaj dni kasneje požgana obinska šola na Proseku. Edinost dne 10. aprila 1928 poroca o tem zelo suho. Članek je krajsi, enostaven, jednat. Na koncu pove o nesreči, ki se je pripetila mlademur Ivanu Sardoču, a ga ne povečuje. Ko pa se zgodi kaj kakemu Italijancu, je ta proslavljan v italijanskih casopisih kot narodni heroj. Dovolj je, da pomislimo, na požig Popola di Trieste: ranjenec je bil posvečen obsiren prostor... Edinost pripisuje odgovornost atentata "zlikovcem", ki naj bi hoteli ukratiti nekaj denarja. Ob branju tega članka se rojevajo dolocena vprašanja: kdo je zanetil požar? In zakaj? Ali je bilo to le zaradi de-

narja, ali je bil kak drug razlog za to? Ali so casnikarji Edinosti se dovolj svobodni, da lahko pripisujejo krivdo le navadnim tatom? Ali pa skušajo prikriti odgovornost nekaterih drugih ljudi?

Vsekakor se v članku pojavi le enkrat beseda "zlikovci", ki označuje odgovorne za požar. Kdo je torej mandat tega atentata? Ali se lahko sploh govori o atentatu? Ali je slučaj, da so ga izvršili ravno tiste dni, ko so se učitelji na obisku v Rimu vracali nazaj v Trst, da bi nadaljevali svojo "opero d'italianità"?

3. maja 1928 je bila požgana šola na Katinari. O tem dogodku sem dobila članke iz treh različnih casopisov: Popolo di Trieste, Il Piccolo in Edinost, tako da jih bom lahko podrobneje analizirala in primerjala. Ob tem bom upoštevala stiri ključna vprašanja, oz. tocke:

1 - kako so dogodek predstavili (dolžina članka, način poročanja, izražanja, kaj je postavljeno v ospredje, kaj ni omenjeno);

2 - komu pripisujejo krivde za ta požig;

3 - katero vlogo, funkcijo pripisujejo bivšim slovenskim, sedaj poitalijančnim solam;

4 - od kod izhajajo vzroki za ta požig?

Po taki analizi se lahko marsikaj razbere in odkrije tudi o samemnih casopisih.

4. 1. maja 1928, Popolo di Trieste

Ta članek je napisan, kot če bi bil en govor, ki bi torej bil izrečen javno in bi imel funkcijo prepričevati ljudi, množico o dolocenih stvarih. Zato mora biti učinkovit in direkten. Poslujeje se visoke enfazne ljubkovalni izrazi, ko se naslovlja na dijake: "scolaretti", "maestra semplicemente ammirabile per la bonatè dell'insegnamento e lo splendore dei risultati", "la scuola di Cattinara è una felicissima e fiorentissima fucina d'italianità". Tako skusa casopis pridobiti bralce na svojo stran, tako da prikaže učitelje in uence kot zrteve in retorike (retorica vprašanja). Uporablja besede, ki niso vsakdanje, in verjetno niso bile razumljive preprostejšim ljudem, toda kljub temu je sporočilo jasno in dojemljivo. ("...meritano di essere liberate da ogni perversa infiltrazione anche se la perversità finisca nell'impotenza.", "ne" per sobillazione italiana, e che bisogna stanare...").

Članek sploh ne obravnava potek dogodkov, ne pove nič o sledovih požiga. Primankujejo podatki, članek je bolj neke vrste komentarja na dogajanje, sploh pa ne prinaša novic...

4. maj 1928, Il Piccolo

V tem članku je, v primerjavi s prejšnjim, izražanje bolj enostavno in poročanje bolj "casnikarsko". Prisotni so podatki. V primerjavi s Popolom, je ta članek le bolj odmaknjen. Kljub temu pa najdemo vseeno namige, ki poudarjajo vlogo te šole in učiteljev ("con vero amore della maestra supplente signorina Bednar", "brava maestra nella sua paziente opera d'italianità").

5. maj 1928 Edinost

Članek je napisan v casnikarskem stilu. Jezik je tekoč, preprost. Pove, razloži okoliščine in nekatere podatke o požaru. Ton ni

tako avliven, pac pa bolj zadržan. Stavki so kratki, ne najdemo toliko pridevnikov, ki bi ta dogodek tako enfatično opisoval kot v Popolu. Niti ni pomanjsevalnic (scollaretti, piccini).

Na splošno pa je treba reci, da Piccolo in Edinost bolj sintetično podajata dogodke.

2. Glede krivcev, pravi Edinost, in to na koncu, da gre namrec za požig. Na začetku pravi, da je bila "sola zrtev ognja", na koncu pa, da je ze nekajkrat bila zrtev "vloma neznanih zlikovcev". Zanimivo je, da so se italijanski casopisi zgrazali nad atentatom "contro la scuola italiana" (Popolo), medtem ko jo Edinost označuje za "našo solo". Piccolo pravi, da so za požig krivi "ignoti incendiari". To kaže, da je bilo vec ljudi soudeleženih pri tem atentatu. Najdemo tudi novico, da je to ze tretji primer takega požiga v zadnjih casih.

Ta dva casopisa torej priznavata, da je bil to atentat, toda ne obsojata direktno krivcev, saj niso znani. Popolo pa pravi: "li concosciamo". Imenuje jih "facinosi", ki niso na začetkih takega delovanja, ki ima značilnosti protitalijanske propagande. Krivci naj bi zaman skušali reagirati proti italijanski stvarnosti. Popolo pravi, da so le redki ljudje, ki se upirajo, medtem ko bi drugi sprejeli italijanstvo.

Drago Zerjal pravi v svoji knjigi Spomini in razlage pravi "Važno je bilo namrec tudi to, da so bila nasa dejanja cimbolj opazna, saj jim tisk vsaj na začetku namerno ni posvecal velike pozornosti ali pa je o njih pisal podcenjevalno... (..) Mi smo iskali tarce, ki so bile za fasizem in za nase zatiranje simbolicega pomena. Predvsem pa se nam je zdelo potrebno, da se izognemo smrtnim zrtvam."

Popolo se zelo zgraža nad ti. "mestatori", "criminali, provocatori, sobillatori, mercenari" in da bi jim bilo treba "spezzare la spina dorsale". (Ko je Italija napadla Grcijo je tudi Mussolini izjavil: "Spezzeremo le reni alla Grecia").

Članek torej ne samo ni objektivno, ampak se zelo zanicavalno izraza do Slovencev. Prikazuje le eno plat dogajanja, ne isce vzrokov, se ne sprasuje, zakaj je prislo do tega. Si ne postavlja teh vprašanj, ne prikaze, kaj je bilo v teh krajih prej, preden bi prisla italijanska oblast. Pove le, da je ze bilo nekaj požigov.

3. Vloga šole: Edinost jo imenuje "ljudska šola". To je sicer staro poimenovanje osnovne šole iz avstrijskih casov. Imam vtis, kot da se cuti vezano na to šolo, po drugi strani pa je prisotna neka grenkoba, ker jim je bila namrec odvzeta!!!

Nasprotno, pa jo Piccolo opisuje, kot če bi bila vedno italijanska. Poudarja posebno delo učnega osebja, kot če bi bili ti učitelji od vedno vezani na to šolo, kot poslojpe, ali pa sploh na male uence.

Izpostavljena je zlasti vloga "poslanstva", ki naj bi jo imeli učitelji (4.5.28, "paziente e intelligenti opera d'italianità"). Prikazujejo opero d'italianità. Učitelji naj bi bili neobcutljivi na solstvo in na zalost, ki jo povzročili otrokom, ki so med plameni izgubili svoja ročna dela.

Popolo povečuje fasistično vlogo v naših krajih. Fasizem je prikazan kot nositelj civilizacije in kulture. Tako je celo sola imenovana "felicissima e fiorentissima fucina d'italianità". Učitelji naj bi bili tako pridni in marljivi v svojem delu, da so celo pripeljali do tega otroke, da doma govorijo v italijanscini. To dokazuje, da bi drugeče govorili slovensko. Niti tega pa jim ne priznavajo, saj jih imenujejo "allogeni". Prikazuje, da so vascani zadovoljni in bi rade volje sprejeli fasistično oblast. Ne samo: pravi, da je vecina navduse-na nad novo ureditvijo. Skratka, sola je bila ključna točka, preko katere so lahko posredno vplivali na ljudi. Preko otrok so hoteli monopolizirati tudi domače, starejše, ki ne bi hodili vec v solo in torej ne bi imeli možnosti se naučiti fasistcine. Razvidno je, da za fasiste sola ni pomembna, ker siri pismenost in kulturo ali visjo izobrazbenost samo na sebi (ta je bil sicer izgovor), a da siri italijanstvo indirektno preko otrok. Ti so majhni in seveda sprejemajo vse z vecjo lahkoto. Zdi se mi, da je dejanje postavljeno tako, da se zdijo Slovenci nekulturni in barbari, ker požigajo šole. V resnici pa naj bi Italijani dovalovali za dobro Slovencev, ki pa so zabiti in tega ne razumejo. Zato tudi v Piccolu iz dne 30.8.28 najdemo novico, da Italijani podpirajo gradnjo vrtcev, se hocejo torej prikupiti in dobiti na svojo stran Slovence v imenu izobrazovanja in kulture.

4. Vzroki za požig: Piccolu se zdi, da je bil požig le v funkciji kraje, saj so se krivci polastili nekaterih dobrin... ne srecamo pa tega, da bi napad sole pripisali Slovencev.

Se preden bi bili vzroki jasni, preden bi bile izpeljane raziskave in bi se dobilo zlikovce, pa Popolo, torej ze a priori, obsoja nekatere "facinosi".

31. maja 1928 poroca Edinost o požigu v Tolminu. Porocilo o požaru vrtca je kratko. Ni bilo vecjih poskodb. Pove sicer, da je požar bil podtaknjen. Omenja posege orožnikov in vojakov alpincev ter preiskave oblasti.

Sledil je požig otroškega vrtca v Storjah. Edinost, 8.8.1928 kot za požig v Tolminu poroca zelo kratko in jednatno, pove le bistvo. Oblasti so uvedle preiskavo, saj smatrajo, da je bil požig zlonameren. Piccolo dne 7.8.1928 zelo poudarja dejanje kot tako se preden poroca o tem, kaj se je pravzaprav zgodilo, obratno od Edinosti. "Criminoso brigantaggio", "accanimento balcanico", "banditismo sanguinario", "necessità di provvedimenti": dejanja proti italijanskim solam s strani divjih teroristov, ki se nocejo sprijazniti s tekom zgodovine in so se vezani na Balkan. Vezali so ta dejanja na Balkan, v resnici pa so bile korenine tu. Italijani pa niso hoteli tega priznati, se sprijazniti s tem, da bi bilo tudi v Trstu tako močno gibanje vkoreninjeno v zavest slovenskih ljudi. Pravijo, da se ne smiselno upirajo teku zgodovine.

Toda ce bi bil ta tek res tako naraven, od kod potem izhaja vsa ta nupa po italijanskih solah raznarodovalnicah?

Pojavlja se vloga Milizie Volontarie, ki sciti obmejna podrocja. Casopise je blatilo slovensko stvarnost, ki se je teško branila. Fasisti so imeli na svoji strani vojaske in pravne oblasti, dobivali so drzavne denarne podpore. Ob vsakem požigu so imeli takoj možnost znova graditi poskodovane stavbe. Piccolo poroca o prebivalcih Krasa kot če bi bili navduseni nad institucijami, ki jih jih je država nudila. Tako se je bralce zdelo, da so na Krasu vsi Italijani in le nekatere izjeme, ki so vezane na Balkan, od koder bi dobivale ukaze za izvrševanje atentatov.

Tigrovci so postajali vedno bolj omejeni v svojih akcijah. Znasi so se v zelo skrajnih položajih: imeli so proti tisk, oblasti in zakonodavne ukaze za izvrševanje atentatov. Tigrovci so postajali vedno bolj omejeni v svojih akcijah. Znasi so se v zelo skrajnih položajih: imeli so proti tisk, oblasti in zakonodavne ukaze za izvrševanje atentatov. Tigrovci so postajali vedno bolj omejeni v svojih akcijah. Znasi so se v zelo skrajnih položajih: imeli so proti tisk, oblasti in zakonodavne ukaze za izvrševanje atentatov.

Zelo znacilen se mi zdi poseben članek iz Edinosti dne 9.8.1928. Edinost je postavljena pred stanje, da se mora braniti pred casnikarji Popola, ki jo oborojuje slovenski, ki pa so zabiti in tega ne razumejo. Zato tudi v Piccolu iz dne 30.8.28 najdemo novico, da Italijani podpirajo gradnjo vrtcev, se hocejo torej prikupiti in dobiti na svojo stran Slovence v imenu izobrazovanja in kulture.

4. Vzroki za požig: Piccolu se zdi, da je bil požig le v funkciji kraje, saj so se krivci polastili nekaterih dobrin... ne srecamo pa tega, da bi napad sole pripisali Slovencev.

Se preden bi bili vzroki jasni, preden bi bile izpeljane raziskave in bi se dobilo zlikovce, pa Popolo, torej ze a priori, obsoja nekatere "facinosi".

31. maja 1928 poroca Edinost o požigu v Tolminu. Porocilo o požaru vrtca je kratko. Ni bilo vecjih poskodb. Pove sicer, da je požar bil podtaknjen. Omenja posege orožnikov in vojakov alpincev ter preiskave oblasti.

Sledil je požig otroškega vrtca v Storjah. Edinost, 8.8.1928 kot za požig v Tolminu poroca zelo kratko in jednatno, pove le bistvo. Oblasti so uvedle preiskavo, saj smatrajo, da je bil požig zlonameren. Piccolo dne 7.8.1928 zelo poudarja dejanje kot tako se preden poroca o tem, kaj se je pravzaprav zgodilo, obratno od Edinosti. "Criminoso brigantaggio", "accanimento balcanico", "banditismo sanguinario", "necessità di provvedimenti": dejanja proti italijanskim solam s strani divjih teroristov, ki se nocejo sprijazniti s tekom zgodovine in so se vezani na Balkan. Vezali so ta dejanja na Balkan, v resnici pa so bile korenine tu. Italijani pa niso hoteli tega priznati, se sprijazniti s tem, da bi bilo tudi v Trstu tako močno gibanje vkoreninjeno v zavest slovenskih ljudi. Pravijo, da se ne smiselno upirajo teku zgodovine.

Fasisti so hoteli, da bi se Kras spreminil v "vivaio di superpartiti". Torej je bilo jasno, da Slo-

venci niso cutili Italije kot lastne domovine in ce so oni hoteli to spremeniti, pomeni, da je bilo to nekaj vsiljenega!! Ta isti dan Piccolo poroca o posebnih "misure d'ordine" za tisto "pacifica e laboriosa esistenza delle popolazioni del territorio". Italijani so torej hoteli, da bi Slovenci tiho, pridno, mirno in marljivo delali, medtem ko so jim oni unicivali šole, kulturne ustanove in sploh vse, kar je pricalo o njihovem narodnem obstoju na teh podrocjih. Cakali so si, da bi Slovenci klonili njihovim nepravicnim zahtevam. Tako so jih označevali s izrazi, s katerimi so clanki Piccola vedno prezeti: "atto vandalico", "malvagi incendiari", "mano balcanica...con lo stesso odio e la stessa malvagità", "delinquenti politici", "rei", "barbare manifestazioni". Tako so sodeli o izvajalcih atentatov, torej soli o nekulturnih in neciviliziranih ljudeh, ki so sezigajo ustanove, šole "Leghe Nazionale" in vrtce "Italia Redenta".

Tak odnos do Slovencev, ki bi bili pohlevni in bi se vdali italijanski oblasti, ce ne bi bilo nekaterih agitatorjev, je bil vstalen v zavesti zlasti trzaskih Italijanov, ki so Slovence imeli le za dobre kmete. Zanimiv se mi zdi ob tem odlomek iz Slataperjevega Il mio Carso, ko stric opisuje slovenske ljudi, ki živijo na Krasu: "Ma se no i ghe fa mal nianca a una mosca! I se boni come fioi. Cio", natural! se va uno de quei ebretti triestini co' le gambe storte a 'l ghe canta in te le recie: "nèla patria de Rosseti no se parla che italian", lori i xe a casa sua e i ghe da un fraco de legnade, se capissi. Cosa i dovaria far?"

Slovenci so tako reagirali, potem ko so jim zaprli vsa vrata kulturnega delovanja, potem ko so jim poitalijancili priimke. Atentatom so vsekakor pripisovali veliko važnost. Postavili so v negativno luz izvajalce atentatov (krivili so Orjuno, organizacijo s koreninami na Balkanu) in jih izolirali, obemnem pa so poudarjali, da je vecina prebivalcev Krasa sprejela italijansko kulturo. Tako so hoteli dokazati bralcem, da se je vecina Slovencev ze poitalijančila in da torej uzeva fasizem naklonjenost vseh ljudi s teh podrocji, razen nekaterih izjem. Tako so hoteli Tigrovcem zmanjševati vlogo.

V istem članku (Piccolo, 30.8.1928) pravijo, da so gotovo izvajalci tega atentata isti kot tisti prejšnjih zlocinov. Iz te izjave lahko ze razberemo in si pričakujemo smrtne obsodbe teh kazni 1.30 na I. Processu.

Piccolo ze po naslovu izključuje možnost, da bi požar povzročila kakšna nesreca. Edinost pa jemlje v postev tudi to razlago.

Niti teden dni kasneje (4.9.1928) je bila Edinost ukinjena. Toda ze 30. avgusta je pisala in citirala članke iz Piccola. Ob koncu članka pa je se dodala, da si zeli, da bi bil atentat na Proseku le nesreca in da v primeru zlocina morajo biti krivci kaznovani. Zlasti po tem zadnjem odstavku je razvidna zalost in skoraj vdanost, s katero so bili prevzeti tedanji casnikarji, saj so bili to zelo hudi casi za ta dnevnik. Implicitno je prisotni tudi obcutek, da je izhajanje dnevnika na koncu. Sploh niso

imeli pri pisanju novic vec nobene svobode, saj so morali izraziti iste misli kot Piccolo. Jasno je, da so bili takrat postavljeni ob zid.

Tudi naslednjega dne (31. avg.) lahko opazimo kako se je morala Edinost strogo držati novic iz "Piccola delle ore 18".

Piccolo tistega dne pa proslavlja "junaske posege" številnih oblasti in pa tudi predstavnikov različnih drustev pri gasenju požara. Takoj so se dogovorili, da bodo organizirali v kasnejših dneh praznik, tako da bo sola cimprej popravljena in se jo bo lahko uporabljalo. Casopis poroca o navdusenosti vascanov za to pobudo, tako da bi jih se bolj v tej luci prikazal pred italijanskim javnim mnenjem.

V članku je tudi primerjava med italijanskim in slovenskim iredentizmom: italijanski je prikazan kot upravicen in miren, medtem ko so slovenske akcije nasilne in napadalne znacaja.

Na Piccolu 1.9.1928 se ze govori o gradnji novega rikeatorija na Proseku in o privolitvi s strani oblasti za popravlo poslopja. Mišlim, da je res neverjetno, s kakšno hitrostjo so se odločili in dobili dovoljenje, prispevke in podobno za ponovno gradnjo rikeatorija Leghe Nazionale. Očitno je, da so se bali (bili so ravno na začetku solskega leta), da bi se prekinilo delovanje italijanske raznarodovalnice in da bi pokazali ranljivost institucij. Prosek je bil namrec saj je se danes pomembno središče, kjer je bilo slovensko prebivalstvo se toliko bolj številno in močno. Gotovo je bilo za Slovence toliko bolj bolece gledati vse to, kar se je dogajalo. Tako enostavno niso mogli delati se kot, da se nič ne dogaja, in stati z roko v roki. Ze iz let 1923 in 1924 izhajajo peticije staršev, nekateri niso poslali otrok v solo, in interpelacije parlamentarcev proti reformi Gentile. Zelo so pazili v slovenskih organizacijah in političnih krogih, da ne bi prislo do izredov- oblasti so jih sicer pričakovale in so imele pripravljene nacrtje za zadušitev uporov- a teh ni bilo. Nekateri so se torej odločili za to pot pred drugimi metodami, tako se je potem prav na Proseku rodilo ilegalno gibanje, ki je hotelo scititi in reševati slovensko besedo.

Pri Edinosti je postajala, kot ze rečeno, situacija vedno bolj tragica, tako da je 4. septembra bila ukinjena Edinost, kot nam pricajo clanki na Piccolu iz tistih dni, v katerih je objavljena tudi utemeljitev prefekta. Zanimiva pa je cetra stran Piccola, 5. septembra iz leta 1928. Vsebuje kar tri pomebne novice. V teh so razvidna tudi nekatera protislovja.

Najprej dobimo poročanje mednarodnega kongresa manjšin. Politicno drustvo Edinost oz. njejni predstavniki (npr. Vilfan), je močno zaupalo v ti. internacionalizacijo slovenskega vprašanja in na mednarodno povezovalo med manjšinami, na reakcijo mednarodnih diplomatskih krogov in mednarodnega javnega mnenja.

imeli pri pisanju novic vec nobene svobode, saj so morali izraziti iste misli kot Piccolo. Jasno je, da so bili takrat postavljeni ob zid.

Tudi naslednjega dne (31. avg.) lahko opazimo kako se je morala Edinost strogo držati novic iz "Piccola delle ore 18".

Piccolo tistega dne pa proslavlja "junaske posege" številnih oblasti in pa tudi predstavnikov različnih drustev pri gasenju požara. Takoj so se dogovorili, da bodo organizirali v kasnejših dneh praznik, tako da bo sola cimprej popravljena in se jo bo lahko uporabljalo. Casopis poroca o navdusenosti vascanov za to pobudo, tako da bi jih se bolj v tej luci prikazal pred italijanskim javnim mnenjem.

V članku je tudi primerjava med italijanskim in slovenskim iredentizmom: italijanski je prikazan kot upravicen in miren, medtem ko so slovenske akcije nasilne in napadalne znacaja.

Na Piccolu 1.9.1928 se ze govori o gradnji novega rikeatorija na Proseku in o privolitvi s strani oblasti za popravlo poslopja. Mišlim, da je res neverjetno, s kakšno hitrostjo so se odločili in dobili dovoljenje, prispevke in podobno za ponovno gradnjo rikeatorija Leghe Nazionale. Očitno je, da so se bali (bili so ravno na začetku solskega leta), da bi se prekinilo delovanje italijanske raznarodovalnice in da bi pokazali ranljivost institucij. Prosek je bil namrec saj je se danes pomembno središče, kjer je bilo slovensko prebivalstvo se toliko bolj številno in močno. Gotovo je bilo za Slovence toliko bolj bolece gledati vse to, kar se je dogajalo. Tako enostavno niso mogli delati se kot, da se nič ne dogaja, in stati z roko v roki. Ze iz let 1923 in 1924 izhajajo peticije staršev, nekateri niso poslali otrok v solo, in interpelacije parlamentarcev proti reformi Gentile. Zelo so pazili v slovenskih organizacijah in političnih krogih, da ne bi prislo do izredov- oblasti so jih sicer pričakovale in so imele pripravljene nacrtje za zadušitev uporov- a teh ni bilo. Nekateri so se torej odločili za to pot pred drugimi metodami, tako se je potem prav na Proseku rodilo ilegalno gibanje, ki je hotelo scititi in reševati slovensko besedo.

Pri Edinosti je postajala, kot ze rečeno, situacija vedno bolj tragica, tako da je 4. septembra bila ukinjena Edinost, kot nam pricajo clanki na Piccolu iz tistih dni, v katerih je objavljena tudi utemeljitev prefekta. Zanimiva pa je cetra stran Piccola, 5. septembra iz leta 1928. Vsebuje kar tri pomebne novice. V teh so razvidna tudi nekatera protislovja.

Najprej dobimo poročanje mednarodnega kongresa manjšin. Politicno drustvo Edinost oz. njejni predstavniki (npr. Vilfan), je močno zaupalo v ti. internacionalizacijo slovenskega vprašanja in na mednarodno povezo

KRVAVE SLEDI

Na poti po Južni Ameriki

2

V vseh Amerikah so v zadnjih letih izredno pogoste raznovrstne knjige o domorodcih, ki jim pri nas pravimo Indijanci v primeru severnega dela celine, ali Indios za južni. Naziv je seveda le priloznost, ker za veliko večino teh narodov ne vemo njihovega pravega imena.

V Južni Ameriki je daleč najštevilčnejši narod Quechua (izg. Kecua) z življenjskim prosotom v Ekvadorju, Peruju in delno Boliviji. Jezik kecuja je dostikrat tudi "lingua franca" za obcevanje med drugimi domorodnimi narodi.

V Argentini in Čilu so svoj cas ziveli Mapuche kot najbolj številčnejši narod. Sorodni so jim bili Tehuelche, Huiliche, Picunche, Pehuenche. V domačem jeziku pomeni beseda "che" narod ali človeka in je ista s katero navadno poznamo Ernesta Guevaro, bolj znanega prav kot Che Guevara. Che je navadno vzdevek za Argentinec, ki imajo v sebi nekaj krvi mapuche. Mapu pa pomeni zemljo ali deželo. Prijateljski naziv za današnje Cilence, katerih tri četrtine nosi jasne obrise nekdanjih Mapuche, je tako Mapuchinos.

Literature o domorodcih je tudi v Argentini in Čilu ogromno. Gre za etnografska, zgodovinska ali jezikoslovna dela. O večjih jezikih so na voljo slovarji, v Ushuaiti sem videl sveto pismo v jeziku selknam, zbornik domačih pripovedi in zgodovinske knjige. Slednje so napisane iz zornega kota domorodcev, kar je v zadnjih letih nacelelnega pospešenega splošnevanja človekovih pravic zelo moderno.

Vsekakor me je prijetno presenetil svež doprinos kulture domorodcev v krajevnem časopisu argentinske pokrajine Rio Negro. V pismu uredništva je 26 učenec četrtega razreda neke šole podpiralo napore za oživitve jezika mapuche, ki je sedaj stvar redkih posameznikov in se zavzemalo celo za dvojezičen pouk tistih, ki bi radi spoznali domače govorice.

Knjiga "Las matanzas del Neuquen" (Poboji v Neuqenu) pa je bila vse nekaj drugega kot pismo uredništvu. Imajo jo za najpopolnejšo in najboljše dokumentirano gradivo o sistematičnosti pri genocidni naroda Mapuche v Argentini.

Vsako argentinsko mesto ima v svoji enolichnosti eno glavnih ulicah poimenovano po Gral. (general) Julio Roca. Ta general si je leta 1879 nabral politični kapital s tem, da je za vojaško natančnostjo precesal celo Patagonijo in velet pobiti vse domorodce. Dodatna cinichnost je v tem, da poboj ni bil glavni razlog za vojaško odpravo. Na Patagonijo so namreč gledali tudi Cilenci, ki pa so imeli preko Andov do nje težji dostop. Najenostavnejše sredstvo za prikaz suverenosti je bila stvarna zasedba ozemlj. in ker so vojski že bili tam so se pobili domacine, da bi bila dežela že pripravljena za kolonizacijo.

Julio Roca je postal narodni heroj in tudi argentinski pred-

sednik. Clani odprave so bili s posebnim zakonom nagrajeni z zemljo. Poveljnik večje postojanke je dobil osem tisoč hektarov, polkovnik pet tisoč, podoficir štiri tisoč itd.

Na Ognjeni zemlji se je zadnji organiziran poboj domacinov Selknam izvršil leta 1923. Ze močno razredcene in oblegane domordce so farmarji vabili na svoje estancije, jih opijanili in nato pobili.

V Čilu je bilo posebno zazeljeno ozemlje južno od Santiaga do danasnjeja Puerto Montt. Gre za zelo uporabno ravninsko zemljo z zadostnimi ali bogatimi padavinami. Kolonizatorji so bili predvsem Nemci, ki so domacine enostavno izgnali ali pa jim prisilili v stvarno suženjski status brez velikih vojskih akcij.

Od vsega domacega je posebno v Čilu ostala le toponomastika. Res številni kraji, reke, gore nosijo nekdanja imena: Llaima, Collahuasi, Talcahuano itd. Fizično domorodce danes ne

nikjer ni opaziti amerindskih potez na obzih.

Nasilje in izkoriščanje pa so utrpeli tudi beli priseljenci. Gospodarstvo je slonelo v ovčereji in tudi rudarstvu.

Na Ognjeni zemlji je bil konec prejšnjega stoletja zelo aktiven romunski Zid Julio Popper, ki je intenzivno iskal zlato preko množice obupancev iz vseh koncev sveta. V tedanjem dejanskem brezvladju je Popper dejansko ustanovil zasebno državo (med drugim je uvedel tudi svoj denar in svoje znamenke), ki je slonela na strahovladu. Vsaka nepokorščina je bila kaznovana s smrtjo ali z izgonom na kak bližnji otoček kjer so bile možnosti preživetja malenkostne.

V zagonu oktobrske revolucije so socialistične ideje zasle tudi v Patagonijo, bogu za hrptom. Spuntali so se pastirji in posebno tisti, ki so ovce strigili. Bili so dejansko suznji večinomaa angleskih veleposelstnikov.

Posebno važen je bil upor na

socialistov (in tudi drugih levicarjev) z dodatkom manjših skupin, je iz svoje srede izbirala kandidata, ki bo decembra letos tekkel za predsedniško mesto proti kandidatu v oblast vkoreninjene peronistične garniture, kateri pripada današnji predsednik Menem.

Politični utrip se v frenetičnem življenju Buenos Airesa razbira le iz časopisov ali iz stenskih napisov v bednih "vilas miseria" (bidonville) neskončnega predmestja. Največji argentinski dnevnik "Clarín" je precej odprt. "La Nación" je konzervativna. Dnevnik "Página 12" pa je specializiran v poročilih o prideljivih in okoriscanju ljudi iz vladne garniture, večkrat celo iz sirše družine predsednika Menema.

V polfinalu Alianze sta se pomerila Garcila Meijide in Fernando de la Rúa. Prva je mati enega od morda 30 tisoč argentinskih "desaparecidos" (predlagali so jo socialisti), drugi pa je glava radikalcev.

gre seveda samo za uganjanja, ki pa očitno vplivajo v argentinske dogodke kot je razvidno rečimo pri delovanju sodstva, ki ima opravka z domačim "tangentopolisom" in tudi s številnimi ovadbami zločinov iz casa vojske diktature. Precej očitna je velika aktivnost visokih preiskovalcev in sodnikov, ki skušajo pridobiti nekaj točk v očeh vsekakor verjetne opozicijske zmage. Tako je nenadoma postala aktualna zadeva neizmernega in nerazumljivega bogatstva neke ministrice, ki je že pet let mirno počivala v predalih tozilstva. Aktivizem sodstva je opazen tudi glede zločinov iz casa vojske diktature (1976-1982), ceprav so si najprej vojski sami in nato civilne (demokratska etiketa jim verjetno ne bi mogla ležati) vlade napisali posebne zakone za pravno onemogočanje pregonov. Po raznih ovinkih skušajo tu pa tam najti kako pravno luknjo, ki bi nasodiše privedla oficirje, generale in admirale, ki so svoj cas mucili in ubijali.

PLAZA DE MAYO

Na tem trgu v Buenos Airesu je spomenik, ki spominja na neodvisnost Argentine. Na njem je tudi Casa Rosada ali predsedniška palača. Okoli spomenika, ki ga tam zaradi oblike imenujejo "Piramide" je z belo barvo zarisani krog in na notranji strani vrsta belih rut, ki jih na glavni nosijo tragično znane Madres de la Plaza de Mayo, matere in zene tistih, ki so med diktaturo izginili.

Vsak četrtek popoldan se Madres zberejo na trgu ni pol ure hodijo v začrtnem krogu okoli spomenika. Združenje je izredno aktivno in se vedno izdaja mesečnik, ki prinaša vesti o pravnih postopkih, o skandaloznih vojskih napredovanjih udeležencev državnega terorja, o mednarodnih povezavah krivnikov, o prizadevanju združenja, da bi po možnosti krvnikom sodili v tujini ce so bili prizadeti tuji državljani. Aokantna so bila tudi vabila za

manifestacije pred domovi tevesti, da so na volitve in v podporo de la Rui tu pa tam sli tudi vladajoči peronisti. Njihov račun je bil zelo enostaven: Alianza je v javnomnenjskih raziskavah trenutno dokaj močnejša od peronistov, katerim se na predsedniških volitvah obeta poraz. Enotnost Alianze je vsekakor krhka in je izključno taktična. S podporo kandidatu, ki nazorno gotovo ni na levi so peronisti s svojimi prithotapljenimi glasovi zasejali seme razdora. Ce bo seme vzklilo se bo šele videlo. Pred odločilnimi izbiri bi utegnili razočarani socialisti (sprico rezultatov notranjih volitev se jim obeta v bodoči koaliciji manjši delež oblasti) zapustiti zadevo, radikalci pa bi brez njihove pomoči ne mogli do oblasti. Za tak primer bi morda sprejeli od opogumljenih peronistov

OPERACION CONDOR

Res je ta zadeva vedno bolj stara, od 26 do 16 let, vendar je treba opisati tragedijo ljudi v Čilu, Argentini, Urugvaju, Paragvaju in Braziliji, državah kjer so vojske diktature vsaj "kakovostno" presegle nacistične krivnike.

Operacion Condor je bil mednarodni sporazum petih držav, ki so ustvarile nekakšen Mercosur (južnoameriška trgovska skupnost) terorja, v katerem so policije zainteresiranih enot lahko prosto lovile ubežnike tudi izven svojih meja ali pa se posluževale uslug kolegov iz tujine.

Operacion Condor je nastala po zamisli cilškega generala Contrerasa, glavnega pomočnika Pinocheta. Neizprosno je postavila v brezupen položaj tiste, ki so prebežali v sosednje države, ker niso tam uživali nobenega političnega zavetja.

S tem sistemom so v petih državah nabrali poleg domačih zrtv tudi določeno število izgnanih tujcev, ki so v sedanjih casih tu pa tam povod za sodne pregone (glej primer Pinocheta). Ostrina in taktike terorja sicer niso bile povsod enake. V Čilu (skupno približno 3200 mrtvih) so najraje postrelili zajete politične nasprotnike z izgovorom, da so hoteli zbežati, v Paragvaju (kakih 2000 zrtv v približno 20 letih) so številne druge zapornike navadno uporabljali za prisilno delo, v Urugvaju (kakih 200 zrtv) so odpor strli z dolgotrajnim zaporom brez vsakršne sodne obravnave, v Braziliji (približno 150 zrtv) so največ uporabljali psihološko taktiko s tem, da so navadno zelo mlade upornike "prepricali" k javnemu televizorskemu kesanju. Povsod

so na veliko uporabljali mučenje. Množice tistih, ki so bili izgnani na vse vetrove pa je težko presteti, se težje pa ugotoviti kako je izgnanstvo vplivalo na njihovo življenje.

V Argentini je bila zadeva morda najbolj raziskana. Uradno so posebne komisije ugotovile 8961 zrtv, večji del teh je izginilo. Po informacijah raznih nevladnih združenj je bilo vseh zrtv okoli 30 tisoč. Razliko naj bi se pripisalo molku številnih družin, ki so se ustrašile groženj paravojskih morilskih skupin.

Pravi sok je v Argentini konec leta 1994 povzročila knjiga "El vuelo" (polet) v kateri je zbrano priznanje mornariškega oficirja Adolfa Francisca Scilinga, ki mu vest ni več dovoljevala ne spanja, ne normalnega življenja.

Scilingo, in rotativno skoraj vsi castniki mornarice (večkrat ob navzočnosti samih vojskih vrhov), so izvajali cisto posebne misije.

operacije Condor pa so tamkajšnjim oblastem nalagale molk. Argentinski krvniki so zato svojo tehniko izboljšali s tem, da so ujetnikom pritrdili cementne bloke.

Oficirji, ki so sodelovali v ESMA niso bili kaznovani. Nekateri najbolj razvpiti so docakali v eri Menema celo napredovanja v vojski hierarhiji. Taki se niso nikoli kesali svojih dejanj. Nasprotno: pred komisijami, ki so obravnavale predloge za napredovanja so zagovarjali svoje pocetje.

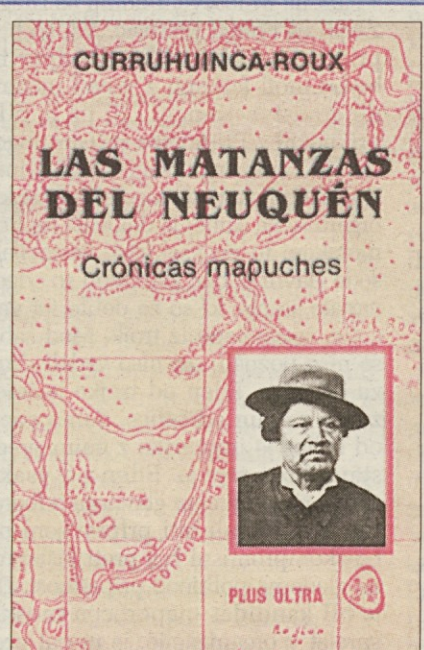
Tudi Scilingo se svojih dejanj ni kesal, hotel je le, da bi zadeva prisla v javnost in bi za njo tudi uradno stala vojaška struktura kar bi nekako razbremenilo posameznike.

Med aktivnosti ESMA so spdale tudi ugrabitve novorojenčev. V primeru nosečih ujetnic so po rojstvu otrok matere pobili, novorojenca pa dodelili oficirskim družinam, ki niso imele otrok.

V Argentini se je zvrstilo več zakonov, ki so skoraj povsem izničili možnosti, da bi zločince kaznovali. Kot izhodišče je vlada namesto pravice ponudila družinam zrtv odškodnino 200 tisoč pesov (330 milijonov lir). Odškodnino družine lahko terjajo do septembra prihodnjega leta. Ni znano kakšen je odziv. Družine, ki jo sprejemajo se nočejo izpostavljati, vlada po svojem noče propagirati uspeha sramotnih rešitev. Združenje Madres ocenjuje sprejem odškodnine kot prostitucijo.

Bruno Krizman

Na slikah: "El vuelo", "Operacion Condor", "Las matanzas del Neuquen" - knjižnica terorja Mural "mapuche" terja pravice domorodcev Krog mater iz Plaza de Mayo v Buenos Airesu Estadio Nacional v Santiagu je Pinochet svoj cas spremenil v taborisce

preganjajo več, ker za preganjanje ni več razlogov. Z birokratskimi akti, ki imajo oznako zakonitosti so domacinom pobrali vse kar se je dalo pobrati. Odpora, vsaj formalnega, je nekaj samo v Čilu. Odkritega razizma ni nikjer, zakrinkan pa je prisoten masovno. Ima celo dvojno vlogo trgovske reklame in zaničevanje rase, ki ni bela. Glavno orozje, kot povsod svetui, je televizija, ki z ritmom ameriškega bombardiranja, zasuva potomce Mapuchov z oglasi v katerih nastopajo samo dolgoakra in plavalasa dekleta. Oddaje vrste bla-bla trajajo po cela jutra (prisiljen sem jih bil poslušati med vožnjo v avtomobilu) in voditeljice so vedno hollywoodskega videza.

S takim kulturnim nasiljem se domacin zacenja skoraj sramovati svoje temnejše polti, svoje manjše postave, svojih blescecih temnih lasi. To nasilje je tudi v dobri meri krivo za beg iz podeželja v mesta v iskanju umetno ustvarjenih potreb ob izgubi kulturnih korenin in predvsem cloveskega dostojanstva.

Da je razisem stvarno prisoten v takih zahrbtnih oblikah se nadalje opazi v politiki, ki seveda nastopa v televizijskih dnevniki in v časopisih. Skoraj

skrajnem celinskem jugu Argentine, v krajih, ki so danes ena glavnih turističnih točk. Ob izletu iz mesta El Calafate do cudovitega ledenika Perito Moreno se pot obiskovalca navadno ustavi pri Estanciji "Anita", kamor so se zatekli zadnji uporniki. Vojska je estancio obkolila in upornikom ponudila mirno rešitev ce bi ti ne uporabili orožja (za katerega so itak imeli le po nekaj nabojev vsak). Uporniki so ponudbo sprejeli in oddali orožje. Tedaj so jim vojski veleli izkopati jame in jih skoraj vse postrelili. Veleposelstniki so zmagoslavno prisostvovali po boju. Resilo se je le nekaj upornikov. Tistih posebno pridnih delavcev katere so veleposelstniki posebno potrebovali.

POLITIKA

Kot ze enkrat prej med potovanji po Južni Ameriki sem se v Argentini znesel sredji volilne kampanije, v «Čilu (sicer samo zaradi Pinocheta) pa v predvolilni mrzlici.

Preizkusnja v Argentini je bila samo "polfinalna". Opozicijska fronta "Alianza" (nekakoa italijanska Ojika), sestavljena iz radikalcev (ideološko gre brez dvoma za burzujsko stranko) in

Naravoslovna pešpot v zgoniški občini

Danes bodo v Zgoniku odprli didaktično naravoslovno pespot Riselce. Gre za objekt, ki odpira novo poglavje na področju prizadevanj za zaščito in razvoj ter sploh za ovrednotenje Krasa, njegovih naravnih lepote ter hkrati vseh človekovih posegov vanj. Pespot obsega dvajset postaj ali informativnih točk, katerih opis najdemo v licni vzgibanki, ki je izšla za to priložnost in ki bo služila kot vodnik za vse, ki se bodo podali v čudovito naravo Riselce. Ta opis objavljamo na tej posebni nedeljski strani.

Št. 1

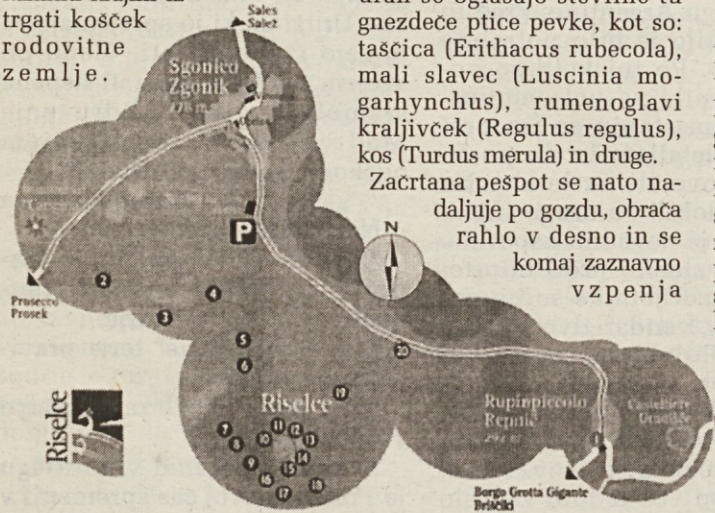
Pot se začne pred občinsko hišo v Zgoniku, kjer nas informativna tabla seznaja s njenim potekom. Po asfaltirani cesti se nato podamo proti Proseku, mimo botanice vrta Carsiana do krizišča, kjer nas znak opozarja, da pot zavije levo. Se nekaj metrov asfalta in znaki nas pripeljejo na označeno, s suhim zidom obdano poljsko pot, po njej pa do informativne postaje.

Št. 2

Gozd črnega gabra in puhastega hrasta (*Ostrya-Quercetum pubescentis*) je za gricevnati kras značilna submediteranska združba; predstavlja glavno gozdno površino kraske planote in daje krajini poseben značaj. Nastal je na čokastem kraskem površju in se razvil v nesklepljen, svetle gozdni sestoj, v katerem prevladujejo manj cenjene vrste, prej visokogrmičaste kot drevesne rasti. Poleg črnega gabra (*Ostrya carpinifolia*) in puhastega hrasta (*Quercus pubescens*) je tu še mali jesen (*Fraxinus omus*), med grmovnicami glog (*Crataegus monogyna*), dren (*Cornus mos*) in druge vrste, v podrasti pa prevladuje jesenska vilovina (*Sesleria autumnalis*). Označena pespot nas na krizišču vodi levo in naprej. Tod se je do nedavnega razprostrla gmajna, kjer je bila podlaga primerna, pa so nastale ograde, kakršno vidimo na desni.

Št. 3

Gmajna. Na nakdaj izkrcenih gozdnih površinah se je zaradi večstoletne pase razvila posebna, neklenjena travniška odeja, ki si utira pot med golimi skalami, raste na skopih, revnih tleh in prenese tudi teptanje in osmukavanje. Odlikujejo jo izjemno bogata flora, sestavljena iz vrst, ki jih lahko imenujemo tipično kraske. Med njimi so mnoge endemične. Zato predstavlja gmajna najbogatejši element submediteranskega krasa. Različna izbira njenih površin je pripomogla k oblikovanju različnih travnatih združb. Travniki je sad tisočletnih prizadevanj človeka, ki je skušal kamniti krajini iztrgati kosček rodovitne zemlje.

Odkopaval je skale, jih zlagal v zidove in urejal ograde. Pridobljene travnike je izdatno gnojil in redno kosil. Kjer so bili pogoji primerni, je v ogradi pripravil se njivo.

Št. 4

Travnate površine so v glavnem travniki-pasniki. Na ravninah, kjer je plast prsti za spoznanje debelejša, se je razvila produktivnejša združba. Krasijo jo nekatere vidnejše cvetnice, kot so npr. dlakavi gadnjak (*Scorzonera villosa*), navadna koromacnica (*Ferulago galbanifera*), weldenov glavinec (*Centaurea weldeniana*) in druge. Obilica cvetic privablja na travnik-pasnik veliko žuželk, predvsem metuljev. Pogoste so tudi čebele, kobilice, mumi in hrošči. Stevilne ptice domujejo in gnezdi v travni rusi, npr. poljski skranec (*Alauda arvensis*), rjava cipa (*Anthus campestris*), rumeni strnad (*Emberiza citrinella*), veliki strnad (*Emberiza calandra*) in druge. Na naslednjem krizišču zavijemo desno; pot se vije ob zidu po bogato zakraselem svetu do informativne postaje.

Št. 5

Skrapljišče. Padavinska voda, ki odteka po razgaljenem kamnitem površju v smeri največjega strmca, oblikuje drobne vzporodne zlebece. Nato razjeda skalo ob razpokah in dela kanale. Z njihovim poglobljanjem prereže ves kamniti sklad: tako nastanejo skraplje. Kjer voda zastaja v jamicah, izdolbe plitve zakorožene skledice - skavnice. Pot se rahlo spušča do informativne postaje.

Št. 6

Na levi se nam pogled odpre na sistem vrtac, ki predstavljajo izredno pomembno reliefno obliko našega krasa. V nadaljevanju poti stopamo ob gozdnem robu. V polsenci tu cveti potonika (*Peonia officinalis*), poleg nje pa se po limonu diseci jesencek (*Dictamnus albus*). Med grmovjem in kraskim goščavjem le s težavo opazimo gozdne prebivalce. Zjutraj ali ob mraku naletimo na srno (*Capreolus capreolus*), ki se pada na pasu. V zgodnjih jutranjih urah se oglašajo številne tu gnezdece ptice pevke, kot so: tascica (*Erithacus rubecola*), mali slavec (*Luscinia megarhynchos*), rumenoglav kraljivček (*Regulus regulus*), kos (*Turdus merula*) in druge.

Zacrtna pespot se nato nadaljuje po gozdu, obrača rahlo v desno in se komaj zaznavno vzpenja

Skozi naravo in človeške sledi na Krasu

Geologija in geomorfologija

Pot se vije po močno zakraselem srednjekrednem apnencu, ki je ves prepokan in pretrt. Označujejo ga posebni reliefni in podzemni pojavi, kot so vrtače najrazličnejših oblik in velikosti - nekatere so res orjaskes - jame, brezna, spodmoli in tudi manjši naravni most. Razgaljene apnenčaste površine, ki strlijo nad tanko plastjo prsti, so bogato preprejene z drobnimi korozijskimi razjedami. Med značilnejše in pogostejše oblike spadajo skavnice, zlebeci, skrapljišča in griže.

Vegetacija

Rastlinska odeja kraske planote je stkana iz svetlega kraskega gozda puhastega hrasta (*Quercus pubescens*) in črnega gabra (*Ostrya carpinifolia*) ter iz gmajne. Slednja odraža izjemnost tukajšnje flore. Zaradi posebnih geomorfoloških pogojev in diferencirane izrabe so se na njej izoblikovale različne travniške združbe. Zal pa smo v zadnjih desetletjih pričali njenemu naglemu razrascanju.

Vrtače, predsem večje, pa so pravi otoki ostrejših klimatskih razmer v submediteranskem okolju. Na njihovih senčnih pobočjih se je razvila združba primorskega gozda belega gabra (*Asaro - carpinetum*), ki ga na dnu obdaja se pas lesčevja.

Zivalstvo

Zivalstvo današnjega tržaškega krasa označuje velika pestrost vrst. Vendar zastopa

vsako vrsto le majhno število osebkov, zato potrebujemo precejšnjo izurjenost za njihovo opazovanje.

Ko primerjamo danasnje zivalstvo z njegovim stanjem v preteklosti, opazimo redčenje ali izginjanje nekaterih običajnih vrst ter sirjenje oziroma pojavljanje drugih. Pojav gre pripisati spremembi vegetacijske odeje. Izginjajo predvsem vrste, ki so vezane na obsežne ravninske površine, ki jih je v zadnjih desetletjih prerastlo grmovje in drevje.

Med sesalci izstopa po velikosti in po številčnosti srna (*Capreolus capreolus*), zaradi krčenja gmajne pa upada število nekoč tako pogostih poljskih zajcev (*Lepus europaeus*). Veliko je tudi malih sesalcev. Zanimiva je npr. prisotnost beloprtega ježa (*Eri-naceus concolor*), ki je razširjen v vzhodnih delih Srednje Evrope do crte, ki povezuje Tržaški zaliv z ustjem Odre; na zahodnem robu kraske planote ga nadomešča zahodni rjavi jež (*Erinaceus europaeus*). Med pticami prevladujejo predvsem grmovnate in gozdne vrste, število nekdanjih značilnih kraskih travniških vrst pa se krči.

Kraske travnate združbe odlikuje tudi izredno bogost žuželk in plazilcev, ki pa so z napredovanjem gozda cedalje bolj ogroženi. Opazna je npr. manjša prisotnost modrasa (*Vipera ammodytes*), edine človeku nevarne kače pri nas.

Arheologija

Ze v prazgodovini se je človek naselil na

tem delu krasa, kjer mu je gricevnat svet, bogat s kraskimi jamami, nudil varno zavetje. Čeprav naša pespot ne vodi mimo posameznih arheoloških najdišč, smo zeleli v uvodu le opozoriti na sledove davne človekove prisotnosti, ki so v neposredni bližini.

Nedaleč od začetka poti se nahaja npr. pomembno arheološko najdišče, Cotarjeva pečina, ki je bila naseljena od mlajše kamene dobe naprej; v neposredni bližini poti je tudi jama Golobinka, znana po arheoloških najdbah iz železne, bronzaste in rimske dobe. Ob zaključku sprehoda, tik preden stopimo na asfaltirano občinsko cesto, ki povezuje Zgonik z Repničem, pa se nam odpre pogled na Gradec pri Repnici, kjer stoji prazgodovinsko gradišče.

Kulturna krajina

Ze od neolitika je človek soudeležen pri spreminjanju krajinske in vegetacijske podobe krasa. Domnevajo, da so kras nekoč pokrivali ogromni hrastovi gozdovi, ki so jih zaradi pase skoraj v celoti izsekali. Kras se je tako spremenil v kamnito puščavo. S skope zemlje je nato človek odstranjeval kamene in urejal ograde za njive in travnike. Robove vrtac je pridno očistil, dno izravnaval in obogatil z nanoseno prstjo ter skrbno obdelal bogatejše doline in ravnice. Dno vrtac je pogosto tudi pazljivo zadelal in uporabil za vodne zbiralnike - kale. Zgradil si je domacije in jih opremil s »stimami« za vodo, ki je na krasu tako dragocena.

do informativne postaje.

Št. 7

Ki se nahaja ob večji obzidani vrtaci. Večje vrtače, ki so imele na dnu dovolj prsti, je človek v preteklosti skrbno čistil, zemljo zravnaval in ustvaril njivo. Izruvanje kamene je zložil v suhi zid, odvečni drobir pa zmetal na kup; tako je nastala groblja. Suhi zid je imel dovolj naloge: vanj so na najmanjši možni prostor spravili kamenje, sam pa je ščitil skromno njivo pred burjo.

Št. 8

Hrastov gozd na jerovici. V kotanjah med vzpetinami, kjer so debelejša plasti jerovice (terra rossa) in so tal zakisana, hladna in vlažna, se je ohranila gozdna odeja, ki predstavlja oddaljen odsev prazgodovinskih srednjeevropskih hrastnih gozdov. V drevesnem sloju prevladuje gradin (*Quercus petraea*), pogost je tudi cer (*Quercus cernis*) v podrasti je jesenska vilovina (*Sesleria autumnalis*). Med številnimi gozdnimi prebivalci omenimo le navadnega skobca (*Acciper nisus*), ki sodi med dnevne uje in gnezdi v krošnjah gradin in cera. Po krajšem vzponu nas pot privede na rob doline Riselce, k informativni postaji.

Št. 9

Riselce. Vecja, 50 m globoka udornica asimetrične oblike. Dokaj strme robove porasča gozd, zahodni obod pa zapirajo navpične skalne stene. Najbrž je nastala s počasnim rušenjem stropa in sten nad tokom podzemne reke. Nestete vrtače predstavljajo morfološko diskontinuiteto v enoličnem kraskem tkivu. V večjih nastajajo posebne mikroklimatske razmere, ki pogojujejo razvoj izredno specializiranega rasta. Vrtače nudijo edinstvene ekološke niše izjemno razno-

likemu, večkrat tudi endemizmu zivalstvu, ki pa ga na poti težko opazimo.

Pot, ki se nato spušča na dno vrtače, je speljana po primorskem gozdu belega gabra in po ozkem pasu lesčevja. Z dna vrtače se bomo pri informativni postaji št. 10 se enkrat zazrli vanjo.

Št. 10

Primorski gozd belega gabra (*Asara-Carpinetum*). V večjih, dovolj obsežnih vrtačah prihaja do temperature inverzije; zaradi zastoj hladnega zraka je na dnu vrtače temperatura nižja, na južnih, osojnih pobočjih se zato vzpostavi lokalna klima (topoklima), kar omogoča razvoj posebnega gozdnega sestoja, značilnega za otrejše klimatske razmere, povsem različnega od kraskega gozda, ki obdaja vrtačo. V njem prevladuje beli gaber (*Carpinus betulus*), posebno značilnost pa predstavlja bujno pomladno cvetenje zelisne podrasti.

Št. 11

Ob opuscanju intenzivne izrabe bolj oddaljenih ornih površin je kmet zasadil dno vrtače z robinijo (*Robinia pseudoacacia*). Rastlino so prinesli iz Amerike leta 1601. Zaradi hitre rasti in velike uporabnosti lesa, predvsem v vinogradnistvu, se je vrsta naglo razširila po vsej Evropi, zlasti na submediteranskem območju. Na človekov poseg opozarja tudi bujna rast velevetne mrtve koprive (*Lamium orvala*) na dnu vrtače. V dolini večkrat slišimo zolno. Dokaj pogosti sta zelena zolna (*Picus viridis*) in veliki detelj (*Dendrocopos major*). V zadnjem času opazimo vedno večjo prisotnost črne zolne (*Dryocopus martius*).

Št. 12

Nas opozarja na ozek pas lesčevja, ki obdaja primarni gozd belega gabra na dnu vrtače. Pred vzponom se na dnu usta-

vimo se pri informativni postaji.

Št. 13

Ob robu navpičnih sten leži ustaljeno melišče. Med debelimi skalami, na katere pada senca kraskega goščavja, se je razvila zelo redka in ranljiva rastlinska združba, katere najvažnejša predstavnik sta blesteča krvočmočnica (*Geranium lucidum*) in rjavi sršaj (*Asplenium trichomanes*).

Pot se nato povzpneja prav pod steno, kjer je informativna postaja.

Št. 14

Nasa pozornost je tu obrnjena le veliki navpični steni, porasli z močnimi primerki brsljana. Krasu jo se sencoljubna praprot iz rodu sladke koreninice. Se strm vzpon do razgledišča, do informativne postaje.

Št. 15

Tu se odpre pogled na dolino Riselce in preko nje na Zgonik. Z roba doline se pot nadaljuje na krasko planoto do informativne postaje.

Št. 16

Skrapljiasto razjedeno skalnato površje, ki se dalje členi v kaos manjših gmot, povzroča nastanek griže. Na golem skalovju kraskih skrapljišč se večkrat izpostavlja soncu crnopikasta kuscara (*Algyroides nigrpunctatus*), ki izstopa po svojem biogeografskem pomenu. V ravni crti nadaljujemo pot do informativne postaje.

Št. 17

Gmajna. Na revnih, suhih, skletnih tleh se je razvila značilna toploljubna oblika kraskega pasnika. Odlikujejo ga izredno bogastvo rastlinskih vrst, ki s svojo obliko in barvo pritegujejo nase pozornost. Zaradi pestrosti vrst ni gmajna od zgodnje spomladi do pozne jeseni nikoli brez cvetja.

Ob robu pašnika je naravni most. Ustvarila ga je voda, ki je vztrajno pronicala skozi skalne razpoke in jih sirila dokler ni izdolbla dovolj prostornih kanalov, skozi katere je otekla v podzemlje. Strop nad njimi se je sčasoma stanjšal in nad strugo popustil. Njegovi ostanki so vitki skalni loki, ki tvorijo naravne mostove. Pot poteka ravno do krizišča, kjer zavijemo levo po sirsi stezi do informativne postaje.

Št. 18

Z odpuscanjem kosnje in pase se gmajna naglo zarašča. Najprej se na nepokosene pesnike naselila ruj (*Cotynus cogygia*) ali brin (*Juniperus communis*). Sledijo mu drugi predstavniki kraskega goščavja. Tako se tavniki zaraščajo v grmisca in pionirske gozdove. Izginjanje travnične vegetacije predstavlja poenostavitve sistema in zmanjševanje krajinske raznolikosti. Krčenje travnika kot zivljenskega prostora pomeni tudi izumiranje številnih rastlinskih in živalskih vrst, manjšanje raznovrstnosti živega in večanje ranljivosti ekosistemov.

Pot zavija lepo proti asfaltirani občinski cesti, ki povezuje Zgonik z Repničem. Kmalu se razširi, vije se po gozdu in med travniki do informativne postaje.

Št. 19

Z vztrajnim delom je človek preoblikoval kraski svet v mozaik gozdov, grmišč in travnišč. Travnišča predstavljajo najznačilnejši in najdragocenejši element submediteranskega kraskega okolja, ki bi ga bilo treba ohraniti.

V nadaljevanju nas pespot privede do asfaltirane ceste. Na krizišču je informativna postaja.

Št. 20

Od tod se lahko po asfaltu vrnemo v smeri proti Zgoniku ali se podamo proti Repnici.

FILM

Intervju: Joe Valenčič

Slovenci, Amerika, Hollywood

Leta 1995 je 10. FILM VIDEO MONITOR slovenskega filma, televizije in videa nosil naslov Film petih Slovenij. Peta Slovenija je bila Slovenija zamejstva in zdomstva. Iz Clevelanda, prestolnice Slovencev v Ameriki, je takrat v Gorico prišel Joe Valenčič, ki nas je presenetil s svojimi izsledki o Slovencih v hollywoodskem filmu.

Joe Valenčič je zopet med nami z novimi podatki in svojim dokumentarcem MNOGO GLASOV, ENO SRCE, ki ga je 11. marca predstavil 2. Festival slovenskega filma v Portorožu.

Pred njegovim predavanjem, ki ga bo imel v sredo, 17. marca, ob 18. uri v goriškem Kulturnem domu smo ga zaprosili za krajši intervju.

Kdo je Joe Valenčič?

Nekateri mislijo, da sem po poklicu Slovenec, a sem le sin slovenskih staršev, ki so gojili doma slovensko kulturo in jezik. Že od mladih let sem se zanimal za stike z našo domovino, tudi ker imam tam sorodnike. V moji generaciji sem skoraj sam, ki sedaj sodeluje z domovino. Studiral sem zgodovino in grafiko, sedaj pa vodim urad za stike z javnostjo in trženje univerze v Clevelandu. Naša univerza (17.000 studentov) je v preteklosti dobro sodelovala z ljubljansko univerzo, sedaj pa skušam te stike obnoviti.

V začetku si bil kustos Mestnega muzeja v Clevelandu...

To je bila moja prva služba. Muzej ima tudi mestni arhiv. Uspelo mi je, da sem ga s svojimi poznanstvi obogatil z dokumenti, pismi zapisniki itd. uveljavljenih Slovencev v mestu. V enem letu sem sestavil verjetno drugi največji tovrstni arhiv Slovencev v Ameriki, ki ga prihajajo proučevati tudi raziskovalci iz Slovenije.

Kako bi predstavili zgodovino Slovencev v Hollywoodu?

Ne morem reči, da imamo Slovenci kakšnega Clarka Gable ali Liz Taylor in Walta Disneya, ampak z njimi so gotovo sodelovali. Vemo, da so sredi dvajsetih let Slovenci prišli v Kalifornijo in se začeli vključevati v delo hollywoodskih studijev. Eni so začeli statirati, drugi so imeli male vloge in kasneje nastopili tudi v boljših

vlogah. Nobene velike zvezde nimamo, ampak ljudi, ki so vendar vplivali na Hollywood in amerisko popularno kulturo.

Kdo so bili najvažnejši Slovenci, ki so se znali v Hollywoodu?

V stiridesetih letih vemo za igralko Audrey Totter, njena stara mama je bila stajerka iz Gradca doma. Audrey je nastopala največ kot plavalaska v filmih noir, detektivkah in kriminalkah stiridesetih let. Drugo tako ime je Primorec Jure Dolenc, ki se je preimenoval kot George Dolenz. Domnevamo, da je Gorican, čeprav je sam izjavil, da se je rodil v Trstu. Igral je večinoma v stranskih vlogah, samo enkrat je prodril z glavno vlogo, ko je igral v filmu Vendetta (1950), zgodovinski melodrami. V petdesetih letih je bil znan kot karakter Mediteranca in Francoza, romantična figura. Tudi njegov sin Mickey je uspel, predvsem na televiziji. Igral je v skupini The Monkees, ki je bila nekakšna ameriška varianta Beatlesov. Njegova hči Ami Dolenz, tretja generacija, pa igra v nizkopracunskih filmih, grozljivkah in filmih za najstnike. Zeljko Inanek, rojen b Ljubljani, v zadnjih letih nastopa v številnih filmih v stranskih vlogah.

Slovenija je bila seznanjena s Slovenci v Ameriki tudi prek filmskih zapisov. V dvajsetih letih je slikar Bozidar Jakac prišel v Cleveland in tam posnel svoje neme dokumentarce. Kaj o tem vedo v Clevelandu?

Že v dvajsetih letih smo imeli trgovca, ki je bil navdušen za film, Anton Grdina se je pisal. On je imel profesionalni aparat pa je snemal po slovenskem Clevelandu obhajila, parade, proslave. Ko je Jakac prišel v Cleveland, mu je Grdina pomagal kupiti filmski aparat in oba sta tedaj snemala žive podobe Clevelanda. Na zalost so Grdinovi posnetki večinoma izginili. Pri svojem obisku v Ljubljani pa sem presrečen odkril, da so Jakceve podobe Clevelanda ohranjene v Arhivu Republike Slovenije. Za Cleveland je to redkost. Iz tistih let, ko je bil Jakac v Clevelandu (konec dvajsetih in v začetku tridesetih), v Ameriki ne obstajajo nobeni filmi o Clevelandu. Zato si bom prizadeval, da bomo Clevelandčanom prikazali te njegove podobe mesta.

Niso bili le filmski ljudje pomembni Slovenci v Ameriki. Ime, ki ga moramo omeniti je Frank Yankovic.

Frank Yankovic je na zalost umrl oktobra lani. Govoril sem tudi na njegovem pogrebu. On je bil naš ameriški kralj polke. Smo takšen majhen narod v ameriskem topilnem kotlu, ampak lahko pokazemo vsaj en vpliv, ki smo ga imeli na amerisko kulturo in to je slovensko ameriška glasba, polka, ki jo je Yankovic populariziral v letih po drugi svetovni vojni. V tisti dobi je cela Amerika iskala zabavno glasbo, da bi lahko pozabila na vojno. Pojavila se je slovenska polka, vsi so se navdušili nad njo in kakih pet let je Yankovic bil kralj polke. Dve njegovi uspešnici sta dosegli prodajo vsaka po več kot milijon plošč. Igral je na televiziji,

v nočnih klubih, v Hollywoodu. Filmske zvezde so plesale slovensko polko. Predstavljajte si Lano Turner, kako pleše Zidano marelo. In to je zgodovinsko dejstvo...

Bolj znan predvsem mladi generaciji v Evropi pa je Al Yankovic...

udni Al Yankovic je tudi verjetno slovenskega izvora, ni pa v sorodu s Frankom Yankovicem. On je parodist videou-

bila rojena Gregorčič ali Gregori, vemo pa, da je bila Goricanka, ki bi čez dve leti imela sto let.

V zadnjih letih smo pridobili še eno slovensko osebnost v ameriskem filmu: Joe Valenčič je posnel dokumentarce...

Stiri dni po vrnitvi iz Gorice leta 1995 sem začel snemati svoje delo, dokumentarni film o eni od slovenskih zupnij v Clevelandu. Naslov mu je

spesnic Michaela Jacksona, Madonne in drugih. Poznam pa vsaj pet slovenskih ljudi, ki so v Hollywoodu komiki.

Leta 1995 si na 10. FILM VIDEO MONITORJU v Gorici odkril nekaj nepričakovanega...

Na programu je bil film Svincenka za Joeya (A Bullet for Joey, 1955), v katerem se protagonist George Dolenz in Audrey Totter, oba Slovenca, zaljubita. Nismo veliko pričakovali od tega filma, a v prizoru, ko ji on pogleda v oči in jo prime za roko, ji reče v vseh jezikih: "My darling, I love you, yo te quiero, ich liebe dich, ja te imam rad", v lepem primorskem dialektu. Kar obstali smo, ker sploh nismo pričakovali, da bo Dolenz spregovoril po slovensko, in to se Slovenki. Igralki Audrey Totter sem pozneje telefoniral v Hollywood in jo vprašal, če ve, da ji je Dolenz govoril po slovensko. Sploh ni vedela, da bi bil on Slovenec. Ne vem, kaj ga je prišlo, da je to spregovoril, a mi vemo, da so to prve slovenske besede na ameriskem ekranu. Pa se kakšna lepa stvar! Jaz te imam rad.

Kaj pa v zvezi z novim odkritjem?

Novo odkritje je glavna igralka v francoskem filmu tridesetih let in tudi v Hollywoodu Nora Gregor. Znana je po filmu La regle du jeu Jeana Renoira, ki je za nekatere najboljša delo v francoski zgodovini filma. Pred nekaj meseci sem odkril, da je bila protagonistka Nora Gregor rojena leta 1901 v Gorici. Ne vemo, če je

Mnogo glasov, eno srce. V celovečernem dokumentarcu smo stiriideset intervjujev, stare slike in dokumente zložili v zgodbo o življenju Slovencev v Clevelandu in Ameriki. Vem, da je to prvi dokumentarni film, ki ga je naredil Slovenec o Slovencih v Ameriki. Veliko ljudi ima v Clevelandu sorodnike, a malo ve o njihovem življenju. Zato se mi zdi film se posebej zanimiv. Predvajali so ga tudi na letošnjem 2. Festivalu slovenskega filma v Portorožu.

Kako bi lahko Slovenci v Ameriki v sedanjem trenutku pomagali Sloveniji in Slovincem v Evropi?

Ko prihajajo komisije k nam na obisk, jim povem, da smo Slovenci uveljavljeni profesionalci vsepovsod v Ameriki. Morali bi uporabiti te stike, ker smo Amerikanci z visoko stopnjo zavednosti in navezanosti na domovino.

Kaksen vtis pa ima ameriški Slovenec, ko pride na obisk v domovino?

Ko pridejo nasi ljudje v Slovenijo, se počutijo kot doma. Ponovno slišijo besede, ki jih je govorila njihova mama in vedno so navdušeni nad Slovenijo. Mislim, da je tu kot nekakšna naša Meka. Vsak Slovenec v Ameriki si zeli vsaj enkrat obiskati domovino svojih staršev.

Pogovarjal se je
Ales Doktorič

Na slikah: pod naslovom Joe Valenčič, zgoraj Audrey Totter, levo pa George Dolenz.

PRIROČNIK SLOENCEV V HOLLYWOODU

ZALLA ZARANA, rojena Rozalija Sršen. Stranska vloga odrskega dekleta Frenchy Christine v filmu The Merry Widow (1925) je prvi znani slovenski nastop v ameriskem filmu.

DESHA DELTEIL, rojena Podgorsek (1900-1980) Plesalka.

AUDREY TOTTER (1918) Najbolj znana igralka slovenskega porekla. Detektivovo dekle v filmu The Lady in the Lake (1946). Boksarjeva žena v The Set-Up (1949)

GEORGE DOLENZ (1908 - 1963) Glavna vloga v filmu Vendetta (1950). V filmu A Bullet for Joey (1955) izgovori soigralki Audrey Totter besede: "Jaz te imam rad".

EDDIE SIMMS - Simončič (1908-1995) Igralec in boksar.

MICHAEL LAH (190-1995) Animator. Nominacija za oskarja za najboljši risani film (One Droopy Knight, 1957). Animator plesnih scen Gena Kellyja v filmu Anchors Aweigh (1944).

FRANK GORSHIN (1934) Igralec komedij. Riddler v filmu Batman (1966).

FRANCINE YORK - Yerich (1939) Igralka.

FRANK YANKOVIC (1915 - 1998) Ameriški kralj polke ("Just Because" in "The Blue Skirt Waltz") Nagrada Grammy 1985.

MICKEY DOLENZ (1945) Ian beatlovske skupine The Monkees ("I'm a Believer", "Last Train to Clarksville"), sin Geogea Dolenza.

ANDREA TRUE - Truden (1943) Igralka v erotičnih filmih: Fear or Fantasy (1976), M*A*S*H*D (1976).

ALBERT "WEIRD AL" YANKOVIC (1957) Humorist MTV generacije in avtor parodij glasbenih spotov znanih skupin (The Compleat "Weird Al" Yankovic, 1990). Ni v sorodstvu s Frankom Yankovicem.

ZELJKO IVANEK (1957) Igralec: Mass Appeal (1984), The Sender (1982).

AMI DOLENZ (1969) Igralka, hči Mickeyja Dolenza: Children of the Night (1991).

SABRINA MEZKO Igralka: Secret Games (1992).

Več kot 150-letna skrb za šole na Sovodenjskem

Sredi sedemdesetih let smo v Primorskem dnevniku z zadovoljstvom ugotavljali, da je slovenske šole vseh stopenj na Goriskem, od vrtcev pa do visjih srednjih sol, obiskovalo več kot 1.500 učencev in dijakov. Na osnovnih solah je bilo 555 učencev, v vrtcih nad 300 otrok, kar je zagotavljalo letni priliv nad sto učencev v vsak razred osnovne šole. Stevilo učencev v solah vseh vrst je takrat bilo višje od tistega zabeleženega v neposrednih prejšnjih letih. "Letine" so bile nekaj izrednega.

Po velikem izrednem vpisu otrok v slovenske šole takoj po koncu vojne, smo kasneje iz leta v leto pisali o osipu, za kar je bilo več razlogov, se zlasti v Gorici. Potem pa, kar na lepem ponovna rast, ki je trajala dobrih deset in še več let. V zadnjem času naši kronisti beležijo vedno manjše število učencev, kar pa ni znatno samo za slovenske šole. Pojav je splošnega značaja v vsej severni Italiji. V veliko primerih so bile zaprte tudi v naši deželi nekatere šole raznih stopenj, veliko razredov je bilo ukinjenih. Trend je zelo opazen tudi v slovenskih solah, in že večinoma uspeh je, če kronisti zabeleže enega ali dva učenca več kot v prejšnjem letu.

Uvod je bil potreben ob branju številnih o učencih v eni slovenskih občin na Goriskem, tj. v Sovodnjah, pa čeprav bi lahko nekaj podobnega pisali tudi o dveh drugih. Popolne dosegljive podatke za obisk osnovnih sol v tej občini imamo šele za šolsko leto 1947-48, pa čeprav so te bile odprte že na jesen leta 1945. V arhivu didaktičnega ravnateljstva v Doberdobi, v katerega sodijo tudi šole v sovodenjski občini, imajo namreč samo nekaj podatkov o številu učencev iz prejšnjih dveh solskih let po vojni. S podatki očitno niso razpolagali niti pred petdesetimi leti, kajti v tedniku Soča so bili že leta 1949 objavljene tozadnevne številke le od šolskega leta 1947-48 dalje.

V šolskem letu 1947-48 je bilo v starih osnovnih solah na Sovodenjskem skupaj 247 učencev: 101 v Sovodnjah, 37 v Gabrjah, 53 v Rupi in 56 na Vrhu. Kakšno je stanje danes? Dveh sol ni več: v Gabrjah in v Rupi. V soli v Sovodnjah imajo v tem šolskem letu 1998-99 le 36 učencev, na Vrhu jih je 18. Skupaj torej 54. To je le nekaj več kot ena petina tistih pred 52 leti.

Solski poslopji v Gabrjah in v Rupi samevata. V njih ni več vsakdanjega otroškega življenja. Gabrsko so zaprli že leta 1973. Tik pred

zaprtjem so v njej bili le še stiri otroci. Rupensko so zaprli leta 1992, ko je v njej bilo le še pet učencev. V obeh primerih ni bilo znakov, da bi se stanje izboljšalo v naslednjih letih. Staršem, učiteljem in občinskim upraviteljem je bilo težko sprejeti odločitev o zaprtju teh dveh sol. Spominjamo se na vrsto sestankov med upravitelji in učitelji in stariši, ki so bili najbolj prizadeti. Več let so odlašali z zaprtjem teh dveh sol, tudi zato, ker je bil v vseh zelo živ spomin na otroška leta preživeta v teh dveh solah, v katerih so se v avstrijskih casih solali njihovi dedje, med dvema vojnama pa stariši. Brez dvoma je občinskim upraviteljem bilo žal tudi zato, ker so v obnovi solskih stavb vložili veliko denarja. Če preberemo samo občinske zapisnike povojne dobe in članke v Primorskem dnevniku ter tu izhajajočih tednikih bomo zlahka ugotovili, koliko skrbi, truda in denarja sta župana Jožef Čučut in Vid Primo žič s sodelavci, vložili v obnovitev solskih poslopj in izgradnjo novih, bodisi za potrebe osnovnosolskih otrok kot najmlajših, ki so jih sprejeli v otroška vrtca.

Skrb za razvoj šolstva v teh krajih sega že v prejšnje stoletje. Takrat so kraji na Sovodenjskem bili politično pristojni v tri občine. Sovodnje, Skrlje, Rubije, Gabrje in Rupa so bili v sovodenjski, Rupa v mirenjski, Vrh pa v opajski občini. Šola v Sovodnjah je najstarejša. Iz nekaterih podatkov izhaja, da so tu imeli šolo že v letu 1846, drugi menijo, da je bila šola odprta šele leta 1859. Najbrž je to prava, da upoštevamo obe letnici. V prvem primeru je najbrž bila šola odprta le nekaj dni v tednu, najbrž je učence učil domač duhovnik. V drugem primeru pa je šola imela že uradni značaj. Zato ni bilo nič čudnega, da so bili v Sovodnjah pripravljene, ko so na Dunaju leta 1869 sprejeli zakon o osemletnem obveznem šolanju in dali zupanom zelo velike pristojnosti in tudi obveznosti na tem področju.

V Sovodnjah so imeli to srečo, da je kmalu po sprejetju tega zakona v vas prišel mlad učitelj Ivan Benko. V tem kraju je ostal do upokojitve že v našem stoletju. Njegova zasluga je bila, da je že v letu 1875 dal pobudo za prvo besedo, tj. prvo veselico v Sovodnjah, katere cisti izkupicek je sel v sklad za nakup solskih potrebščin za domače solarje. Leto dni kasneje je priredil v Sovodnjah še drugo besedo, katere izku-

picke je sel v sklad za postavitev spomenika umrlemu buditelju goriskih Slovencev Karlu Lavriču. O tem dogajanju so dokumenti v goriskih arhivih, o tem je veliko pisala tudi takratna Soča. Sovodnje so bile med prvimi vasi na Goriskem podeželju, kjer so imeli taksne prireditve, očne so bile zelo pohvalne. Potem pa, vsaj na kulturnem področju, ni bilo celih trideset let ničesar več. Šele leta 1905 sta bili ustanovljeni skoraj istočasno dve prosvetni društvi, liberalno Nada in klerikalno Zvezda, ki sta prirejali več prireditev in si seveda konkurirali, tudi v zelo polemičnih tonih.

Očitno se je takrat, sredi sedemdesetih let, Benko nekaterim zameril in ni naredil ničesar več. Bil pa je drugače zelo zasluga. Prevzel je tudi funkcijo občinskega tajnika in kot tak uvedel slovensko uradovanje ob popolnem soglasju župana Gandenzia Tosija, ki je bil italijanske narodnosti in imel v Skrljah strojarstvo. Ker je županoval v slovenski občini je spodbujal in tudi vzpodbujal rabo slovenskega jezika in razvoj slovenske narodne misli. Drugače je bilo v Mirnu, kjer so imeli prav tako italijanskega župana, niso pa uradovali slovensko. O tem je bilo na začetku sedemdesetih let veliko polemičnih spisov v goriski Soci, primerjave med občinama so bile zelo očitne in seveda v prid Sovodenjcem.

Ivan Benko je uspeval tudi na šolskem področju. Čeprav je v Avstriji veljala osemletna šolska obveznost, je veliko otrok ostajalo doma. Znan je podatek o posecanju sol v mestu Gorici. K pouku je bilo vpisanih le 80 odstotkov otrok, ki so bivali v mestu in ki s obiskovali takratne državne nemške in občinske italijanske šole. Šele v začetku osemdesetih let so Slovenci, na pobudo političnega društva Sloga, odprli slovenske osnovne šole, ki so bile zasebnega značaja, kajti na županstvu niso hoteli odpreti občinskih sol s slovenskim učnim jezikom. V Sovodnjah, je bila Benkova zasluga, da so v šolo hodili vsi soloobvezni otroci, da je bilo posecanje torej stoodstotno. To je bil eden redkih primerov v takrat veliki goriski deželi. Najprej je bila zgrajena šolska stavba v Sovodnjah. Postavili so jo tam, kjer je danes telovadnica, podrli so jo po 2. svetovni vojni, ko so v času Čučutovega županovanja, zgradili sedanje šolsko poslopje.

V sovodenjski občini je v prejšnjem stoletju po Gaudenziju Tosiju prevzel župansko mesto Josip Pavlečič. Bil je doma v Gabrjah in

se je zavzel za to, da so tudi v Gabrjah zgradili šolsko poslopje. K pouku v to stavbo niso hodili le otroci iz te vasi, marveč tudi tisti z Vrha.

Vrh je tedaj sodil v opajsko občino. Pred odprtjem šole v Gabrjah so otroci z Vrha hodili v šolo v zelo oddaljeno Opatje selo. Pot je bila dolga in brez dvoma je marsikateri učenec ostajal kar doma. Z odprtjem šole v Gabrjah so bili zadovoljni, ker jim je pot bila krajša do Gabrij, pa čeprav so te bile v drugi občini. Prav izgradnja šole v Gabrjah je Vrhovce navdihnila, da so od občine in deželne solske oblasti zahtevali, da se tudi pri njih zgradi šola. V podporo svoji zahtevi so pisali, da je razdalja med Vrhom in Gabrijami večja od starih kilometrov. Zanimivo je to, kar je napisan v enem dokumentu, da so zastopniki obeh občin, solske oblasti in seveda staršev z vrhove merili razdaljo med vasi ter ugotovili, da imajo Vrhovci prav. Rezultat je bil, da je občina Opatje selo morala zgraditi šolsko poslopje na Vrhu.

Tudi v Rupi so se zavzemali za lastno šolo. Prej so otroci iz te vasi obiskovali šolo v Mirnu. Na tamkajšnjem županstvu niso hoteli dati denarja za novo šolsko zgradbo in trdili, da je razdalja minimalna in da je pot varna. Pa se je zgodila nesreča. Ena deklica iz Rupe je padla v Vipavo in utonila v njej. Šele takrat,

na začetku našega stoletja, je bil sprejet sklep o odprtju šole v Rupi. Nekaj časa je bil pouk v zasebnem prostoru, potem pa je bila zgrajena šolska stavba. Na slavnost odprtja so prišli visoki državni funkcionarji. Vodenje šole v Rupi je prevzel učitelj Anton Ferlat. Tudi on je bil vsestransko aktiven, vodil je pevski zbor društva Nada v Sovodnjah, dopisoval v Sočo, bil je liberallec. Zaradi tega si je nakopal veliko polemik v goriskih klerikalnih časopisih. V rupensko šolo so prihajali tudi otroci s Peci, ki je bila v sovodenjski občini.

Po vojnem razdejanju, ko so bila poskodovana tudi šolska poslopja, so bile stavbe obnovljene. V njih je bil do srede dvajsetih let pouk v slovenskem jeziku, po Gentilejevi reformi, pa samo v italijanskem. Tako je bilo do 2. svetovne vojne. Med njo so partizanske slovenske šole bile na Vrhu, v Rupi in v Gabrjah. V Sovodnjah, kjer je bila nastanjena oddelek nemške SS in italijanske vojne aviacije, je slovensko šolo vodil župnik Peter Butkovič ob sodelovanju narodnoosvobodilnega odbora. Nekateri sovodenjski učenci so obiskovali tudi popoldanske tečaje v neki stavbi v Skrljah.

Redne slovenske šole so bile odprte že v šolskem letu 1945. Leta 1951 je bila obnovljena občina So-

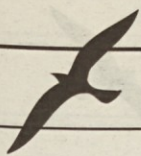
vodnje, k njej sta bila pridružena tudi Vrh in Rupa. Primarna skrb občinskih upraviteljev so bile ceste, električna napeljava na Vrh, vodovod in seveda šole. Veliko denarja je bila vložena v izgradnjo novega solskega poslopja v Sovodnjah in vrtcev v tem kraju in v Rupi ter v obnovi sol na Vrhu, v Gabrjah in v Rupi.

Podobna skrb občinske uprave je tudi v sedanjem času. Prav v teh dneh so na šolskem poslopiju na Vrhu končali dela za odstranitev arhitektonskih pregrad, za kar je sedanja občinska uprava porabila več deset milijonov lir. Ze prej so to stvar izpeljali v stavbi otroškega vrtca v Sovodnjah in imajo v nacrtu takšno prilagoditev novim varnostnim predpisom na vseh občinskih stavbah. Župan Igor Petejan in odbornik za šolstvo Leopold Devetak poudarjata, da si na županstvu želijo, da bi se solarji in učitelji počutili najboljše.

Zanimanje občinske uprave za šolsko otročad pa ni le v prilaganju solskih poslopj sedanjim potrebam in predpisom. Ob prizadevanjem delu učiteljskega kadra ka žejo na sovodenjskem županstvu se drugačno zanimanje za šole. Prizadevajo si, da bi domači otroci dobili nekaj več od tistega, kar je bilo dano učencem nekoč. Ze več let imajo v solah tečaje prometne vzgoje. Na občinskih praznikih, ki so vsako leto v juniju, ob obletnici ponovne osamosvojitve občine v letu 1951, so na vrsti tudi nagrajevanja najboljših udeležencev teh tečajev. Solarji dobijo v dar kolesa, za njihov nakup da denar domača zadruga znana kreditna banka s predsednikom Mirom Hmeljakom na čelu. Otroci sovodenjske šole Petra Butkoviča - Domna sodelujejo v mednarodni pobudi Comenius z učenci iz Irse in Walesa. Učenci šole na Vrhu so postali pridni sahisti, na deželni prvenstvu bili prvi, v državni merilu med najboljšimi. Solarji vsako leto priredijo raziskave o nekdanjem življenju v teh krajih, na kar priredijo v občinskem domu razstave o svojem raziskovalnem delu. Imajo podporo občinske uprave in tudi občinske knjižnice, s katero učitelji in učenci sodelujejo zelo dobro.

Marko Waltritsch

Na sliki: učitelj Anton Ferlat (prvi na levi) slikan s sorodniki leta 1908. Anton Ferlat je bil vodja osnovne šole v Rupi in pečovodja zbora liberalnega prosvetnega društva Nada v Sovodnjah.

STROKOVNI NASVETI ZA ŽIVINOREJCE

Krma je bistvenega pomena za kakovostno živinorejo

Velikega pomena je predvsem pravilno gnojenje travniških površin

Kot je znano, je prireja mesa ali mleka v govedoreji odvisna od krmiljenja in to predvsem od količine in kakovosti krme, ki jo pridelajo in sestavljajo na kmetijskem obratu.

V strukturi stroškov govedorejske proizvodnje imajo stroški za pridelavo krme 60 do 70-odstotni delež. Med ukrepi za povečanje zivinorejske proizvodnje in izboljšanje njene ekonomskega položaja pripada zato pomembno mesto ukrepom za povečanje količine in porenitev pridelovanja krme. Čeprav moramo seveda upoštevati vpliv, ki ga imajo na prirejo v živinoreji tudi pasma in dedne lastnosti živali, gre podčrtati, da je izdatnejše krmiljenje z boljso krmo odločilnega pomena za bolj kakovostno živino. To je torej tudi bistvena podlaga za uspešno živinorejo.

Za živinorejo na Trzaskem je najpomembnejši vir krme seno, ki ga kmetije v pretežni meri pridelajo same. Zato je izredno pomembno, da rejci izvajajo ukrepe, ki so potrebni za pravilno vzdrževanje travne ruse. Med te ukrepe sodi predvsem pravilno gnojenje travniških površin, kajti le na travnikih, ki so primerno založeni z gnojili, lahko pridelujemo kakovostno seno.

Stevilne analize nam, žal, kažejo, da je seno, pridelano na krških tleh, revno glede rudninskih elementov (predvsem pri manjku fosforja) in beljakovin. Zato je v tem letnem času zelo koristno gnojenje z mineralnimi gnojili, katerih pozitivne učinke lahko strnemo takole:

- povečanje proizvodnje kot posledico rasti odmerkov dušika, ki je pomemben dejavnik rasti mnogih različnih rastlinskih vrst, ki sestavljajo travno rušo;

- izboljšanje kakovosti sene, ki se izraža predvsem v visji vsebnosti beljakovin kot najpomembnejših sestavin krme, fosforja ter drugih rudninskih elementov;

- povečanje hranilne ali energijske vrednosti sene; Žal so naši rejci zadnja leta v dobri meri opustili gnojenje travnatih površin. To si lahko razlagamo s kriznim stanjem trzasko govedoreje, ki je zamorilo agronomске ukrepe na tem področju.

Mnenja smo, da se, glede na izredno pozitivne, zgoraj omenjene učinke in relativno nizek strošek gnojenja travnikov se vedno izplača, zato ga priporočamo. Pri tem pa se nam zdi umestno podčrtati, da tradicionalno gnojenje z organsko snovjo (gnojnic in gnojem) ne more zadostovati hranilnim lastnostim travne ruse. Upoštevati je namreč treba, da je vsebnost rudninskih snovi v gnoju zelo nizka (0,2 - 0,4 odstotka) in je potrebno več casa, da pride do

mineralizacije organske snovi v obliko, ki je rastlinam dostopna.

Veliko boljše in hitrejše učinke dosežemo z mineralnim gnojenjem. Upoštevajoč rezultate talnih analiz ocenjujemo, da za kraske travnike lahko svetujemo sledeče odmerke mineralnih gnojil na hektar: 100 do 120 kg dušika in 80 do 100 kg fosforja. Kar zadeva kalij, so naša tla s tem elementom na splošno dobro založena, zato je treba morebitne odmerke določiti od primera

do primera. Ko pride po dveh-treh letih v tleh do zadostne založenosti, navedene odmerke fosforja zmanjšamo na 30 do 40 kg na hektar.

Kar zadeva čas gnojenja je priporočljivo vnašanje celotne količine fosforja in (po potrebi) kalija ter polovice dušika (50 - 60 kg) spomladi, preostali del dušika pa v odmerku 25 - 30 kg po vsakem odkosu. Trzišče nudi bogato izbiro rudninskih gnojil, ki lahko povsem zadostijo potrebam.

dr. Mario Gregoric

Tečaj pokusevanja vin

Organizacija ONAV, ki združuje na vsedržavni ravni pokusevalce vin, se ponasa tudi v nasi deželi z dolgoletno tradicijo. V lanskem letu je organizacija obnovila dejavnost s pokusevalnim tečajem, ki se je odvijal od februarja do aprila v enoteki v Gradiski, kjer se je začel tečaj tudi letos, od 26. januarja dalje. Organizacija pa bi rada svojo dejavnost razširila tudi na Trzasko, kjer se bo tečaj začel aprila ali maja in bo ob torkih in četrkih od 20 ure do 22.30. Kogar zanimajo podrobnejše informacije, se lahko zgleda na Kmečki zvezi, tel. 040/362941

Srečanje o mlečni proizvodnji

Jutri, 15. marca bo ob 14.30 na sedežu pevskega zbora Fantje izpod Grmade v Devinu srečanje o vprašanjih mlečne proizvodnje, ki ga prireja A.PRO.LA.CA (Združenje mlečno-sirarskih proizvajalcev naše dežele). Na srečanju bo govor o dekretu 54/97, o novem dekretu o mlečnih kvotah in o novem plačilnem sistemu mleka. Vabilo na srečanje velja za tiste, ki oddajajo mleko v mlekarjo Pelloni.

Danes zadnji dan Ortogiardino

Danes je zadnji dan za možnost ogleda sejma Ortogiardino na sejemskem razstavišču v Pordenonu. Sejem je v prejšnjem tednu obiskalo nekaj desetstotno obiskovalcev, večinoma iz Triveneta, mnogo pa tudi iz Slovenije in Hrvaske. Na sejmu razstavlja približno 200 vrtnarjev in cvetličarjev in je na njem možno dobiti praktično vse, kar se tiče vrtnarjenja, od orodij, do dreves in najrazličnejših okrasnih cvetic. Vendar je na sejmu možno najti tudi različna gradbeno opremo, opremo za kempiranje in kmetijske stroje.

Izpolnjevanje obrazca 730

Kmečka zveza sporoča, da izpolnjuje prijave dohodkov, obrazec 730/99. Zbiranje dokumentov in izpolnjevanje pataka na sedežu v Trstu, Ul. Cicero 8, ter na sedežih podružnic v Nabrezini, na Opcinah in v Dolini. Davčni zavezanci, ki jim je Kmečka zveza že lani izpolnila obrazec 730 ali 740 so dobili na dom vabilo na sestanek. Tisti pa, ki se letos nameravajo prvič poslužiti omenjenih uslug, lahko zaprosijo za sestanek, s tem, da pokličejo na telefonski številki 040/362941 ali 040/361389, in sicer od ponedeljka do petka, od 8. do 13. ure ter ob torkih in četrkih od 14. do 18. ure. Kmečka zveza nadalje obvešča, da je za izpolnitev obrazca 730/99 predviden minimalen organizacijski prispevek, obdelava podatkov za že izpolnjene obrazce 730 (730 compilati) pa je brezplačna.

Tečaji o metodi HCCP

Na Trzaskem se nadaljujejo tečaji o takoimenovani »metodi HCCP«, ki zadeva nove določbe za higiensko zdravstveno samonadzorovanje proizvodnje hrane. Glavnina napovedanih tečajnih večerov je že za nami (na sliki prizor s petkovskega srečanja v prostorih občinskega gledališča v Boljuncu), nekaj pa jih bo v prihodnjih dneh, in sicer:

15. - 17. marca, od 18. do 21. ure: Opcine - dvorana Zdravne kraske banke »Osmice«

16. - 19. marca, od 18. do 21. ure: Boljunec - gledališče Franceta Prešerna »Vinogradniki, zelenjava in ostali«. Za agrituriste je tečaj se v pripravi.

V OKVIRU TEČAJEV O KMETIJSTVU SDZPI

Vrsta koristnih izletov

Slovenski deželni

poklicno izobraževanje je tudi letos organiziral nekaj tečajev s področja kmetijstva. V letošnjem solskem letu so od konca oktobra do minulega tedna potekali trije tečaji. Tečaj za splošno kmetijstvo je trajal skupno 150 ur. Obiskovali so ga predvsem tisti, ki se nameravajo vpisati v poklicni seznam neposrednih obdelovalcev. Pogoji za vpis je namreč prav potrdilo o opravljenem tečaju. Drugi tečaj, ki je trajal 90 ur, je bil namenjen operaterjem turističnih kmetij. Tudi za to dejavnost je pogoj potrdilo o obiskovanem tečaju. Tretji tečaj pa je bil o vinogradništvu in kletarstvu in je trajal 60 ur. Udeležba je bila številna, predvsem pri prvih dveh tečajih. Posebno pozitivna je bila množična prisotnost mladine, ki se za primarni sektor čedalje bolj zanima. Tečaji so obsegali vrsto teoretičnih, a tudi nekaj praktičnih ur. Vinogradniki so se na primer seznanili z rezjo vinske trte, za ostala dva tečaja pa je zavod organiziral tudi dva izleta.

Prvi, poldnevni izlet je bil dne 19. februarja, namenjen tečajnikom za operaterje v kmečkom turizmu. Na programu je bil ogled treh turističnih kmetij v Furlaniji. Najprej so si tečajniki ogledali kmetijo Elia Molinaria v Manzanu. Kmetija je usmerjena predvsem v rejo govedi in v vinogradništvo. Nudi predvsem meso, posebno pa specialitete na žaru in vino. Površine, namenjene vinogradništvu, je približno 3 ha.

Naslednja obiskana kmetija se nahaja v Pradamanu, v okolici Vidma. Družina Mazarotti se tu bavi z vinogradništvom in prasičjerejo. Pretežno mlade trte rastejo na površini 3 ha. Kmetija je zelo zanimiva, saj so poslopja zelo stara. V tem tipično kmečko furlanskem ambientu nudijo tipične furlanske kmečke jedi, kot so minestre, repa in druge. V prihodnje nameravajo tudi nuditi prenočišča.

Na koncu so tečajniki obiskali se kmetijo Tion, nedaleč od prejšnje kmetije. Na tej turistični kmetiji, ki je kar precej velika, je zaposlena tipično številna furlanska družina z 9 brati. Poleg 5 ha vinogradov, družina redi prašice. Na kmetiji imajo tudi veliko susilnico za salame, pršute in druge mesne izdelke. Na kmetiji so tečajniki tudi večerjali. Hrana je bila dobra in raznolika, predvsem so tu ponudili narezek in meso. Na vseh kmetijah so tečajnike prijazno sprejeli. V marsičem so obiskane turistične kmetije podobne našim. Nobena od obiskanih kmetij se ne nudi prenočišča.

Drugi izlet je bil na programu v soboto, 27. februarja v Slovensko Istro. Izleta so se udeležili bodisi tečajniki splošnega kmetijstva, kot tisti iz kmečkega turizma. Program je bil pester in

no. Prva točka izleta je bil ogled mladega oljčnega nasada v bližini hotela Belveder nad Izolo. Tu je dipl. inz. agr. Viljenka Vesel, uslužbenka pri Kmetijski svetovalni službi Nove Gorice v Kopru podala splošno sliko oljkarstva na tem območju. Gospa Vesel se namreč že vrsto let ukvarja s pospeševanjem oljkarstva v Sloveniji. Oljka je danes že druga gojena sadna vrsta v Sloveniji. Trenutno je z oljko posajenih skupno 950 ha, v glavnem v Slovenski Istri, le nekaj ha se nahaja tudi na Goriskem. Drugod po Sloveniji je za uspevanje oljk že premrzlo. Kar 450 ha oljk je bilo posajenih po letu 1985. Letno se površina novih oljčnikov poveča za 30 do 50 ha. Po studijah bi 1500 ha površine namenjene oljkarstvu zadostilo preskrbi cele Slovenije. Oljkarji so že več let združeni v Društvo oljkarjev Slovenske Istre - DOSI. Oljka je rastlina, ki ne potrebuje posebne nege, kot je na primer trta. Poleg raznih agronomskih ukrepov, slovenski strokovnjaki svetujejo obdelovanje poleti zaradi suše, jeseni pa s travnatostjo. S tem, da se pusti oljčni nasad nekako »zapuščen«, trava tekmuje z oljko za hranilne snovi in vodo, oljka tako prej zaustavi rast in odpornost mrazu se poveča.

Druga na ogledu je bila zelenjadarska kmetija Jozice Bolcic v Luciji pri Portorožu. Sem je izletnike pospremil dipl. inz. agr. Matjaz Jancar, ki je izvedenec za fitopatologijo pri Kmetijski svetovalni službi Nove Gorice v Kopru. O tej temi je na tečaju za splošno kmetijstvo tudi predaval. Bolcičeva kmetija obsega 3,5 ha, od katerih je 4000 m² pokritih. Raslinjake gradijo tudi sami, z lesenim ogrodjem. Poleg gospe Bolcic je na kmetiji zaposlen le se njen mož. Tu gojijo veliko povrtnin, sami proizvajajo tudi sadike. Veliko uporabljajo hlevski gnoj, ki pa ga je zelo težko dobiti v okolici. V vsej Slovenski Istri je le se kakih 250 krav. Gnoj zato pripeljejo iz Brkinov. Na kmetiji cim manj skropijo. Z dobrim kolobarjenjem se namreč uspešno izognejo številnim fitopatološkim problemom. Obenem uvajajo solarizacijo. To je tehnika, ko se pokrije zemljo s folijo, posebno pod toplo gredo. Zaradi zelo visoke temperature v

pod folijo razkuzi. V zadnjih letih poskušajo uvajati naravne sovražnike proti listnim ušem. Poleg tega delajo tudi druge poizkuse, in sicer uvajajo čmrle kot oprasevalce. Pridelke prodajajo delno na tržnici, na drobno, delno pa v kmetijsko zadrugo, na debelo.

Naslednja točka izleta je bil ogled Tonine hiše. To je etnološki muzej v vasi Sv. Peter nad Sečovljami, ki pripada Pomorskemu muzeju »Sergeja Masere« iz Pirana. Hiša, kjer so ohranjene značilnosti kmečkega stavbarstva, prikazuje, kako so nekdanji zivelisti istrski kmeti. Zgornje nadstropje je bivalni prostor s vsem pohištvo in orodjem, ki so ga nekdanji uporabljali. V spodnjem nadstropju pa je oljarna. Dobro je ohranjen mlinski kamen na konjsko vprego in pa stiskalnica ter pec za segrevanje vode, s katero so polivali na zmlete oljk v stiskalnici, da bi se olje cim bolj izluscilo. Ta oljarna je kar precej podobna tistim, ki so se ohranile po naših breških vaseh, stara pa je kar 400 let. Uporabljali so jo do pred 100 leti.

Po dobrem in tipično kmečkem kosilu na turistični kmetiji Mahnic, nedaleč od Sv. Petra, na izletnike pot peljala v Gažon nad Kopro, na kmetijo Bruna Rojac. G. Rojac je obenem tudi predsednik Društva vinogradnikov Slovenske Istre. Slovenska Istra ima 1500 ha površine namenjene vinogradništvu. Na površini 8 ha Bruno Rojac predela 400 hl vina. Od teh je 60 % refoska, ostalo pa malvazija in druge bele sorte. Refosk se v zadnjem času vedno bolj uveljavlja, na splošno danes ljudje v Sloveniji raje pijejo črno vino. Na tej kmetiji je bila tudi pokušnja 6 vzorcev vina, in sicer 3 različne malvazije, chardonnay, beli muskat in refosk. Da bi razširili trzišče z malvazijo tudi izven območja Slovenske Istre, je vinogradnik poskusil nekoliko drugače kletariti malvazijo. Potrgal jo je zelo pozno, da je vino vsebovalo veliko alkohola. Poskusil jo je tudi zoreti v lesenih sodih. Med vini na kmetiji je zanimiv tudi beli muskat, ki je bil od vselej prisoten v Slovenski Istri, a so ga v preteklosti nekako zanemarili. Sedaj ga ponovno skušajo ovrednotiti.

dr. Magda Sturman

GORICA / ČEZMEJNO SODELOVANJE SI VSE BOLJ UTIRA POT

»Čezmejna zaveza« za tesnejše stike uprav z obeh strani meje

SGZ Gorica aktivno v komisiji za gospodarsko politiko in usposabljanje

Pred kratkim je prislo na Goriskem do dveh pomenljivih novosti, saj je nova občina Semperter-Vrtojba, ki je prej spadala pod novogoriško občino, pristopila k t.i. projektu o sožitju med prebivalci Gorice in Nove Gorice, ki zadeva skupno načrtovanje okolja, prostora, prometa, trgovine itd. Poleg tega so se v začetku tedna sestali delegacija italijanskega ministrstva za zdravstvo in upravitelji goriskih zdravstvenih struktur z obeh strani meje ter zastopstvo ministrstva za zdravstvo iz Ljubljane in vzeli v pretres možnosti sodelovanja med bolnišnicama v Gorici in Sempetru ter mogočo čezmejno integracijo dveh goriskih bolnišnic.

Na Goriskem se torej - tudi v luči bodočega vstopa Slovenije v Evropsko unijo - marsikaj spreminja, tudi glede na zasedanje »Čezmejne za-

veze«, ki je bilo sredi tedna. Da bi kaj izvedeli o morebitnih premikih, o čezmejnem sodelovanju in o delovanju Slovenskega gospodarskega združenja Gorica smo se pogovorili z njegovim ravnateljem Igorjem Orlom.

V zvezi z delovanjem SGZ je Orel povedal, da je slednje v sodelovanju z Slovenskim deželnim zavodom za poklicno izobraževanje organiziralo štiri tečaje za ovrednotenje in specializacijo podjetij, ki jih je odobrila Dežela FJK. Tečaji bodo zadevali varnost pri delu (zakon 626), psihologijo prodaje in odnose s strankami, fiskalne novosti ter poučevanje angleščine. Podjetja, ki bodo zelela usposobiti svoje uslužbenke, ne bodo imela stroškov, saj tečaje financira FJK oz. EU, predavatelje pa bosta izbrala SGZ in SDZ-PI. Gre za odlično sode-

lovanje, je dejal Orel, ki bi ga morale posnemati vse slovenske organizacije na vseh področjih.

Kar zadeva sindikalno dejavnost, je SGZ letos podpisalo pogodbo s rimskim centrom za davčno pomoč (CAF), po kateri ima združenje licenco za izpolnjevanje in tiskanje obrazcev 730 za uslužbenke in upokojece. Pri SGZ sami urejajo vso potrebno dokumentacijo in vabijo ljudi, ki imajo težave pri izpolnjevanju obrazcev, naj se obrnejo nanj.

Sredi preteklega tedna je tudi potekal tretji plenarni sestanek »Čezmejne zaveze«, na katerem so določili mesane (slovenska in italijanska stran) delovne skupine, ki so razdeljene glede na razne stroke oz. dejavnosti, vsaka skupina pa ima svoje člane in koordinatorja. SGZ je prisotno v skupini za gospodarsko politiko in usposabljanje, ki jo koordinira predsednik goriske Trgovinske zbornice Emilio Sgarlatam v njej pa so razna združenja obrtnikov, industrijskih, slovenski Obrtna zbornica in Gospodarska zbornica, goriska TZ, Mestna občina Nova Gorica itd. Skupina naj bi pripravljal posebnosti raziskave o gospodarski politiki, vezani na industrijo, obrt, kmetijstvo, turizem, skupno uporabo znanj in operativnih sposobnosti, solstvo, izobraževanje, poklicno usposabljanje itd. Poleg te skupine so tudi skupine za infrastrukture in omrežja storitev (koordinator je predsednik go-

riske Pokrajine Giorgio Brandolin), skupina za družbene dejavnosti (zupan Mestne občine Nova Gorica Crtomir Spacapan), za okolje in turizem (Rino Velikonja, direktor območne gospo-

darske zbornice Nova Gorica). Koordinatorji bodo v kratkem sklicali sestanke posameznih skupin, ko bodo načrtovali delovanje.

Na zasedanju so tudi sprejeli okvirni program

dela za leto 1999 in proračun, ki predvideva za razne stroške 145 milijonov lir. V programu dejavnosti za leto 1999 so ustanovitev operativnega tajništva, prožne upravno-pravne strukture (ki bo med drugim zadolžena za zbiranje finančnih sredstev in za določitev notranje organizacijske strukture ter bo razdeljena na več delovnih skupin, ki se bodo morale redno sestajati in zagotavljati popolno operativnost) in zunanje organizacijske strukture. Načrt nadalje predvideva analizo nastajajočih projektov na celotnem območju in skladnosti s prioritetami, ki so jih določili podpisniki zaveze tudi v luči sodelovanja med slovenskimi in italijanskimi krajevnimi upravami. Na programu sta tudi organiziranje vsaj dveh seminarjev letno o temah, ki jih bodo izbrali podpisniki zaveze med najaktualnejšimi za razvoj sodelovanja v obmejnem prostoru in prireditve študijske delavnice (workshopa) za področje, ki ga bodo določili podpisniki zaveze v okviru panog za razvoj obmejnega gospodarstva. Podpisniki zaveze so tudi odobrili Orlov predlog o razvijanju, reklamiranju in širjenju kulture o čezmejnem sodelovanju s pomočjo stojnic na vsaj dveh dobro obiskanih sejamskih prireditvah na območju »Čezmejne zaveze« kot tudi drugje (v prihodnosti se lahko sodelovanje razširi na druge sejamske prireditve, ko bo slo za tržišča, zanimiva za

krajevne operaterje) in o razvijanju in širjenju kulture čezmejnega sodelovanja na srednjih in višjih šolah s pomočjo posebnih natečajev na temo, ki jih bo določila skupščina. Pomembno je nuditi ljudem informacije, je povedal Orel, saj zaveza brez podpore prebivalstva ne more biti uspešna. Ob vsem tem je tudi pomembna vključitev čim večjega števila podjetij, se najbolj ustanove Informest (med drugim je strokovno najbolj ustrezna za razne projekte, ki zadevajo vzhodno Evropo).

Dandanes so velike spremembe pri delovanju raznih združenj, je pristavil Orel, po mnenju katerega se morajo združenja nasploh preusmeriti v nudenje realne pomoči podjetjem in v svetovanje. Prilagoditi se morajo novim zahtevam podjetnikom, saj je sedaj stanje povsem različno (zaradi globalizacije, prihodnjega vstopa Slovenije v EU itd.). Pozitivno novost in korak naprej predstavlja npr. sistem goriske Trgovinske zbornice, kjer so združenja izvolila neposredno odbornike, tako da so v njej prisotni tudi podjetniki. Na ta način se približujemo nemškemu oz. avstrijskemu sistemu, je dejal Orel, kjer so trgovinske zbornice center vsega gospodarskega dogajanja od načrtovanja do sklepanja pogodb z delavci. Gledati je torej treba v tej smeri, da bi vse potekalo na Trgovinski zbornici, ne da bi razpršili vso energijo.

Aljoša Gasperlin

NOVICE

Novosti v zvezi s prijavo odpadkov v letu 1998

Podjetja, ki so lani proizvajala, skladiščila, prevzela ali uničevala odpadke, morajo to prijaviti Trgovinski zbornici do 30. aprila 1999. Letos so predvidene določene novosti, saj morajo prijavo vložiti vsa podjetja, ki proizvajajo »nevarne« odpadke in podjetja, ki proizvajajo »posebne« odpadke ter so lani imela najmanj štiri uslužbenke. Poudariti gre, da so globe za podjetja, ki ne izpolnjujejo registrov, zelo visoke.

Modra nalepka za kontrolo izpušnih plinov

Kontrola izpušnih plinov avtomobilov se nadaljuje, združenja obrtnikov (med temi tudi SDGZ) pa so podpisala konvencijo s Trzasko občino, ki predvideva znesek za analizo v višini največ 18.000 lir (vključen je davek IVA). To velja za vozila, registrirana po 1. januarju 1988, starejša bodo po isti ceni se naprej opravljala letno dve kontroli. Pregledom so podvrženi tudi katalizirani avtomobili, starejši od starih let. Delavnice, ki imajo občinsko pooblastilo za opravljanje kontrol, morajo do 31. marca zaprositi za nove overovljene tabele in morajo obenem potrditi, da razpolagajo z napravami za analizo, ki so v skladu z najnovejšimi predpisi (ministrski odlok št. 628, 23.10.1996).

Ponovni razpis

»Objektiva 2« za obrtništvo

Po zaključku lanskega razpisa za dotacije za obrtništvo v okviru projekta Objektiv 2 je ostalo ogromno neizkoriščenih sredstev, tako da se je Dežela FJK odločila za nov razpis in je v ta namen dodelila pet milijard lir za približno petnajst milijard lir investicij. Za sredstva se lahko potegujejo podjetja proizvodnega sektorja in obrtna podjetja, ki nudijo pretežno storitve za industrijsko in obrtno proizvodnjo, zanje pa lahko zaprosijo tudi obrtna avtoprevozniška podjetja, ki zaposlujejo največ sedem oseb. V postev pridejo investicije, ki jih bodo podjetja industrijskega sektorja opravila med 8. avgustom 1996 in 31. marcem 2001, rok za trgovski, obrtni in turistični sektor pa zapade 30. junija 2001. Dotacije na posojila bodo izplačali v enem samem obroku ob zaključku investicije, posojila lahko traja od dveh do desetih let in lahko krije stoo odstotno vrednost naložbe, ki mora biti višja od 30 milijonov lir.

Povračilo davka UTIF

Kdor je decembra lani plačal davek Utif, lahko zahteva povračilo, saj so s prvim januarjem letos davek ukinili. Davek so do sedaj bile dolžne plačati v glavnem trgovine in gostilne, ki prodajajo zgane pijače. (A. G.)

TRST / ŽE 491. ENOGASTRONOMSKO SREČANJE V MALABARU

Prizadevanja za promocije vinske kulture v Trstu

Tokratni gost je bil vinogradnik Ivan Fornazarič z Vogrskega, ki je ponudil svoj chardonnay letnika 1996

Prejšnji petek je bilo 491. enogastronomsko srečanje, ki ga je trzaski Malabar posvetil vinogradniku Ivanu Fornazariču (na sliki, Foto Kroma, v sredini) iz Vogrskega v Vipavski dolini. Kot so imeli priložnost spoznati obiskovalci tega edinega lokala, ki promovira vinsko kulturo v Trstu, imenovani vinogradnik ponuja izvrstno vino. V pokušnji je bil chardonnay letnik '96. Na trgati so bile odbrane gnile jagode, most je ostal eno leto v bariku, brez pretocitve in zvepla, z izrednim končnim rezultatom. Kmetija Fornazarič prideluje na treh hektarih se sorte sauvignon, tokaj in rebulo.

Večer je potekal v prijetnem vzdušju, tudi ob pokušnji srg (it. »seppioline svergognate«) s polento s kopriv trzasko gostilne Al Faro, ki so

ga svojsko podoživeli se drugi ugledni vinogradniki s Krasa (Rencelj, Zidarič, Kante, Andrej Milic), Brd (Niko Bensa, Simcic, Vodopivec) in Vipavske doline (Mlecnik), redni gostje in prijatelji Malibara na trgu S. Giovanni.

Njegov dinamični upravitelj, Walter Cusmic, je v spremnem besedilu poudaril, da je ob današnji postopni internacionalizaciji, ki se kaže pri »uspehu« danih vin in posnemanju slogov (bordojski, kalifornijski itd.), smiselno in perspektivno vrniti se k avtohtonim sortam: »Kdor danes pokusi sauvignon, chardonnay, pinot, cabernet, merlot ali malbec, denimo v Krminu, ne pije furlanskega vina, pač pa francosko sorto oplojeno z ameriško sadiko, ki so jo gnojili z južnoafriškim gnojilom. Če nečemo,

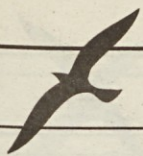

da bo kakovostno vino v dezelah, ki so ga komaj zacele proizvajati z danih kapacitetami, postalo le stvar mode, moramo poiskati svoje prvine v odnosu do ostalih bolj »znanih«

vin. Zato je treba pogumno ponujati in promovirati cudovita vina zelen, pinela, glera, teran, refosk, istrska malvazija. Teh vin sedanji trg ne sprejema, ali zaradi nekaterih slabih

izkušenj iz preteklosti ali zaradi nepoznanja. Po Cusmichevem mnenju »pa je prav v teh prihodnost nove italijanske ali slovenske enologije«.

Davorin Devetak

KOSOVO / PRED JUTRIŠNJIM ZAČETKOM NOVEGA POGAJALSKEGA KROGA V PARIZU

Krvavi bombni atentati slab signal za pogajalce

V treh eksplozijah po albanskih virih 12 mrtvih in veliko ranjenih

Srbski vojak si ogleduje avtomobil, poškodovan v včerajšnji eksploziji bombe v Podujevu na Kosovu (AP)

Hashim Taci dejal, da je njegova stran pripravljena na podpis mirovnega dogovora v Franciji.

Da je ozračje na Kosovu v teh urah pred nadaljevanjem pogajanj v Parizu zelo napeto, je včeraj potrdil tudi poveljnik sil zveze Nato v Evropi. Ameriški general Wesley Clark je v Parizu dejal, da je položaj na Kosovu »zelo nevaren«, in dodal, da upa v dogovor za mirno rešitev konflikta. Ameriški general je v predavanju na francoski vojaški akademiji (Ecole Militaire) izjavil, da ga posebno vznemirja »dramatična krepitev stirinastih srbskih brigad«, razvrščenih okrog avtonomne pokrajine. Srbske sile na Kosovu so po njegovih besedah »sedem do osemkrat bolj številne« od tistih, ki so bile predvidene v sporazumih z Milosevičem iz lanskega oktobra. General Clark je dodal, da se »srbski predsednik danes v celoti zaveda skode, ki bi jo morebitni letalski napadi povzročili njegovi državi«. »Milosevič je zvit, prebrisan in preračunljiv,« je nadaljeval Clark, »toda danes smo v boljsem položaju, ker zdaj sponuje NATOvo letalsko moč in se veliko bolj zaveda tistega, kar lahko njegovi državi naredi 400 Natovih letal.«

Pred jutrišnjim nadaljevanjem pogajanj v Parizu je včeraj v Zürichu več tisoč Srbov demonstriralo proti »sip-tarskemu terorizmu« in za »srbsko demokracijo«. Manifestacija se je končala brez incidentov.

PRISTINA - Pred jutrišnjim začetkom drugega dela pogajanj med Srbi in kosovskimi Albanci se je konflikt na Kosovu včeraj zaostil z več bombnimi atentati, v katerih je umrlo najmanj deset ljudi. Albanski informacijski center v Pristini je poročal, da je eksplozija bombe na trzinici v Kosovski Mitrovici terjala sedem žvljenj, drugih pet ljudi pa je izgubilo življenje v dveh eksplozijah v bližnjem Podujevu. V atentatih je bilo ranjeno najmanj trideset oseb, je poročal center KIC, vendar številke niso uradno potrjene. Glasnik opazovalne misije Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE) Heinz

Nitsch je izjavil, da lahko potrdi le smrt ene ženske in enega otroka v Kosovski Mitrovici, kar so opazovalci OVSE osebno preverili, čeprav se njihova preiskava še ni končala.

Delegacija kosovskih Albancev na pariških pogajanjih se je v francosko prestolnico odpravila že včeraj z letalom, ki ji ga je posodila francoska vlada. Opazovalci OVSE so potrdili, da je odhod minil brez incidentov, čeprav so v delegaciji tudi stirije predstavniki vojaške organizacije UCK, ki so jih na letalo pospremili prav mednarodni opazovalci. Pred odhodom iz Pristine je koordinator albanske kosovske delegacije

EU / VRH ZUNANJIH MINISTROV

Nemčija predstavila načrt za neodvisen varnostni sistem EU

Šefi diplomacij so dali pogajanjem o Kosovu samo tri do štiri dni časa

ELTVILLE - Na neformalnem dvodnevem srečanju zunanjih ministrov Evropske unije v nemškem Eltvillu je osrednja tema razprave usklajitev notranjih reform EU v okviru Agende 2000, vendar ni mogla izostati tudi mirovna konferenca o Kosovu. Ministri so se pogovarjali o morebitnih dodatnih sredstvih pritiska na obe pogajalski strani in se strinjali, da drugi pogajalski krog ne sme trajati več kot tri do štiri dni. Po nizozemskih diplomatskih virih je bilo namreč upoštevano dejstvo, da nemško predsedstvo sveta zunanjih ministrov EU hipoteze o »korenku za Miloseviča« (kar pomeni omiljenje sankcij proti Beogradu) včeraj ni dalo na mizo. Ton razprave med šefi diplomacij petnajsterice pa je bil po nizozemskih virih »resen in pesimističen«.

Ministrski sestanek v Eltvillu je Nemčija, ki v tem semestru predseduje Evropski uniji, izkoristila za predstavitev svojega načrta za varnostni sistem unije. Ta naj bi bil neodvisen od ZDA, z njim pa bi reševali in preprečevali konflikte na kriznih ob-

močjih. Načrte je orisal nemški zunanji minister Joschka Fischer, sprejeti pa bi jih morali junija na vrhu EU v Kölnu.

Iztočnica načrtov je Amsterdamska pogodba, ki predvideva krepitev skupne zunanje in varnostne politike in ki bo po vsej verjetnosti postala pravnomočna junija v Kölnu. Zahtevo o skupnem varnostnem sistemu Evropske unije sta decembra lani podali Velika Britanija in Francija. Fischer je sicer dodal, da zveza NATO se vedno ostaja osnova za obrambo svojih članic, vendar je treba upoštevati, da med 15 članicami EU niso članice zveze Nato Avstrija, Finska, Švedska in Irska. Glavne točke nemškega načrta so okrepitev vojaških sposobnosti EU, tajnih služb in evropskih struktur za reševanje kriz, to pa je hkrati osnova za okrepitev evropskega stebrata Atlantskega zavezništva, kjer imajo ZDA zdaj prevladujočo in odločujočo vlogo.

Svet zunanjih ministrov EU v Eltvillu je prvi evropski ministrski vrh po nepričakovanem odstopu nemškega finančnega ministra Oskarja Lafontaineja, ki je bil nedvomno predmet zasebnih pogovorov med ministri, medtem ko se je nemško predsedstvo v Fischerjevih rokah zelo trudilo, da bi pregnalo senco »rdečega Oskarja«.

POLITIKA / IZVOLITEV PREDSEDNIKA REPUBLIKE BODO VERJETNO NEKOLIKO ANTICIPIRALI

Scalfaro pripravljen odstopiti, da ne bi prišlo do »volilne gneče«

Nadaljuje se spor v levi sredini - D'Alema primerjal Prodijsa z Berlusconiem

Predsednik vlade Massimo D'Alema in glasnik zelenih Luigi Manconi

RIM - »Predsedniku poslanske zbornice sem popolnoma na razpolago za to, da bi prispeval h kolikor mogoče mirnemu poteku vrste volilnih obvez, ki so predvidene v prihodnjih mesecih, in da bi pomagal preprečiti njihovo kopičenje.«

S temi besedami, sicer nekoliko zaviti, kot je v njegovem stilu, je predsednik republike Oscar Luigi Scalfaro včeraj med obiskom v rodni Novari v bistvu pozitivno odgovoril na vprašanje, ali bi bil pripravljen nekoliko predčasno odstopiti, tako da bi parlament na razširjenem zasedanju lahko izvolil njegovega naslednika pred 13. junijem, ko bodo na sporedu evropske in lokalne volitve. Scalfaro je pojasnil, da je to svojo razpoložljivost že neposredno izrazil predsedniku poslanske zbornice ter ga prosil, naj se o anticipaciji volitev predsednika republike posvetuje s predstavniki vladne večine in opozicije.

Ta Scalfarova razpoložljivost je pozitivno odjeknila v vseh italijanskih političnih krogih. Vlada jo je pozdravila v posebni noti, pozitivno pa sta jo med drugimi ocenila predsednik NZ Gian-

franco Fini in glasnik Zelenih Luigi Manconi.

Manconi je govoril na kongresu svoje stranke v kraju Montecatini Terme. Dejal je, da bi morala prav izvolitev novega predsednika republike predstavljati priložnost za obnovitev enostnosti v levi sredini, ki jo že dalj časa pretresajo hude polemike. Glasnik Zelenih je vsekakor pristavil, da bo treba takoj po junijskih volitvah temeljito preveriti programe in politične odnose znotraj vladne večine.

Na kongresu Zelenih je bil tudi predsednik vlade Massimo D'Alema. Kaze, da ga Manconijeva izvajanja niso posebej prepričala. Preverjanje vladne večine je namreč indirektno označil kot »metodo starih časov«, predvsem pa je izkoristil svoj nastop za nov napad na Romana Prodijsa. D'Alema je slednjega primerjal z Berlusconiem, ki je tako rekoc čez noč ustvaril najmočnejšo stranko desne sredine. Pristavil pa je, da nekaj takega Prodijsu ne bo uspelo v levi sredini, kajti v tem političnem prostoru so prevec zakoreninjene različne politične tradicije.

NOVICE

Trinajst mrtvih v eksploziji bombe v Istanbulu

ISTANBUL - Včeraj so neznanci v trgovskem centru »Mavi Carsi« v predelu Goztepe izvedli bombni atentat, ki je povzročil 13 smrtnih žrtev. Eksplozija bombe je v šestnadstropnem trgovskem središču povzročila požar, do smrtnih žrtev pa je prišlo v zadnjih dveh nadstropjih. Kot so povedali gasilci, se je nekaj ljudi zadusilo v dimu, druge so poteptali v begu pred ognjem, dve osebi pa sta podlegli posledicam opeklin. Včerajšnji je že tretji atentat, do katerega je prišlo v enem od trgovskih hiš turskega vele mesta.

Šest mrtvih v napadu islamskih skrajnežev v Alžiriji

ALŽIR - V oboroženem napadu skupine islamskih skrajnežev je bilo v noci na soboto na območju Tipaza na zahodu Alžirije ubitih šest oseb, med njimi trije otroci. Alžirske varnostne službe poročajo, da se je pokol zgodil v mestu Duar Melas približno 70 km zahodno od Alžira, vendar ne pojasnjujejo okoliščin incidenta. Prav na tem območju so bile v sredo ubite štiri osebe. (STA/AFP)

V požaru v St. Louisu umrlo šest otrok

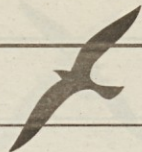
ST. LOUIS - V St. Louisu (Missouri) je v petek zvečer po lokalnem času v požaru neke stanovanjske hiše umrlo šest otrok. Policija je v soboto aretirala moskega, osumljenega požiga. Osumljenca so namreč videli, kako se je pred požarom prepiral s stanovalko požgane hiše. Stanovalka in se dve odrasli osebi iz hiše so dobili opekline. Umrli otroci so bili stari od šest mesecev do devet let. (STA/dpa).

Papež za pomilostitev svojega atentatorja

VATIKAN - Papež Janez Pavel II. je v pismu predsedniku italijanske države Scalfaru sporočil, da soglasja z zamisljijo, da bi Alija Agcaja, ki je pred leti streljal nanj, izpustili iz ječe. V pismu Scalfaru papež omenja dve možnosti, in sicer da bi Agcaja pomilostili ali pa ga premestili v turski zapor. Ali Agca je v zaporu že 19 let, osebno je pisal papežu in ga v vidu svetega leta prosil za pomilostitev. Papež je njegovi prošnji ustregel, o Agcajevi bodočnosti pa se bo v naslednjih dneh moral izreči pravosodni minister Diliberto.

Izgredi v baskovskih mestih

SAN SEBASTIAN - V mnogih baskovskih mestih je zaradi nedavnih aretacij pripadnikov ilegalne organizacije ETA prišlo do izgredov skrajnežev, v katerih je bilo pet oseb ranjenih, stirije nasilneži pa so bili aretirani, je poročal španski radio. V San Sebastianu naj bi mladoletniki ponocni z molotovkami zazgali poslopje nekega podjetja. Zaradi zastrupitve z dimom so morali več oseb prepeljati v bolnišnico. V nekaterih mestih so izgredniki zazgali avtomobile in kontejnerje z odpadki, v Bilbao in Vitorii pa je med protestniki in policijo prišlo do spopada.

SMUČANJE / SLOVO VELIKE ŠAMPIONKE

Compagnonijeva napovedala slovo

Zadnji veleslalom Wachterjevi

SIERRA NEVADA - »Moja smučarska kariera je končana.« S temi preprosti besedami je se ne 29-letna italijanska šampionka Deborah Compagnoni, dobitnica treh olimpijskih zlatih medalj in trikratna svetovna prvakinja, napovedala svoje dokončno slovo od aktivnega smučanja.

»Ne zapušcam smučanja zaradi letošnjih rezultatov, ampak zaradi mnogih fizičnih težav, ki so spremljali mojo pot. Zal mi je. Smučanje je bilo dolgo let moje življenja, vendar se življenje nadaljuje tudi brez smučanja.« Compagnonijeva ni hotela povedati, kaj bo počela poslej. »Imamo veliko načrtov, vendar moram najprej doumeti, da se je moje življenje res spremenilo. Mnogo mi bo jasno že, ko mi ne bo treba vstajati navsezgodaj zaradi treningov«, je se povedala Compagnonijeva, ki je v svoji zadnji tekni karieri zasedla včeraj 7. mesto

Zmagovalka zadnjega letošnjega veleslaloma je bila Avstrijka Anita Wachter. Drugo mesto je osvojila Svedinja Anna Ottoson (+1, 73), tretja pa je bila Norvežanka Andrine Flemmen (1, 78).

V skupnem seštevku svetovnega pokala si je zmago že pred finalom zagotovila Avstrijka Alexandra Meisnitzer (1677). V veleslalomu si je mali kristalni globus z osmim mestom na današnji tekni priborila ista tekmovalka (652), Wachterjeva je bila druga (636), Flemmenova pa tretja (518).

Urška Hrvat zaradi boleznih sploh ni startala, Spela Petrnar pa je na progi zdržala le do polovice prve vožnje. Petrnarjeva je sezono kot najboljša slovenska smučarka končala na 19. mestu (422 točk) v skupnem seštevku ter na 13. v veleslalomskem (169). Hrvatova je bila skupno 30. (307), v veleslalomu pa 18. (100).

SMUČANJE / FINALE SVETOVNEGA POKALA V SIERRI NEVADI

Na končni lestvici slaloma 1. Stangassinger, 2. Košir

Avstrijec dobil tudi zadnjo tekmo - Nespretni drugi spust Rocce - Za veliki kristalni globus le še Kjus in Aamodt

SIERRA NEVADA - Najboljši slovenski smučar Jure Košir je z 11. mestom na zadnji slalomski tekmi svetovnega pokala v letošnji sezoni osvojil srebrno kolajno v skupnem slalomskem seštevku. Avstrijec Thomas Stangassinger je z zmago v Sierra Nevada le še potrdil osvojitev malega kristalnega globusa v slalomskem seštevku, tretji na današnjem slalomu pa je bil Švicar Marco Casanova, veliko priljubljen za zmago pa je zamudil Italijan Giorgio Rocca.

Prva vožnja slaloma sicer ni kazala na uspeh Jureta Koširja. Po solidnem zgornjem delu je namreč v spodnjem napravil hudo napako, se nekako se resil, toda njegov zaostanek se je precej povečal. Za vodilnim po prvi vožnji, Italijanom Giorgiom Rocco, je zaostajal 2, 89 sekunde, 18. mesto pa mu tu-

di ni zagotavljalo novih točk v boju za slalomsko kolajno (v finalu dobi točke le 15 najboljših a vsaki tekmi). Za nameček je bil visoko, na petem mestu, uvrščen Francoz Pierre Bourgeat, pa tudi Norvežan Finn Christian Jagge je bil pred Koširjem.

V drugi vožnji je Košir nato dobro opravil kompromisno nalogo - smučati zanesljivo za uvrstitev, a obenem tako hitro, da bi se dobil točke. Jagge ga je sicer prehitel, toda s premajhno prednostjo. Ko se je Košir s sedmim časom druge vožnje prebil med dobitnike točk, je bila njegova bronasta kolajna že zanesljiva, po odstopu Bourgeata pa si je Košir lahko dokončno oddahnil - drugo mesto v skupnem seštevku slalomskega svetovnega pokala sezone 1998/99 je bilo njegovo.

V ospredju je potekal boj za zmago v zadnji slalomski

preizkušnji sezone. Drugo vožnjo je odlično opravil mladi Švicar Marco Casanova, se bolje pa Stangassinger, ki je z deseto zmago na tekni svetovnega pokala prvič v karieri - po treh srebrnih medaljah - osvojil mali kristalni slalomski globus. Aamodt je z drugim mestom napovedal najresnejšo kandidacijo za skupno zmago svetovnega pokala, saj za rojakom Lassejem Kjusom (danes 13.) zaostaja le 32 točk. Rocca, ki je imel pred Stangassingerjem 74 stotink sekund prednosti, je z živčnim drugim spustom zamudil enkratno priložnost za zmago. Ob merjenju vmesnega časa je se imel 8 stotink prednosti, vendar je na zadnji strmini naredil napako in odstopil. Fabrizio Tescari je bil 10. z zaostankom +1, 61.

»V slalomu se takšne stvari pač dogajajo; mogoče je bilo to celo dobro, saj sem imel v drugi vožnji ugodno startno številko, lepo progo in nobenih težav. Izšlo se je super, predvsem sem bil vesel, da me je Jagge prehitel le za eno mesto, Bourgeat pa je imel tokrat smolo,« je Košir ocenjeval današnji nastop. »Forma je po januarskem vrhuncu res nekoliko padla,

kljub temu pa sem lahko zelo zadovoljen. Pet let sem čakal na drugo zmago v svetovnem pokalu, pa tudi srebrne medalje v slalomskem seštevku se nisem imel. Vsekakor zelo uspešna sezona,« pa je najboljši slovenski smučar na kratko ocenil slalomsko sezono, v kateri je dvakrat zmagal in si na koncu zaslužen za gotovilo mesto med najboljšimi slalomisti na svetu.

Pred zadnjo tekmo sezone, današnjim veleslalomom, imata možnosti za skupno zmago v svetovnem pokalu le še Norvežana Lasse Kjus (1429) in Aamodt (1397). Branilec naslova Avstrijec Hermann Maier (1307) je sicer nastopil tudi v slalomu, a je kot 16. ostal brez točk, tako da ima teoretične možnosti le še za drugo mesto. Košir je v skupnem seštevku svetovnega pokala 12. s 525 točkami.

Končni vrstni red v slalomu (9): 1. Stangassinger (Avt) 566, 2. Košir (Slo) 415, 3. Jagge (Nor) 386, 4. Bourgeat (Fra) in Aamodt (Nor) 363, 6. Amiez (Fra) 312, 7. Raich (Avt) 260, 8. Plaschy (Svi) 232, 9. Von Gruenigen (Svi) 222, 10. Stiansen (Nor) 209, 11. Tescari (Ita) 204, 12. Mayer (Avt) 197, 13. Rocca (Ita) 155

NOVICE

Graščičeva za las ob medaljo

OSLO - Nemec Sven Fischer in Ukrajinka Olena Zubrilova sta zmagovalca biatlonске preizkušnje s skupinskim startom za svetovni pokal, ki je stela tudi za svetovno prvenstvo. Slovenka Andreja Grašič je bila četrta in je za 2, 1 sekunde zgrešila bronasto medaljo.

Želijo preseči rekord

TRST - Prireditelji »Malega maratona dveh gradov«, ki bo v nedeljo 2. maja v Trstu, napovedujejo rušenje lanskega rekorda 4.025 udeležencev. Rekord proge na 21 km od Miramarskega gradu do Trga Unità pripada Kenijcu Philipu Rugutu Na sporedu je tudi netekmovalni tek, dolg 9 km..

Bartoli pomagal Bettinu

PAGLIETA - Italijan Paolo Bettini (Mapei) je zmagovalec 4. etape kolesarske dirke od Jadranskega do Tirenskega morja. Latvijec Romans Vainsteins (Caldiròla) je ubranil prvo mesto. Bettini se ima za zmago zahvaliti svojemu kapetanu Bartoliju, ki mu je pomagal pri končnem sprintu in se mu tako oddolžila za sodelovanje na lanskim etapam Gira v Schiu. Skupni vrstni red: 1. Vaisteins (Caldiròla) 18.31:38; 2. Bartoli (Ita) + 2; 3. Rebellin (Ita) +5; 4. Petit (Ita) +5; 5. Jalabert (Fra) +7.

Trojna ruska zmaga v Falunu

FALUN - Rusinja Larisa Lazutina je zmagovalec tekaske tekme za svetovni pokal v švedskem Falunu. 15 kilometrov dolgo progo je pretekla v času 42:18, 8 in za 18 sekund prehitela rojakinjo Nagajkino ter za 55, 3 sekunde se eno Rusinjo Baranovo. Italijanka Paruzzi je bila četrta (+1:01, 3), Belmondo pa peta (+1:02, 4).

1.SNL: derbi Mariborčanom

MARIBOR - V derbiju 19. kroga 1. slovenske nogometne lige je Maribor zaslužen premagal SCT Olimpijo s 3:1 (1:0) in tako ohranil prvo mesto na lestvici. Srečli za domačine so bili Božgo, Galic in Gajser, za goste pa Kmetec. DANES: Mura - Hit, Primorje - Publikum, Živila - Rudar, Korotan - Koper, Tehnik - Potrošnik.

Pariz - Nica: brez sprememb

VALBERG - Belgijec Frank Vanderbroucke je osvojil 7. etapo mednarodne kolesarske dirke Pariz - Nica od Sisterona do Valberga (198, 7 km). V sprintu je premagal Francoza Richarda Virenqua in Italijana Daria Doriga. Niozemec Michael Boogerd je ohranil vodstvo na skupni lestvici pred Švicarjem Markusom Zbergom in Kolumbijcem Santiagom Boterom.

Pomembna zmaga Sežancev

SEZANA - V 5. krogu 1. slovenske košarkarske lige od 7. do 12. mesta je Kraski zidar dosegel pomembno zmago proti Triglavu s 75:69 (37:39). Najboljši strellec Sežancev je bil Vuksanić (20 točk), Jan Budin pa je dosegel točko manj. OSTALA IZIDA: Slovan - Postojna 80:62 (34:26), Helios - Branik 73:63 (42:30). VRSTNI RED: Slovan 22, Postojna 20, Branik 18, Triglav, Kraski zidar in Helios 16.

KOŠARKA / DANES V A1 LIGI

V Gorici prava poslastica

Domači Sdag bo igral proti Teamsystemu (tudi po Rai2)

GORICA, TRST - Goriški navijaci bodo danes gotovo pričali lepi košarkarski predstavi. Domača ekipa Sdag bo namreč v 24. kolu A1 lige gostila bolonjski Teamsystem, ki je drugi na lestvici in je prejšnji teden izločil iz evropske lige enega izmed favoritov za končno zmago, grško moštvo Panathinaikos. V goriskem taboru se vedno odmeva neverjeten Stazičev primer dopinga, tudi ta nevšečnost pa ni pokvarila vzdušja po zadnjih lepih uspehih. V Gorici je že padel bolonjski Kinder, zakaj ne bi tudi Teamsystem? Drugi polčas današnjega srečanja bo neposredno prenašal z začetkom ob 19. uri Rai2.

DANASNI SPORED (18.00): Sdag Gorica - Teamsystem Bologna, Pompea Rim - Benetton Treviso, Kinder

Bologna - Ducato Siena, Varese - Pepsi Rimini, Sony Milan - Müller Verona, Polti Cantù - Mabo Pistoia, Zucchetti Reggio Emilia - Termal Imola.

V A2 ligi bo danes zadnje kolo v regularnem delu prvenstva. Trzaski Linetex bo gostil Sicc iz Jesija, pri katerem igra tudi bivši Borov in Jadranov košarkar Marko Lokar. Ne glede na današnji izid, bo potrdilo moštvo po tem delu prvenstva osvojil 5. mesto na lestvici, kar je seveda mnogo manj, kar so pričakovali trzaski navijaci.

DANASNI SPORED (18.00): Zara Fabriano - Viola Reggio Calabria, Bancosardigna Sassari - Binivaggi Livorno, Snai Montecatini - Montana Forlì, Linetex - Sicc Jesi, Fila Biella - Nicoloro Avellino, Scavolini Pesaro - Cordivari Roseto, Ragusa - Pozzuoli.

Adria doma proti Mantovi

Odbojkarji Adrie (B1 liga) bodo danes popoldne igrali v trziški sportni palači. Njihov gost bo moštvo Mantove, ki na lestvici zaseda 5. mesto in ima šest točk več od moštva trenerja De Marchija. Pričetek tekme bo ob 17.30.

Obvestila

SO SPDT organizira v nedeljo, 21. marca smučarski izlet na Monte Elmo. Prijave zbira ZSSDI, tel. št. 040-625627.

PLANINSKA ODESKA SK DEVIN IN SZ SLOGA vabita svoje članke in prijatelje na zimski vzpon na Snežnik, ki bo jutri, v nedeljo, 14. marca. Zbirališče in odhod iz Bazovice ob 8. uri.

JK ČUPA vabi članke na 27. REDNI OBCNI ZBOR, ki bo v petek, 19. marca, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju, na sedežu Pokrajinske turistične ustanove nad seslanskim zalivom.

SK BRDINA vabi v nedeljo, 21. marca, na smučarski izlet in društveno tekmovanje, ki bo v Trbizu. Vpisovanje na sedežu kluba, v ponedeljek, 15. marca in v sredo, 17. marca od 19. do 20. ure. Informacije na tel. 040-212859 in 040-226271.

SD POLET sklicuje v petek, 26. marca, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju redni letni OBCNI ZBOR, in sicer v dvorani Zadrzne kraske banke na Opcinah.

Športel o namiznem tenisu

Gostje jutrisnjega Sportela (TV Koper-Capodistria, pričetek ob 22.30) bosta predstavnici namiznoteniskega odseka SK Kras Sonja Milic in Irene Rustja. S terena se bodo oglašili s poročili o odbojarskem derbiju med Mimo Eurospinom in Imso, sledili pa bodo tudi nastopu nogometašev Zarje?Gaje. Sport pod Triglavom ponuja pogovor z novogoriškimi košarkarji. Na sporedu bo seveda tudi nagradna igra »Vec sreče prihodnjic«.

ODBOJKA / LIGA PRVAKOV

Sisley v finalu proti Belgijcem

Treviso boljši od nemškega prvaka

ALMEIRA (Spanija) - Sisley iz Trevisa se je uvrstil v finale evropske Lige prvak. Na finalu starih v španskem kraju Almeida je sinoči s 3:1 (23:25, 26:24, 25:19, 25:19) premagal nemškega prvaka VfB Friedrichshafen.

SISLEY: Gardini 11 (11+0), Santuz, Papi 15 (15+0), Gravina 12 (12+0), Bernardi 18 (18+0), Blangè 2 (2+0), Giretto, Fomin 9 (9+0), Tencati, Pippi, Cisolla 4 (4+0), Farina.

FRIDRICHSHAFEN: Romano 15 (15+0), Jalowietzki 5 (5+0), Kunstek 5 (5+0), Jennewein, Juvonen, Kleinbub 24 (24+0), Jeronic 4 (4+0), Busse, Siebeck, Heino 8 (8+0), Heyer.

Sisley se bo danes v finalu (ob 14. uri) pomeril z belgijskim Nolikom, ki je s 3:2 (20:25, 22:25, 30:28, 25:20, 17:15) odpravil ruski Belogorie Belgorod.

Izidi tekme 8. povratnega kola italijanske A1 lige: Jucker Padova - Piaggio Roma 3:2 (7:15, 15:7, 15:12, 13:15, 15:13).

NBA: Kukoc spet najboljši

CHICAGO - Moštvo New York Knicks je v tekmi košarkarske lige NBA proti ekipi Chicago Bulls izenailo rekord lige v najmanj doseženih točkah iz igre. Ob porazu 63:76 so jih namreč le 19 dosegli iz igre. Dolgo časa je celo kazalo, da bodo potolkli se rekord lige v najmanj doseženih točkah nasploh (Utah Jazz: 54), saj so zadnjo četrtino začeli pri izidu 33:63. Toda v tem delu igre so uspeli proti Chicagovim igralcem s klopjo poraz le ublažiti in se izogniti sramotno nizkemu izidu. Pri Chicagu pa je najboljši košarkar Toni Kukoc dosegel 25 točk.

Izidi: Chicago - New York 76:63, Indiana - Milwaukee 109:104, Philadelphia - New Jersey 100:93, Washington - Charlotte 83:92, Detroit - Boston 93:83, Phoenix - San Antonio 97:99, Portland - Utah 91:77, Los Angeles Lakers - Golden State 89:78, Sacramento - Minnesota 95:101

Slalomski kralj Thomas Stangassinger

ROKOMET

Genertel z veliko težavo

Genertel - Messina 23:21 (13:10)

TRST - V zadnjem kolu regularnega dela italijanske rokometne A1 lige je trzaski Genertel z veliko težavo premagal Messino. Na trenerski klopi je včeraj sedel prof. Lo Duca, ki je med tednom po porazu v Brixnu zamenjal Adžica. Včerajšnja tekma je bila vseskozi zelo izenačena in le proti koncu je gostitelj z Martinelljem uspelo povesti z dvema goloma in tako zmagati. Najboljši strelci Genertela so bili Tarafino (6 golov), Martinelli (5 in Popović (4), pri gostih pa Manojlović (6). Genertel je sklenil prvenstvo na 2. mestu za Pratom, ki je včeraj premagal Enno z 31:18.

KOŠARKA / SINOČI V C LIGI

Izenačen boj, a poraz jadrancovcev

Izgubili so v Tržiču - Pregarc (14 točk) najboljši strelec naše združene ekipe

Alloys Italia Italmonfalcone - Jadran Nuova Kreditna 68:64 (36:33)

ALLOYS: Quadrelli 12 (2:2 prosti meti, 2:3 met za dve, 2:6 met za tri), David 12 (2:4, 5:6, 0:1), Diviachi 11 (7:8, 2:5, 0:3), Cestaro 16 (3:3, 5:6, 1:2), Rossignano 13 (3:4, 5:9, 0:1), Cisilin 2 (-, 1:5, -), Franceschi 2 (-, 1:3, -), Lupino, Genaro n.v., Minocci n.v., trener Nicoletti. SON: 15. 3T: Quadrelli 2, Cestaro 1.

JADRAN: Arena 10 (3:3, 2:5, 1:2), Cerne 12 (1:1, 4:8, 1:2), Pregarc 14 (4:4, 5:9, 0:4), Salvec (-, -, 0:1), Franco 2 (-, 1:3, -), Rauber 11 (2:2, 0:4, 3:5), Grbec 6 (-, 3:4, 0:1), Hmeljak 9 (0:2, 3:3, 1:3), Valente n.v., trener Vatovec. SON: 18. PON: Arena (36). 3T: Rauber 3, Arena 1, Cerne 1, Hmeljak 1.

SODNIKA: Curti (Concordia) in Majer (Rovereto).

TRŽIČ - Po zelo izenačeni in na koncu razburljivi tekmi so jadrancovci tesno izgubili. Kot uteha ob tem porazu naj dodamo, da so jadrancovci v medsebojnem obračunu na boljšem od Tržičanov, saj so jih v prvem delu premagali

za 11 točk. To seveda velja, če bi obe ekipe na koncu regularnega dela osvojili isto mesto na lestvici.

Tržičani so poletno začeli in ves prvi polčas tudi vodili. Njihovo največje vodstvo je v 13. minuti znašalo 10 točk (25:15). Drugi polčas so jadrancovci začeli dokaj dobro. Najprej so dohitieli domačine (43:43), nato pa povedli tudi s 6 točkami prednosti. Pet minut pred koncem srečanja so gostitelji spet povedli za eno točko. Odtlej se je bil oster boj za vsako žogo, v končnih potezah pa so bili Tržičani prisebnejši.

Od posameznikov bi od domačinov pohvalili predvsem Cestara, ki je bil s 16 točkami tudi najboljši strelec srečanja. Pri jadrancovcih se je v prvem polcasu izkazal Sandi Rauber, ki je dosegel vseh svojih 11 točk (pri tem tudi tri trojke). V drugem polcasu pa sta izstopala Cerne in Pregarc. Po doglem obdobju zaradi poškodbe se je na parket vrnil tudi mladi center Peter Franco, ki je zadovoljivo opravil svojo nalogo. (Kaf)

KOŠARKA / V MOŠKI C 2 LIGI

Dom Kmečka banka lahko spet upa v obstanek

Tesen poraz Bora Radenske - D liga: Kontovel kot plaz

Dom Kmečka banka - Arte 70:67 (39:33)

DOM KMEČKA BANKA: Corsi 7 (5:6, 1:6, 0:4), Braini 10 (1:8, 0:1, 3:5), Podbersig (-, 0:1, -), Cej 2 (0:2, 1:2, 0:9, Di Cecco 19 (3:4, 8:9, -), Krstjancić, Campanello 2 (2:2, -, 0:2), Guarnieri 8 (4:6, 2:5, -), Jarc 20 (2:3, 9:9, -), trener Grbac. SON: 21.

Po tej zmagi lahko domovci spet zadihajo in z večjim optimizmom gledajo na svoje možnosti za obstanek. Domovci so celo tekmo vodili. Se posebej dobro so igrali v prvem polcasu, ko so z organizirano igro v napadu z Jarcem in Di Ceccom velikokrat neovirano metali na kos. V tem delu tekme je dobro delovala tudi obramba, tako da so nasprotnike povsem onesposobili. Do 37. minute je Arte dosegel pičlih 20 točk, Dom pa deset več. Skoda le, da so domovci prav na koncu slabo izvedli dva napada in gostom dovolili zadetek za tri točke.

Drugi polčas je bil dosti bolj izenačen. Arte se je takoj približal Domu, ki mu v napadu ni slo več tako dobro od rok, igralci pa so se prepogostokrat odločili za prenegljena zaključevanja. V 7. minuti so imeli gostje le se točko zaostanka (46:45). Po minuti odmora je Dom s stirim zaporednimi kosi spet povedel za 59:51. V zadnjim minutah pa se je Arte spet približal in v 18. minuti izenačil 64:64, vendar domovci niso izgubili glave in konec je bil spet v njihovih rokah. Vasja Jarc je bil v napadu neustavljiv, ostali so predvsem dobro igrali v obrambi (L.S.)

Pagnacco - Bor Radenska 78:72 (43:36)

BOR: Filipčić 1 (1:2, -,

Vasja Jarc odlično

0:1), Susani 6 (-, 0:3, 2:5), Smilovich n.v., Velinsky 8 (4:7, 2:4, -), Barini 7 (2:4, 1:3, 1:4), Pettrosso, Tomsic 21 (-, 0:1, 7:10), Rasman 11 (3:5, 4:6, -), Simonc 9 (1:2, 1:3, 2:8), Samec 9 (3:7, 3:13, -), trener Furlan.

Borovci so v Pagnaccu proti solidni domaci ekipi utrpeli casten poraz. V prvem polcasu je naše moštvo za ostajalo že za 12 točk, predvsem zaradi številnih izgubljenih žog in slabšega meta z razdalje. V drugem polcasu so si opomogli in tri minute pred koncem tekme cleo povedli za eno točko. Ekipi sta si bili enakovredni vse do minute in 30 sekund pred koncem, ko so si gostitelji s tremi zaporednimi uspešnimi napadi priigrali prednost 6 točk, s katero so nato tudi zmagali.

Kljub porazu je ekipa dobro igrala predvsem v obrambi, v napadu pa se je izkazal Victor Tomsic, ki je dosegel kar 7 trojk z neverjetnim odstotkom 70 od sto (7:10).

D LIGA

Scoglietto - Cicibona

Pref. Marsich 64:62 (30:37)

CICIBONA: Stefančić 8,

Persi 14, D. Stokelj 10, Vi-

dali 2, Furlan 6, Ursic 8,

Mura, Coretti 10, Kriz-

mančić 4, Bandi, trener Battilana.

3T: Persi 1, Stokelj 1, Ursic 1.

Cerpav so nastopili v okrnjeni postavi (brez Zupina, Debeljuha in Jogana, za nameček pa je se Ursic igral s poškodbo), so imeli tokrat cicibonasi možnost za zmago, saj so večji del srečanja vodili. Ko pa je v zadnjih minutah moral Persi na klop zaradi petih osebnih napak, so gostitelji izkoristili svojo izkušnost in v poslednji minuti izborili tesno zmago. Se 13 sekund pred koncem bi lahko naši košarkarji stanje izenačili, toda Peter Furlan pri metu na kos ini imel sreče.

Po tem porazu postaja sedaj položaj cicibonasev izredno težaven.

Libertas TS - Kontovel Nord Est 59:87 (28:48)

KONTOVEL: M. Emili 2, Spadoni 5, Paoletic 4, Turk 11, Umek 13, I. Emili 16, Krizman 11, B. Starc 7, Cerne 4, Godnic 14, trener C. STarc.

SON: 14. 3T: Umek 2, Spadoni 1, Starc 1.

Po dobri skupinski igri so Kontovelci brez težav premagali borbenega nasprotnika, ki pa tehnično ni bil dorasel našim košarkarjem. Kontovelci so vodili vse od prve minute in vodstvo stalno večali, tako da je ob koncu tekme izid znašal skoraj 30 točk. Razlika bi lahko bila se večja, če ne bi naši košarkarji zapravili nekaj zog.

Tudi v tem srečanju se je poznalo trdo delo trenerja Claudia Starca, saj vsa ekipa dobro igra in vzdušje v njej je zelo vedro. (B.S.)

PROMOCIJSKA LIGA

Breg - Skyscrapers

85:91 (49:46)

ODBOJKA / V MOŠKI C LIGI

Val Imsa na Opčinah presenetil Mimo Eurospin

Gladki zmagi Soče Unitecno in Olympie Agrarie Terpin Naš prapor prepričljivo v Turjaku, Bor razočaral proti Cornu

Mima Eurospin - Imsa impex 1:3 (11:15, 15:5, 13:15, 13:15)

MIMA EUROSPIN: Božic 3+11, Celledoni 11+14, Colautti 1+0, Drasic, Peterlin 0+4, Princi 4+6, Riolino 9+15, Sgubin, Strajn, Veljak.

IMSA: Florenin 6+9, Paoletti 3+2, Radetti 11+20, Orel 4+7, Buzzinelli 3+2, Cernic 3+8, Makuc, Mucci 2+3, Lukež 1+0.

Valovci so na Opčinah poskrbeli za senzacijo tega kola, saj so Mimi Eurospin zadali drugi letosnji poraz. Da bo tekma zelo napeta je pričal že prvi set, v katerem je po visokem vodstvu Vala Mima Eurospin razliko omilila in prepustila set le po celi seriji menjav. Drugega so osvojili slogasi brez težav in nato tudi v tretjem vodili s 5:0. Val se ni predal, začel razliko niti in ujel slogase pri 7. točki. Vnel se je boj za vsako žogo, pri stanju 11:10 za Val pa sta sodnika naredila tehnično napako. Akcijo je bilo treba ponoviti. Slogasem so nekoliko popustili živci in Val je povedel s 13:11. Eurospin je izenačil, v končnici pa je bil Val le prisebnejši. Vodstvo Sloge je sicer proti sodniški napaki vložilo priziv, vendar je bolj malo verjetno, da bo sprejet. V četrtem setu je bil Val stalno v rahli prednosti, ki jo je znal obdržati tudi, ko se je ponesrečil Aljoša Orel, in je moral zapustiti igrišče.

Vtise po tekmi sta trenerja takole strnila:

Zoran Jerončić (Imsa Impex): »Cestitati moram igralcem za prikazano igro in

borbenost, in ker so držali besedo, da bodo dobro igrali. Sama tekma je bila na momente dobra in atraktivna. Slogasem pa se je poznalo, da igrajo pod velikim pritiskom. Vtis sem imel, da se skoraj bojijo napake. Mi pa smo bili dosti bolj sproščeni«.

Ivan Peterlin (Mima Eurospin): »Tekma se žal ni končala tako kot je bilo pričakovati, in kot sem sam tudi upal. Naleteli smo na nasprotnika, ki je bil izredno motiviran in se mu je med igro samo posrečilo vse, česar se je lotil. Mi smo igrali pod velikim psihičnim pritiskom, saj smo zmagali 15 zaporednih tekem in s tem držali prvenstvo pri življenju. Zdaj ni več tako: Mi se bomo borili še naprej, upam pa, da se bodo ostale ekipe z isto ihto vrgle v boj tudi proti Il Pozzo, kot so se proti nam«. (INKA)

Soca Unitecno - Rojalese 3:0 (15:3, 15:1, 15:6)

SOCA UNITECNO: Feri 6+5, Klede 7+7, Petejan 3+6, Brisco 0+5, Battisti 3+1, Tomsic, Marko Cernic 0+0, Braini, Mucci, Andrej Cernic 1+0, Princic 0+0, Mitja Cernic 1+1.

Socani so po enosmerni igri povsem nadigrali nekoliko okrnjeni Rojalese (a njihov najnevarnejši tolkač je igral) in tako zlahka vknjizili svojo enajsto zmago. Poškodovanega Tomsica je kot organizator igre dobro nadomestil Marko Cernic (izkazal se je tudi v obrambi), na svoj račun pa so tokrat prisli tudi ostali mladi

igralci, ki so vsi stopili na igrišče. Nekoliko dlje je igral Mitja Cernic, ki je v 2. in 3. setu zamenjal glavnega tolkača Ferija.

Olympia Agraria Terpin - Club Altura 3:0 (15:13, 15:13, 15:4)

OLYMPIA: Simon Terpin 4+7, Janez Terpin 10+10, Grauner 4+8, Dorni 6+5, Bensa 5+4, Pintar 2+6, Komjanc 1+3, Guzzon 0+0, Jurij Hlede, Saša Hlede.

Servis (točke/napake): 5/13. Blok 14+5.

Olympia je prvič po dveh mesecih spet nastopila v popolni postavi in po pričakovanih vknjizila novi točki. Tržičani so jo v prvih dveh setih kar namučili, popustili so namreč samo v 3. setu, vsekakor pa je bila Olympia skoraj vedno v vodstvu. Kritično je bilo dejansko samo v prvem setu, v katerem so izkušeni gostje, sami stari macki, povedli s 13:10, v glavnem po krivdi Olympie, ki je v tem setu zgrešila kar 10 (od skupno trinajstih) servisov. Z bolj zbrano igro v končnici seta pa so domačini hitro pripravili preobrat. V nadaljevanju so Gorici pripravi servis (izkazala sta se Bensa in Grauner) in lažje obvladovali položaj, čeprav sprejem ni bil vedno na mestu. V tem elementu je nekaj težav imel Janez Terpin, ki pa je bil v napadu praktično nepogresljiv.

MOSKA D LIGA

BCC Turiacco - Naš prapor 0:3 (9:15, 7:15, 7:15)

NAS PRAPOR: Boskin 5+4, Cebdek 3+6, Devetak 0+0, A. Juretič, V. Juretič,

Korečić 6+1, Sergio 0+7, Ursic 6+4, Miklus, Figelj.

Naš prapor se je v Turjak podal trdno odločen, da ne dopusti nikakega preseženja. Fantje so igrali zbrano. Če ne upoštevamo nekaj napak v sprejemu in v igri je bil njihov nastop malodane brezhiben. Igrali so zelo racionalno in nasprotnika prisilili, da je delal napake. Dober je bil servis. Pohvalo si zasluži podajac Aljoša Devetak, ki je v zadnjih casih veliko bolj učinkovit.

Bor - Corno 0:3 (8:15, 11:15, 7:15)

BOR: Milic 2+0, Savarin, Jancar 1+4, Volcic 5+14, Cuk 4+9, Miot 3+12, Sušesroč 0+0, Pertot 0+0, Jagodic 1+8.

Servis (točke/napake) Bor 5/15, Corno 4/9. Napake: Bor 22, Corno 10.

Na prvem izpitu za obstanek v ligi je združena Borova vrsta klavmo padla in - tudi glede na prikazano igro - praktično že zapečatila svojo usodo. Sicer skromni gostje so pokazali neprimerno večjo željo po zmagi, tako da je njihov uspeh povsem zaslužen. Bor je vodil samo v 1. setu (7:5), ki pa ga je v nadaljevanju zaradi slabe igre (delni izid 10:1) hitro izgubil. Delni izid drugega seta ne sme varati. Corno je namreč visoko povedel z 10:2 in 11:3. Bor je nekoliko reagiral, se nasprotnikom približal do rezultata 12:9, tedaj pa kar trikrat ni izkoristili možnosti, da bi v protinapadu dosegel vsaj še eno točko. V zadnjem setu so plavi vodili le do rezultata 5:4, potem pa so popustili. (Dejan)

ODBOJKA / V ŽENSKI C LIGI NUOVA KREDITNA ŠE POVEČALA VODSTVO

Črn dan Vala Siderimpes v Čenti

Olympia Kmečka banka z zbrano igro dotolkla Fiume Veneto - D: točki za Bor Friulexport

Simac Tarcento - Val Siderimpes 3:0 (15:4, 15:5, 15:6)

VAL SIDERIMPES: Monica Tomasini 2+7, Michela Tomasini 1+7, Lipone 1+7, Barbara Ursic 2+2, Paola Ursic 1+2, Zuccairno 1+1, Danielis 0+0, Visintin, Humar, Tomsic 0+0.

Na zelo pomembnem gostovanju v Centi so valovke žal naletela na popolnoima črn dan in odpovedale na vsej crti. Tekma je bila povsem enosmerna, Razlog je preprost: valovkam ni uspelo parirati izredno ostremu servisu gostiteljic. Posledica tega je bila predvidljiva igra v napadu, tako da so se Sterova dekleta večkrat ujela v nasprotnikov blok. Bolj izkušene igralkke Simaca so težave v Valovih vrstah spretno izkoristile, popustile pa niso niti za trenutek. Nekaj dodatne negotovosti je v Valovem taboru gotovo povzročila tudi spremenjena postava, v kateri ni bilo odsotne Aleksije Ambrosi. Številni navijači, ki so prisli bodrit ekipo v Cento, so se morali tako sprijazniti z gladkim porazom svojih igralk.

Farra - Nuova Kreditna 1:3 (10:15, 11:15, 15:12, 13:15)

NUOVA KREDITNA: Ciocchi 3+4, Coretti 10+14, Crissani 1+2, Fabrizi 6+8, Furlan, Gregori 10+9, Kalc, Mamillo 3+4, Pertot 2+2, Prestifilippo 0+0, Zagar 0+0.

Nuova Kreditna ostane na prvem mestu na lestvici, povsem po nepotrebnem pa je izgubila set. Farra je sicer na predzadnjem mestu na lestvici, vendar je zaigrala zelo odločno. Nasprotno pa so naše igralkke na začetku

igrale pod svojimi sposobnostmi in tako set le s težavo osvojile. V drugem se je igra naših nekoliko izboljšala in sorazmerno visoko število točk, ki jih je Farra osvojila, ne odraža realnega poteka dogodkov, saj so bil slogasice stalno v prednosti. V tretjem nizu je Farra takoj dokazala, da se ne misli predati in kar po hitrem postopku povedla z 10:2. Trener Cac se je odločil na zamenjavo. Na igrišče so stopile Crissanijeva, Prestifilippova in Zagarjeva. Razlika je naši ekipi uspelo znižati najprej na 6:12, nato se je vnel boj za vsako točko, domačinke pa so bile prisebnejše. V četrtem setu so slogasice takoj visoko povedle z 10:1, nato spet popustile, tako da se jim je Farra ze nevarno približala, vendar je na koncu naša ekipa le bila boljša. Za nastop moramo pohvaliti Martino Coretti, ki je zelo uspešno nadomestila odsotno Maxi Strichio, dobro pa je zaigrala tudi Karin Crissani, ki je skozi ves četrti set igrala v vlogi standardne podajalice. (INKA)

Lib. Furlanina - Kmečka banka 0:3 (6:15, 2:15, 6:15)

KMEČKA BANKA: Corsi 5+5, Bulfoni 1+0, Silvana Princi 6+5, Braini 2+2, Ditta 3+2, Mirjam Cernic 5+4, Vanja Cernic, Mitri.

Servis (točke/napake): Olympia 8/11, Furlanina 4/11.

Objektivno sibkejšega nasprotnika je Olympia z zelo dobro igro suvereno premagala. Gostovanja so se Goricanke bale bodisi zaradi slabih izkušenj s tekme v Tržicu bodisi zaradi okrnjene postave, poleg tega pa

Furlanke veljajo za zilavo ekipo, ki je doma pobrala točko tudi Porcii. Vendar je biol strah odvec, saj so Corsijeve in ostale zaigrale zelo zbrano in nasprotnicami niso pustile do sape. V drugem setu so ze vodile s 14:0. Do izraza je prišel zlasti kolektiv.

ZENSKA D LIGA

Bor Friulexport - Paluzza 3:2 (15:2, 15:7, 9:15, 15:17, 15:13)

BOR: Azman 11+9, Gruden 3+0, Jana Milicevic 7+2, Flego 8+9, Faimann 11+6, D'Aniello 8+17, Zadnik 2+0, Rogelja, Sternad 0+0, Sadlowski, Zorka Milicevic

Servis (točke/napake): Bor 14/13, Paluzza 6/20. Napake: Bor 13, Paluzza 20.

Dopadljiva in borben tekma se je končala s tesno zmago borovk. Plave bi lahko zmagale že po starih setih, res pa je tudi, da bi lahko tie-break izgubile. Paluzza je med vsemi sesterkami, ki jim sledijo na lestvici, menda najboljše, gotovo pa najbolj trdoziva, kar so borovke občutile na svoji koži. Plave so namreč pričele res zelo dobro, gladko vknjizile prvi set, v drugem pa po začetnih težavah ujele Paluzzo pri 6. točki in nato dosegle delni izid 9:1. Kljub temu pa se gostje niso predale in po 32 minutah boja dobile 3. set. Paluzza je osvojila tudi četrti set, čeprav je Bor v njem že vodil s 14:9, a je moral kloniti po sedmih menjavah servisa. V petem setu je Paluzza povedla s 6:2, borovke pa so jo ujele pri 9. točki, si priborile rahlo prednost in jo obdržale do konca.

A LIGA / VČERAJ ŠTIRI TEKME

PROMOCIJSKA LIGA / ZA VESNO

Udinese klonil v Turinu Derbi brez zmagovalca

Juventus podvojil z možem več, Videmčanom pa ni uspelo izenačiti - Zanetti preprečil Lucescov poraz - Danes ostali

Juventus - Udinese 2:1 (1:0)

STRELCI: Fonseca v 29. min., d.p.: Sosa v 3. min., Inzaghi v 32. min.

JUVENTUS (4-3-1-2): Rampulla 6, 5, Birindelli 5, 5 (20' dp De Sanctis, 6), Iuliano 6, 5, Tudor 5, Di Livio 6, 5, Conte 6, Deschamps 6, 5, Davids 6, Zidane 6 (27' dp Tacchinardi, 7), Fonseca 6, 5 (14' dp Henry, 6), Inzaghi 6, 5, trener: Ancelotti, 6, 5.

UDINESE (3-4-1-2): Turci 6, 5 (26' Wapenaar 6), Gargo 6 (40' dp Appiah), Calori 6, Pierini 6, Genaux 6, Giannichedda 5, 5, Walem 6, Jorgensen 6, 5, Locatelli 5, 5, Poggi 6, Sosa 6, trener: Guidolin, 6.

SODNIK: Pellegrino iz Barcellona, 6.

RDECI KARTON: Rampulla (19. min. d.p.). RUMENI KARTON: Genaux, Davids, Walem, Giannichedda, Locatelli. GLEDALCEV: 45.981.

TURIN - Juventus nadaljuje uspešno serijo nastopov, odkar je na trenerški klopi Ancelotti. Turinsko moštvo je včeraj tesno, toda zaslužno premagalo Udinese, saj je dobršen del drugega polčasa igralo v desetih, ker je bil izključen vratar Rampulla, ki si je zoge dotaknil izven svojega kazenskega prostora. Čeprav z desetim igralci so gostitelji vztrajali z napadi in v 32. minuti dosegli zmagoviti gol z Inzaghiem, ki je spet potrdil svoje strelske sposobnosti. V zadnjih minutah so Videmčani navalili na Juventusova vrata, izid pa se ni spremenil.

Srečanje je bilo dokaj zanimivo in razgibano. Terensko premoč so v glavnem imeli gostitelji, ki so v prvem polčasu povedli s Fonseco. Ze v tretji minuti drugega dela tek-

me pa je Sosa stanje izenačil. Proti koncu srečanja pa je tekmo odločil Pippo Inzaghi. S to zmago je Juventus prehitel Udinese na lestvici.

Roma - Bologna 3:1 (2:0)

Strelci: Delvecchio v 10. in 38., Gautieri v 51. in Andersson v 68. minuti.

Parma - Bari 2:1 (0:1)
Strelci: Masinga v 3., Veron v 57. in Crespo v 77. minuti.

Inter - Milan 2:2 (1:1)
Strelci: N'Gotty (avtogol) v 7., Leonardo v 13. in 52. ter Zanetti v 76. minuti.

ZACASNI VRSTNI RED: Lazio 51, Fiorentina 47, Milan 46, Parma 44, Juventus 40, Udinese 39, Roma 38, Inter in Bologna 35, Bari 30, Cagliari 29, Perugia in Venezia 28,

Zidane in Genaux v akciji

Sampdoria 23, Piacenza 22, Vicenza in Salernitana 20, Empoli 15.

OSTALI DANASNI SPORED (15.00): Empoli - Lazio (v prvem delu 2:2), Piacenza - Cagliari (1:1),

Salernitana - Sampdoria (0:1), Venezia - Fiorentina (1:4), Vicenza - Perugia (1:3).

B liga: zmaga Genoe

GENOVA - V anticipiranem srečanju 26. kola nogometne B lige je včeraj Genoa doma premagala Torino z 1:0 (0:0). Strelec zmagovitega gola je bil De Muri v 42. minuti drugega polčasa. Tri minute kasneje je Ruotolo za Genoo zgrešil enajstmetrovko.

OSTALI DANASNI SPORED (15.00): Brescia - Lecce (v prvem delu 0:2), Cesena - Atalanta (0:0), Cremonese - Reggina (0:0), Fidelis Andria - Monza (0:1), Lucchese - Pescara (0:0), Reggiana - Ravenna (0:1), Ternana - Chievo (0:1), Treviso - Napoli (1:1), Verona - Cosenza (1:0).

1. AMATERSKA LIGA / PROTI ČERVINJANU Z NOVO »METLO«

Sovodnje naj bi iz zagate rešil novi trener Vidoz

Težka naloga čaka tudi Juventino v Standrežu - 2. AL: Mladost previdno proti Torreju

1. AMATERSKA LIGA Juventina - Trivignano

Tudi za današnji domaći nastop proti močnemu Trivignanu bo imel Juventin trener Soffientini nemalo težav s postavo. Poškodovani so namreč Milotti, Gomisek in Trampus. Upati je, da bodo danes lahko spet na igrišču Lazzara, Bastiani in Gismano. Po zadnjih neuspehih mora standresko moštvo odločno jurisati na zmago, kajti položaj na lestvici ni ravno najboljši. Nasprotnik pa je vse prej kot lahek zalogaj, saj ima kar 14 točk več od Juventine.

SODNIK: Simone Clarotto iz Maiana.

Pro Cervignano - Sovodnje
Sovodenjci bodo danes v Cervinjanu igrali z novim trenerjem. Gino Cossaro je

namreč po zadnjih neuspešnih nastopih (v devetih tekmah je Sovodnje osvojilo le picli dve točki) dal ostavko, zamenjal ga je 53-letni Luigi Vidoz, ki sicer že treniral sovođenjsko ekipo najmlajših. Vidoz je v članski konkurenci že treniral Marianno, Audax in Lucinico. V prvem delu doma so Sovodenjci igrali s Pro Cervignanom neodločeno 1:1. Gol je dal Polesello, ki danes ne bo igral, ker je diskvalificiran. Danes ob odsotni tudi Manuel Devetak, ki je na solskem izletu.

SODNIK: Ignazio Calderone iz Pordenona.

2. AMATERSKA LIGA Torre - Mladost

Razen diskvalificiranega Fontane bo doberdobska Mladost danes igrala v gosteh proti Torreju s popolno postavo. Ze na prvi tekmi v Doberdobu je Torre delalo našim nogometašem sive la-se. Gostje so že vodili z 2:0 in vse je kazalo na veliko prese- nečenje. Naposled pa je Doberdobcem le uspelo stanje izenačiti.

Oster boj je pričakovati tudi danes, kajti Torre se na vse kriplje bori za obstanek v ligi. Po drugi strani igrajo Doberdobci v gosteh izredno uspešno, saj so na vseh tekmah, razen proti Chiarboli (0:0), zmagali. Upajo, da, da bo tako tudi danes.

Breg - Staranzano

Brezani, ki so si teoretično že zagotovili obstanek v ligi, gostijo ekipo, ki je lani izpadla iz 1. AL in ima na lestvici le točko več. Staranzano je letos slabo začel, saj je prvič zmagal sele v petem kolu. Odtlej pa so zaigrali bolj solidno in so prvi del prvenstva koncali na šestem mestu razpredelnice (16 točk). V nadaljevanju pa niso bili več tako uspešni, saj so v osmih tekmah doživeli kar tri poraze. V Dolino bodo gotovo prisli s trdnim namenom, da odnesejo vsaj točko.

Brezani pa računajo na celotni izkupicek. Po zadnjih

uspehih imajo namreč možnost, da se prebijejo na zgornji del lestvice.

Corno - Primorec

Po porazu, ki so ga doživeli proti vodilni Pro Farri, so Trebenci nekoliko popustili in se tako zasnili na tretjem mestu, ki pa ne daje možnosti dodatnih tekem za napredovanje. Prav zato si navijaci danes ne delajo pretiranih iluzij, čeprav sodi nasprotnik med sibkeje ekipe skupine.

Corno je lani izpadel iz 1. AL po odločilnem dvoboju z enakouvrščnim Tavagnacom in je nazadovanje moralno precej občutil. V prvem delu prvenstva so namreč Furlani doživeli kar osem porazov, v nadaljevanju pa so le zaigrali bolje in le enkrat izgubili (Mariano). Brez dvoma bo torej Corno neoguden nasprotnik za Primorja, ki bo danes igral brez dveh stebrov: Srebernich in Naperotti sta namreč diskvalificirana.

3. AMATERSKA LIGA Vermegliano - Breg »B«

Drugouvrščeni Vermegliano, ki je v prvi tekmi v Dolini že premagal Brežane (2:1), bo verjetno tudi tokrat trd oreh za predstavnike dolinske občine. Domačini so doslej doživeli le dva poraza (Kras in Zarja/Gaja B), kar dokazuje solidnost goriske ekipe, ki ima svojo glavno moč v napadu (s 47 danimi goli je namreč najprodornejši napad skupine). Kljub temu pa Brežani upajo, da bodo kos nasprotniku in startajo na delitev točk.

Kras - Union

Pred lahko nalogo je Krasova ekipa, ki igra danes proti zadnjeuvrščnemu Unionu. Podlonjerci so doslej izbojevali le eno zmago (CUS) in en neodločen rezultat (S.Vito). Ce k temu dodamo se, da je današnji nasprotnik Krasa dal le 13, prejel pa kar 66 golov. V povsem jasno, da zmaga predstavnikom repentaborske občine res ne more uiti.

Venus - Zarja/Gaja »B«

Tudi druga postava

Zarja/Gaje je izrazit favorit za zmago, ceprav nastopa v gosteh. Podobno kot Union se namreč tudi Venus doslej ni bogve kaj proslavil, saj je osvojil le dva neodločena izida (CUS, CGS) ter dosegel svojo edino zmago prav proti podlonjerski ekipi. V prvi tekmi v Bazovici so »modro-rumeni« že odpravili Trzacane s 5:1, zato mislimo, da bodo tudi danes popravili tri točke.

Primorje B - Terzo

Na prosesko Rouno prihaja solidni Terzo, ki pa je

Borstner so poškodovani. Strukelj pa je dobil dvotedensko prepoved igranja. Ce k temu dodamo se, da solidni Ispiro v povratnem delu prvenstva sploh ni se igral (hujsa poskodba), je postava Zarje/Gaje prava uganka. Kljub temu pa vlada v taboru vzhodnokraske enajsterice optimizem.

SODNIK: Quarta (Gorica).

Lucinico - Primorje

Prosečani igraju v Ločniku proti ekipi, ki se poteguje za končno drugo mesto, s katerim bi si Goricani lahko zagotovili napredovanje v visjo ligo. Ze ta podatek prica, da caka prosesko enajsterico izredno težka naloga, tudi zato ker je v zadnjih nastopih precej razočarala. Solidna ekipa Lucinica je doživela le štiri poraze, dva doma (Gradese, Muggia) ter dva v gosteh (Palmanova, Aquileia), v nedeljo pa je z zmago v gosteh proti

neposrednemu tekmecu za drugo mesto Latte Carsu dokazala, da je v dobri formi in zato danes upravičeno jurisati na zmago. Prosečani se doslej v gosteh niso proslavili, saj so dosegli le eno zmago (Vesna) in dva neodločena izida (S. Canzian, Gradese). Skupno so Prosečani v gosteh dosegli le osem golov, kar dokazuje neprodornost ekipe. Navijaci »rdece-rumenih« so torej zaskrbljeni za današnji nastop, toliko bolj, ker bo v obrambni vrsti odsoten stebel Bazzara. Se dobro, da je močno zdesetkane proseske vrste med tednom ojačil bivši član S.Luigija Slatic, ki bo verjetno že danes na igrišču.

SODNIK: Penz (Cervinjan).

Vesna - San Canzian

Napet in oster boj se obeta v Krizu, saj ima San Canzian le dve točki več od predzadnje uvrščene Vesne. Zaradi kritičnega položaja obeh ekip neodločen rezultat sploh ne pride v postev, saj bi v tem primeru bili verjetno oboji obsojeni na izpad. Goriska enajsterica je letosnje prvenstvo začela skoraj katastrofalno, saj je v 18 tekmah osvojila le piclih 10 točk. Negativno serijo je prekinila v četrtem povratnem kolu v Manzanu (1:1), odtlej pa igra kot prerोजना in je v nedeljo izgubila proti vodilni Palmanovi tik pred iztekem srečanja. Kot vidimo torej nevaren nasprotnik za Vesno. Glede postav je pričakovati nekaj sprememb, saj bo imel trener Petagna spet na razpolago vratarja De Roto, Sambaldija in Sirco, odsoten bo le diskvalificirani Malusa. Zmaga je vsekakor za Vesno obvezna!

SODNIK: Parussini (Videm).

Bruno Rupel

domači šport

Danes

Nedelja, 14. marca 1999

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA

15.00 v Bazovici: Zarja/Gaja - Manzano; 15.00 v Ločniku, Ul. Mochetta: Lucinico - Primorje; 15.00 v Krizu: Vesna - San Canzian

1. AMATERSKA LIGA

15.00 v Cervinjanu: Pro Cervignano - Sovodnje; 15.00 v Standrežu: Juventina - Trivignano

2. AMATERSKA LIGA

15.00 v Dolini: Breg - Staranzano; 15.00 v Tapoglianu: Torre - Mladost; 15.00 v Cornu di Rosazzu: Corno - Primorec

3. AMATERSKA LIGA

15.00 na Proseku: Primorje B - Terzo; 15.00 v Vermjanu: Vermegliano - Breg B; 15.00 v Repnu: Kras - Union; 15.00 v Trstu, Ul. Felluga: Venus - Zarja/Gaja B

NARASCAJNIKI

10.30 na Proseku: Primorje Telital - Chiarbola

NAJMLAJSI

8.45 v Zavljah: Zaula Rabuiese - Zarja/Gaja

KOSARKA

DRŽAVNI KADETI

11.30 v Briscikih, Ervatti: Kontovel La Nuova edile - VIS Spilimbergo; 18.00 v Trstu, 1. maj: Bor Friulexport - Dentesano

DEŽELNI KADETI

11.30 pri Briscikih, Ervatti: Jadran - Arte Bittesini

ODBOJKA

NARASCAJNIKI

11.00 v Repnu: Sloga Multinvest A - Volley club

ATLETIKA

MEMORIAL ROMANO

9.00 v Povolettu: nastopa Bor Nuova kredita

MLADINCI / DERBI NA PADRIČAH

Zarja/Gaja tesno zmagala

Vesna bi si zaslužila točko - Dva gola Andreja Bana

Zarja/Gaja - Vesna 3:2 (3:0)

STRELCI: Ban 2 in Skerlj iz 11-m. za Zarjo/Gajo in Laghezza in avtogol Zornada za Vesno.

ZARJA/GAJA: Jas Gregori, Bencic, Jan Gregori, Zornada, Longo, Masè (Sulcic), Berce, Skerlj, Primosi (Iozza), Ban (Križmancic), D. Gregori (Oblati).

VESNA: Gruden, Grando, Ravalico, Blazina, Rubimbura, Biagini, Laghezza, Scherbi, Urdih, Sustersic (Sarti), Tommadin (Esposito).

RDECI KARTON: Bencic (Zarja/Gaja).

»Slovenski derbi« - Ce ga tako lahko sploh imenujemo, saj Vesna ne pozdravlja več s slovenskim »zdravo« - je bil tokrat že od samega začetka zanimiv in številno občinstvo, ki je tokrat sledilo tekmi na padriškem pravokotniku, je bilo ob koncu nadvse zadovoljno, predvsem zaradi velikega števila zadetkov in zaradi napetosti na igrišču samem. »Plavi« so bili na samem začetku parkrat nevarni pred vrati Gregorija predvsem s visokim Urdihom in Sustersicem, nato pa so prevzeli pobudo v roke domačini, ki so z lepo akcijo povedli, potem ko je Ban lepo zaključil Primosijev predložek. Prav kmalu pa je vzhodnokraska enajsterica podvojila ponovno z Banom, ki je izkoristil zmedo v Vesnini obrambi. Proti koncu polčasa pa so »rumeno-modri« dali že tretji zadetek iz enajstmetrovke, ki jo je uspešno izvedel Skerlj. Tako se je tudi koncal prvi polčas. V drugem delu igre so vsi pričakovali mimejsko igro, nasprotno pa je Vesna stalno ogrožala domačega vratarja. Vesna je kmalu tudi zadelo z Laghezza, ki je izkoristil gnečo v ka-

zenskem prostoru in presenetil vratarja Gregorija. Nato so Blazina in tovarisi na vsak način skušali remizirati. Okrog 30. minute so Krizani zmanjšali zaostanek na 3:2, kar jim je dalo novega elana. Nato pa se je izkazala »rumeno-modra« obramba, ki se je uspešno zaustavila vse napade »plavih«. Domačini so dobršen del drugega polčasa igrali v desetih po nepotrebnih izključitvi Bencica, v Vesninih vrstah pa se je poskušoval odlični Sustersic. Po sodnikovem trikratnem zvizgu so se seveda najbolj veselili »rumeno-modri«, Vesnini igralci pa so bili nekoliko razočarani, saj so si po prikazani igri vsekakor zaslužili kaj več. IZJAVE:

ANDREJ BAN (strelec dveh zadetkov za Zarjo/Gajo): »Zelo vesel sem, da smo tudi tokrat premagali Vesno, ki je vsekakor igrala dobro in nam večkrat povzročala težave. Prvi polčas smo igrali bolje mi, v drugem pa so imeli pobudo oni, mi pa smo se dobro branili.«

DANIELE IOZZA (branilec Zarje/Gaje): »Prvi polčas je bil v naših rokah, v drugem pa so prisli na površje Krizani, ki so odigrali dobro tekmo.«

ALEX BLAZINA (Vesnin kapetan): »Res škoda, saj bi lahko na koncu presenetili in remizirali. Po nekoliko slabi igri v prvem polčasu smo si opomogli in pokazali, da smo lahko vsakomur trn v peti.«

DAVID SUSTERSIC (Vesnin napadalec): »Po slabem prvem polčasu, bi lahko v drugem delu igre remizirali, saj nismo odigrali podrejene vloge. Zarja/Gaja je vsekakor boljše organizirana in samozavestna ekipa, ki lahko meri visoko.« (jn.g.)

GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Rossetti

Danes, 14. marca ob 16.00, - Ferdinando De Rojas »Celestina«. Režija Cristina Pezzoli.

Od 16. do 21. marca Stalno gledališče iz Bocna »L'Arialda« Giovannija Testorija. Režija Marco Bernardi. Predstave: v torek, 16. marca ob 20.30, v sredo, 17. marca ob 16.00, 18., 19. in 20. marca ob 20.30, v nedeljo, 21. marca ob 16.00.

Od 23. do 28. marca bo Teatro e Società izvajalo »Hollywood, portret zvezdnika«. Režija Giuseppe Patroni Griffi. Predstave: v torek, 23. marca ob 20.30, v sredo, 24. marca ob 16.00, v četrtek, 25., v petek, 26. in v soboto, 27. marca ob 20.30, v nedeljo, 28. marca ob 16.00.

Štalno gledališče iz Trsta - La Contrada

Gledališče Cristallo

Od 19. do 28. marca, Graham Greene »Na potovanju s teto«. Režija Patrick Rossi Gastaldi. Predstave: 19. in 20. marca ob 20.30, 21. in 23. marca ob 16.30, 24., 25., 26. in 27. marca ob 20.30, 28. marca ob 16.30.

Kinodvorana Alcione (Ul. Madonizza 4)

V sredo, 24. marca zadnji film v francoskem originalu: Marion Vernoux »Love etc«.

Gledališče »Silvio Pellico« (Ul. Ananian)

Danes, 14. marca ob 16.30 bo gledališka skupina »Ex allievi del Toti«, uprizorilo delo »Una fiaba de rena«. Režija Bruno Cappelletti.

BOLJUNEC

Občinsko gledališče »F. Prešeren«

V četrtek, 18. marca (red H) - Dušan Jovanovic »Klinika Kozarcky« v izvedbi SSG. Režija Dušan Jovanovič.

GORICA

Kulturni dom

Kinoateljje predstavlja »Pomlad 1999«. V četrtek, 18. marca ob 20.45 »Festen«. Režija Thomas Vinterberg. V četrtek, 25. marca ob 20.45 »Jabolko«. Režija Samira Makhmalbaf.

Kulturni center »Lojze Bratuž«

Jutri, 15. in v torek, 16. marca ob 20.30, v okviru gledališke sezone bo SSG podalo delo Dušana Jovanovica »Klinika Kozarcky«.

VIDEM

Gledališče Zanon

V petek, 19. marca ob 21.00 bo gledališka skupina Pippo Delbono izvedla delo »Barboni«. Režija Pippo Delbono.

TRZİC

Občinsko gledališče

Marco Paolini bo v torek, 16. in v sredo, 17. marca ob 20.30 podal »Bestiario veneto«.

SLOVENIJA

PORTOROŽ

Avditorij

V soboto, 20. marca ob 20.30, bo »Drama italiana di Fiume« izvedlo »Un bel di vedremo«. Organizira Skupnost Italijanov Giuseppe Tartini iz Pirana.

LJUBLJANA

Mestno Gledališče

15. in 16. marca ob 19.30, 17. marca ob 15.30 in 19.30, 23., 25. in 31. marca ob 19.30, Evgène Ionesco, »Zavratne igre«.

18., 24., 27. in 29. marca ob 19.30, William Shakespeare »Antonij in Kleopatra«.

V petek, 19. marca ob 19.30, Tone Partljic »Stajerc v Ljubljani«.

V soboto, 20. marca ob 19.30, Bostjan Tadel »Policija, d. d.«.

V nedeljo, 21. marca ob 19.30, gostuje Drama Italiano z Reke z delom »Un bel di vedremo«.

V petek, 26. marca ob 19.30, Curth Flatow, »Moz, ki si ne upa«.

V torek, 30. marca ob 18.00, Ivan Cankar, »Pohujsanje v dolini Sentflorjanski«.

KOROŠKA

CELOVEC

Mestno gledališče

Danes, 18. in 20. marca ob 19.30 - Gianni, Ginetta in ostali (komedija) - L. Wertmüller).

Danes, 14., 16., 17., 18., 19. in 20. marca ob 20.00 - na študijskem odru: »Wolken, Heim - Oblaki, dom - (v nemščini in slovenscini).

GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA

PRIMORSKA POJE

TRBIŽ - Občinski kulturni center - danes, 14. marca ob 15.00

HRPELJE - Kulturni dom - danes, 14. marca ob 17.00

GORICA - Kulturni dom - petek, 19. marca ob 20.30

IUR. BISTRICA - Dom na Vidmu - petek, 19. marca ob 20.00

SEŽANA - Kulturni center S. Kosovel - sobota, 20. marca ob 20.00

OPČINE - Cerkev sv. Jerneja - nedelja, 21. marca ob 18.00

DREŽNICA - Cerkev srca Jezusovega - nedelja, 21. marca ob 17.00

PORTOROŽ - Avditorij - petek, 26. marca ob 20.00

ŠKOFIJE - Kulturni dom - sobota, 27. marca ob 20.00

TRST - Marijin dom, Ul. Risorta - sobota, 27. marca ob 20.30

ČEPOVAN - Gasilski dom - nedelja, 28. marca ob 17. 00

ZAVARH - Terska dolina - cerkev sv. Florjana, 28. marca ob 16.00

DOBROVO - Grad Dobrovo - petek, 9. aprila ob 20.00

BREZOVICA - Kulturni dom - sobota, 10. aprila ob 20.00

TRENTA - Infocenter TNP - nedelja, 11. aprila ob 17.00

SV. ANTON - Kulturni dom - nedelja, 11. aprila ob 17.00

TRST - Marijin dom Sv. Ivan - nedelja, 11. aprila ob 17.00

GORICA - KC Lojze Bratuž - petek, 16. aprila ob 20.30

RENČE - Kulturni dom - 16. aprila ob 20.00

SELO - Kulturni dom - 17. aprila ob 20.00

BOLJUNEC - OG F. Prešeren - sobota, 17. aprila ob 20.30

POSTOJNA - Postojnska jama - nedelja, 18. aprila ob 17.00

FURLANIJA-JULJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

Abonmaji
Gledališče Verdi sporoča, da se nadaljuje prodaja abonmajev za vse predstave pri blagajni gledališca od 9. do 12. in od 16. do 19. ure.

»Labodje jezero« v izvedbi baleta Kirov iz SanktPeterburga, danes, 14. marca ob 16.00.

Dvorana Tripcovich

Jutri, 15. marca ob 18.00 »Eno uro z ... Davidom Livermorom«.

Gledališče Rossetti

Jutri, 15. marca, v priredbi trzaskega koncertnega društva ob 20.30, V. Schneider - Ensemble Recherche Trio.

Gledališče Mielà

V sredo, 17. marca ob 21.00, ob dnevu sv. Patricija, nastop irske skupine The Birkin Tree.

Bar »Il posto delle fragole«

(Ul. de Pastrovich 4)

V nedeljo, 21. marca ob 21.30 nastop skupine »The Danubians«. Sestavljajo jo glasbeniki iz Madžarske, Ceske in Združenih držav.

V petek, 26. marca ob 21.30 nastop skupine »Histericn« iz Ljubljane.

Pomorska postaja

Danes, 14. marca ob 16.00, revija otroških in mladinskih pevskih zborov »Pesem mladih 1999«. Priredi Zveza cerkvenih pevskih zborov.

GORICA

Kulturni center »Lojze Bratuž« - Velika dvorana

V četrtek, 18. marca ob 20.30, Glasba za klavirski trio - Sijavus Gadzijev, klavir, Stephan Colles, violina, Mihai Dancila, violoncelo.

V petek, 19. marca ob 20.30 in v soboto, 20. marca ob 11.00, »Stirje letni casi«, nastop plesnega ansambla Gledališca Verdi iz Trsta.

V soboto, 20. marca ob 10.30 bo v komorni dvorani Koncert za sole. Trio: klavir - violina - violoncelo.

Kulturni dom

Jutri, 15. marca ob 18.00, v sodelovanju z Glasbeno matico, koncert za dva klavirja in enega pianista - Alfredo Tisocco, klavir.

Jutri, 15 (Red A) in v torek, 16. (Red B) marca ob 20.30 bo SSG uprizorilo komedijo »Klinika kozarcky«. Avtor in režiser Dušan Jovanovic.

V sredo, 31. marca ob 20.30, bo v priredbi Kulturne zadruge »Maja«, nastop hrvatskega pevca Gorana Kuzminaca.

Deželni avditorij

Deseta izvedba goriskih srečanj z jazz glasbo. V torek, 16. marca nastop skupine Charlie Quartet

West, v ponedeljek, 22. marca nastop kvinteta Steva Swallowa.

TRZİC

Občinsko gledališče

Jutri, 15. marca ob 20.30 bo imel koncert ansambel Ray Brown Trio.

V četrtek, 18. marca ob 20.30 bo na klavir igral Francesco Biasiol.

VIDEM

Novo gledališče »Giovanni da Udine«

V okviru Mozartove pomladi bo skupina Virtuozov iz Ogleja koncertirala jutri, 15. marca ob 21.00. Gost večera Andrea Del Piccolo - klavir.

SLOVENIJA

KOPER

Palaca Gravisi-Barbabanca (Gallusova 2)

Društvo prijateljev glasbe iz Kopra priredi v sredo, 17. marca ob 20.00 pa nastop Kvinteta phantasy. V torek, 23. marca ob 20.00 poje baritonist Egon Bajt in na klavir igra Andraz Hauptmann. V torek, 30. marca ob 20.00 bodo večer oblikovali Mirjam Brozina, klavir, Mitja Zerjal, saksofon in Zoltan Peter, klavir.

SEŽANA

Kulturni center »Srečka Kosovela«

2. Mednarodni festival kitare. V četrtek, 18. marca ob 20.00 Tanja Breclj; v torek, 30. marca ob 20.00 William Anderson; v četrtek, 15. aprila ob 20.00 Adriano Del Sal in v četrtek, 29. aprila ob 20.00 Zoran Dukic.

V ponedeljek, 22. marca ob 20.00 koncert. Zoran Predin in Mar Django quartet »Ljubimec iz omare«.

LJUBLJANA

SNG Opera in balet

V soboto, 20. in 27. marca ob 19.30 klasični balet, Peter Iljič Cajkovski, »Trnuljčica«. Dirigent Aleksandar Spasić.

V sredo, 17. marca ob 19.30, Marjan Kozina »Ekvinokcij«.

Cankarjev dom

V četrtek, 18. in v petek, 19. marca ob 19.30, Orkester slovenske filharmonije. Dirigent Marko Letonja. Solist Lazar Berman, klavir.

V soboto, 20. marca ob 20.00, slavnostni koncert ob 50-letnici folklorne skupine Tine Rozanc. »S pesmijo in plesom pomladi naproti!«. Prireditve bo v Gallusovi dvorani.

V torek, 23. marca ob 20.00 Concentus musicus Wien in zbor Arnold Schönberg z Dunaja. Dirigent Nikolaus Harnoncourt.

V nedeljo, 28. marca ob 19.30, letni koncert APZ Tone Tomsic. Dirigent Stojan Kuret.

V torek, 30. marca ob 20.00, plesna predstava »Romeo in Julija«.

PORTOROŽ

Avditorij

Jutri, 15. marca ob 20.30 koncert, ki ga bo imel Ibrica Jusić.

NOVA GORICA

Kulturni doni

Jutri, 15. marca ob 20.15 bo v veliki dvorani Kulturnega doma klavirski recital Dmitrija Baš Kirova iz Moskve.

V četrtek, 18. marca ob 20.00, gostovanje gledališca Verdi iz Trsta z baletoma »Stirje letni casi« in »Serenade«.

V soboto, 20. marca ob 20.00, S. Beckett »Konec igre«.

DOBROVO

Grad Doborovo

V petek, 19. marca ob 20.00 violinski duo Pavel Berman - violina, Boris Bekhterev - klavir.

KOROŠKA

CELOVEC

Mestno gledališče

19. marca ob 19.30 - Schreber (opera v 8 slikah - Peter Androch).

RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE

FURLANIJA-JULJSKA KRAJINA

TRST

Miramarski park in muzej sta odprta vsak dan od 9. do 17. ure (grad od 8. do 18. ure).

Postna palaca na Trgu Vittorio Veneto: odprt je poštni in telegrafski muzej. Ogled je možen vsak dan, tudi ob nedeljah, od 9. do 13. ure (zaprto ob praznikih). Za vodene obiske lahko pokličete na tel. (040) 4195148 od 9. do 14. ure.

Muzej Revoltella: do Velike noci bo odprta obsežna razstava Avgusta Cernigoj - poetika spremembe. Istocasno so pripravili tudi razstavo arhitekta nacrtov Borisa Podrecca, ki je poskrbel za postavitev Cernigojeve razstave. Obe razstavi si je mogoče ogledati vsak dan, razen ob torkih, od 9. do 19. ure.

Gostilna »Stalletta«, Ulica Giuliani, 36: do 3. aprila sesto »Srečanje umetnikov«.

Galerija N. Bassanese, (Trg Giotti 8): do 19. marca razstavlja Arnaldo Milanese »La stanza dei ricordi«. Razstava je odprta od torka do petka od 17. do 20. ure.

Galerija Nadia Bassanese (Ul. Giotti): do 19. marca na ogled razstava instalacij La stanza dei ricordi (Soba spominov) Arnalda Milaneseja.

LipanjePuntin Artecontemporanea: razstava z naslovom Atlante furlanskega umetnika Paola Toffuttija. Razstava bo odprta do 14. aprila.

Galerija Trzaske knjigarne (Ul. sv. Franciska 20): razstava Bogdana Sobana. Obrazi Krasa - računalniške grafike. Razstava bo odprta do 23. marca od torka do sobote ob urniku Trzaske knjigarne.

GORICA

Goriski grad, ob 30. junija, razstava o življenju

v srednjem veku »La spada e il melograno - vita quotidiana al castello medioevale 1271 - 1500«. Urnik: do 31. marca od 9.30 do 18.00 od 1. aprila dalje pa od 9.30 do 13.00 in od 15.00 do 19.30. Ob ponedeljkih zaprto.

V Galeriji Kulturnega doma (Ul. Brass 20) bo do četrtka, 25. marca razstavljal slovenski slikar Boris Zaplatila iz Ljubljane. Razstava je odprta ob delavnikih od 9.00 do 13.00 in od 16.00 do 18.00 ter v večernih urah med raznimi kulturnimi prireditvami.

Galerija ARS: v petek, 19. marca ob 18.00 v prostorih Katoliške knjigarne na Travniku, odprtje razstave akademske slikarke Anke Krašna.

VIDEM

Nekdanja cerkev sv. Franciska: velika razstava o neolitiku z naslovom »Bilo je pred 7000 leti ... Prvi kruh«. Razstava bo odprta do 2. maja in sicer vsak dan, razen ponedeljkov od 9. do 12.30 in od 15.30 do 19. ure.

VENETO

BENETKE

Palaca Grassi: do 16. maja 1999, bo na ogled razstava o kulturi Majeve.

SLOVENIJA

ŠTANJEL

Galerija Lojzeta Spacala in Kraske hiše: razstava Goriskega muzeja. Odprta ob petkih, sobotah in nedeljah od 11. do 16. ure.

Razstavisce Stolp na vratih: do konca marca razstavlja akademski slikar Ivan Rob. Informacije na tel. 00386-67-79112.

AJDOVŠČINA

Pilonova galerija: stalna razstava slikarja in fotografa Vena Pilona. Urnik: od ponedeljka do petka, od 10.00 do 12.00 in od 14.00 do 17.00.

LIPICA

Kobilarna Lipica - ogled stalne razstave v Galeriji Avgusta Cernigoja je možen ob urah ogleda kobilarne.

KROMBERK

Grad Kromberk: na ogled so lapidarij, galerija starejše umetnosti, kulturnozgodovinski oddelek in galerija primorskih likovnih umetnikov.

Do aprila je na ogled etnološka razstava »Spomini nase mladosti« ali »Življenje pod zvezdami«. Urnik: ob delavnikih 8.-14., ob nedeljah in praznikih 13.-17., ob sobotah zaprto.

Grad Kromberk: do 5. aprila razstava slik, pastelov in risb Karla Plestenjaka.

SOLKAN

Vila Bartolomei: na ogled je stalna muzejska zbirka »Primorska 1918-1947«. Urnik: od pon. do pet. 8.00 - 16.00, ob sob., ned. in praznikih 13.00 - 17.00.

SVETA GORA

Muzejska zbirka prve svetovne vojne - na ogled je razstava Solkan v prvi svetovni vojni. Urnik:

ob sobotah, nedeljah in praznikih od 12. do 16. ure.

DOBROVO

Grad Dobrovo

V galeriji Zorana Musica je poleg stalne grafične zbirke tega umetnika na ogled se razstava: »Grajska zbirka na Dobrovem - poskus rekonstrukcije«. Urnik: ob delavnikih od 11. do 19. ure, ob nedeljah od 13. do 18. ure, ob ponedeljkih zaprto.

KOBARID

Kobariski muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soska fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9. do 18. ure.

LJUBLJANA

Moderna galerija: na ogled je stalna zbirka Moderne galerije.

Moderna galerija: do srede marca odprta razstava o slovenski avantgardi - Tank.

Muzej novejše zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10. do 18. ure.

Galerija Tivoli - Galerija Cankarjevega doma: do 28. marca slikarska razstava »Akt na Slovenskem«.

Slovenski etnografski muzej (Metelkova 2): razstava »Vonj po morju, - Slovensko morsko ribištvo od Trsta do Timave skozi stoletja«, ki jo je pripravil Bruno Volpi Lisjak je na ogled do 28. marca. Od 6. aprila do 2. maja pa bo razstava v Tehniškem muzeju Slovenije v Bistri.

RAI 3 slovenski program	
Za TRST: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)	
Za GORICO: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)	
20.25	Televikj carovnja
20.30	TV dnevnik, nato Sportna tribuna
20.55	Med dvema ognjema

RAI 1	
6.30	Euronews
6.40	Nan.: Očetov pes
7.30	Otroski variete: La Banda dello Zecchino - Aspetta la banda! (vodita Alessandra Bellini, Marco Di Buono), vmes risanke
8.00	Variete: Plavo drevo - Hiša
8.30	Variete: La Banda dello Zecchino, vmes Barbarossa
10.00	Aktualna odd.: Linea verde - Obzorja
10.30	Nabožna oddaja: A sua immagine
10.55	Masa
11.50	Nabožna oddaja: A sua immagine
12.00	Angelus - Papežev blagoslov
12.20	Aktualna odd.: Linea verde - Zelena linija - V živo iz narave (vodi Sandro Vannucci)
13.30	Dnevnik
14.00	Nedeljski variete: Domenica in (vodijo Giancarlo Magalli, Tullio Solenghi, Elisabetta Ferracini, vmes (16.50) sportna oddaja Solo per i finali
18.00	Dnevnik
18.10	Sport: 90. minuta
19.30	Vremenska napoved
20.00	Dnevnik
20.35	Sport
20.45	Nan.: Un medico in famiglia - Zdravnik v družini (i. G. Scarpati, Lino Banfi, Claudia Pandolfi)
22.40	Dnevnik
22.45	Aktualne teme v tedniku: Frontiere (vodi Lamberto Sposini)
23.40	Dokumenti: Decki korolov
0.15	Nočni dnevnik

RAI 2	
6.50	Aktualno: 7 minus 7
7.05	Jutranja odd.: In famiglia - V družini (vodita Tiberio Timperi, R. Capua)
7.30	8.00, 9.30 Dnevnik
10.05	Variete: Nedeljski Disney
11.15	Nanizanka
11.30	Variete: Ventanni (vodi Simonetta Martone)
13.00	Dnevnik
13.25	TG2 Motorji, vreme
13.45	Sport: Quelli che la domenica... (vodi Fabio Fazio), 14.55 Quelli che il calcio...
17.00	Sport: Stadio sprint, nato kolesarstvo: Tirreno - Adriatico (5. et.)
18.05	Aktualno: Tg2 Dosje
18.50	Vremenska napoved
19.00	Sport: Domenica sprint, vmes IP v kosarki, nato boks Holyfield - Lewis (SP v težki kat.)
20.30	Dnevnik Tg2
20.50	Film: Legami di sangue - Sister in Law (thriller, ZDA '95, i. S. Reed)
22.30	Sportna nedelja
23.40	Dnevnik
23.55	Rubrika o zidovski kulturi: Sorgente di vita
0.25	Vreme, sport, dnevnik

RAI 3	
6.00	Aktualno: Fuori orario
8.55	Vabilo na koncerte Rai 3
9.50	Dok.: Geo & Geo
11.15	Tgr Evropa
12.00	Aktualno: TeleCamere, 12.30 Okupati
13.00	Aletika: kros 5 Mulini
14.00	Deželni dnevnik, vreme, 14.15 dnevnik
14.30	Film: E' nata una stella (dram., ZDA '54, r. G. Cukor, i. J. Garland)
17.00	Kviz o književnosti: Per un pugno di libri
18.00	Dok.: Alfabeto italiano
18.55	Vreme, dnevnik, deželne vesti, sportne vesti
20.00	Aktualno: Tisoc in ena Italija, 20.30 Blob
20.45	Aktualna odd. o zdravju: Elisir
22.30	Dnevnik, deželne vesti
22.55	Aktualno: Ragazzi del '99, 23.55 TeleCamere
0.25	Dnevnik, vreme
0.40	Fuori orario, film: Dies irae (dram., Danska '43, r. C.T. Dreyer)
2.10	Nan.: Baylon 5, 2.55 Evropski policaji

RETE 4	
6.00	Nan.: Un volto, due donne, 6.50 Renzo in Lucia
7.50	Pregled tiska
8.50	Nedeljski koncert
9.30	Aktualno: La domenica del villaggio
10.00	Masa
10.45	La domenica del villaggio
11.30	Dnevnik
12.30	Aktualna oddaja o okolju in ekologiji: Melaverde
13.30	Dnevnik Tg4
14.00	Film: L' uomo dalla cravatta di cuoio (krim., ZDA '68, i. C. Eastwood)
16.00	Film: Il prigioniero della miniera (i. G. Cooper)
18.00	Nan.: Dell'avventura, vmes (18.55) dnevnik
20.35	Film: Black Rain (krim., ZDA '89, r. R. Scott, i. M. Douglas, A. Garcia)
23.00	Film: Cresceranno i carciofi a Mimongo (kom., It. '96)
0.50	Pregled tiska

CANALE 5	
6.00	Na prvi strani
8.00	Jutranji dnevnik Tg5
9.00	Nabožna oddaja: Le frontiere dello spirito
9.45	TV film: Tre moschettieri e mezzo (pust., ZDA '93, i. D. Hasselhoff, Alison Doody, T. Gottschalk)
11.30	Nan.: Happy Days (i. Ron Howard)
12.00	Variete: La canzone del secolo
13.00	Dnevnik
13.30	Nedeljski variete: Buona domenica (vodijo Maurizio Costanzo, Claudio Lippi, Massimo Lopez, Paola Barale, Lauca Laurenti)
18.10	Nan.: Due per tre (i. J. Dorelli, Loretta Goggi)
18.40	Variete: Buona domenica
20.00	Dnevnik TG 5 in vreme
20.30	Variete: Campioni di ballo (vodita Lorella Cuccarini in G. Ingrassia)
23.00	Aktualna odd.: Target (vodi Natasa Stefanenko)
23.30	Non solomoda
23.50	V parlamentu
0.20	Nočni dnevnik
0.50	Film: Lo squattrinato (kom., VB '68, r. G. Sidney, i. Julia Foster, Tommy Steele)
4.00	Nočni dnevnik
4.30	Nanizanka

ITALIA 1	
6.40	Risanke: Tazmania, Tom & Jerry, Jetsons, itd.
9.255	SP v nordijskem smučanju: 15 km, moski
10.25	SP v smučanju: moski veleslalom, 1. tek, 11.40 2. tek
10.25	SP v nordijskem smučanju: zenska stafeta 4 x 5
12.40	Odprti studio
13.00	Sport: Grand Prix, 13.00 Vodič nogometnega prvenstva
14.00	Sport: Zadnje novice s sportnih igrišč
14.05	Glasbena odd.: Super olè (vestern, It. '91, r.-i. Terence Hill, T. Nicolau)
15.00	Film: Appuntamento con un angelo (fant., ZDA '87, i. Phoebe Cates)
16.30	Film: Lucky Luke - Caffè olè (vestern, It. '91, r.-i. Terence Hill, T. Nicolau)
18.30	Odprti studio
19.00	Risanke
20.00	Variete: Benny Hill Show
20.30	Mai dire gol
21.30	Nan.: X-Files - Konec (i. David Duchovny)
22.30	Sportna odd.: Pressing (vodi R. Vianello)
0.05	Italija 1 sport, 0.45 Sport studio
1.30	SP v nord. smučanju: stafeta 4 x 10, moski

TELE 4	
13.30	Komični filmi
14.00	Zdravje
17.00	Nan.: Get Smart
17.30	Od A do Z
19.15	Nedeljski sport
20.30	Osebnosti in mnenja
21.00	No saria mai de fidarse
23.25	Nogomet: Juventus - Udinese

MONTECARLO	
12.45	18.45, 20.40, 22.40, 1.50 dnevnik
13.05	Neverjetna potovanja
14.00	Film: Squilli di sangue (krim., Kan. '80)
16.00	Film, ki ste ga vi izbrali
19.00	Sport: Goleada, 20.35 Planet B
21.00	Film: Uccidimi due colte (thriller, ZDA '89, i. Val Kilmer)
23.45	Film: Guadalcanal ora zero (vojni, ZDA '60)

Slovenija 1	
7.25	Napovedniki
8.00	Nan.: Mumini, 8.25 Tabauga, 8.50 Srebrnoglavi konjic, 9.15 Telerime, 9.20 nan. Pika Nogavička (Svedska, 1. del)
9.50	Ozare
9.55	Veliki skladatelj: Richard Wagner
11.00	Dok.: Gospodarji zivali - Princ slugijev - Pripovedka iz Atlasa
11.30	Obzorja duha
12.00	Ljudje in zemlja
13.00	Porocila, vreme, sport
13.10	Marketing
13.25	4 X 4, oddaja o ljudeh in zivalih
13.55	Sou bo sel
14.55	Pajčevina
15.20	TV Poper
16.00	Trik trak
17.00	Po domače
18.00	Obzornik, vreme, sport
18.10	Alpe Donava Jadran
18.40	Zivljenje slovenskih vasi
19.15	Risanka, 19.20 Loto
19.30	TV Dnevnik, vreme, sport
20.00	Zoom
21.35	Intervju
22.30	Porocila, vreme, sport
22.55	Opera: Don Carlos

TV PRIMORKA	
8.00	17.00 Videostrani
17.00	Videospot dneva
17.05	Folklorna skupina Ozare
18.05	Festival Brezice '98: I Fagiolini
19.30	Videostrani
20.00	Dovolite, nasmejmo se
20.10	Poročne obleke
20.40	Obislaki smo: Bilje
21.30	Pozdravljen, g. J. Testen
21.45	Vsakdanjik na kmetiji
22.30	Hitove odrske luci

Slovenija 2	
8.00	Vremenska panorama
10.25	Kino Kekec
	Film: Iskalci zakladov
12.00	TV prodaja
12.30	Policija na nasi strani
13.00	Sport
16.55	SP v atletiki (v dvorani)
19.30	Videoring s Sergejo
20.00	TV nad.: Rdece in crno (Fr., r. J.-D. Verhaeghe, i. K. R. Stuart, C. Bouquet)
20.55	Dok. serija: Dinastija - Zgodba o Nehruju in Gandiju (VB, 4. del)
22.00	Sport v nedeljo
23.00	Nan.: Murphy Brown (3. epizoda)
23.30	Film: Leteci Holandec
9.25	SP v smučanju: moski veleslalom, 1. tek, 11.55 2. tek
13.10	SP v smučarskih skokih
17.55	DP v kosarki: Pivovarna Lasko - Union Olimpija
15.30	SP v smučanju

Koper	
11.30	SP v smučanju: moski veleslalom, 1. tek, 11.55 2. tek
13.00	Euronews
15.15	Risanke: Shogun
15.40	Film: Al di là di ogni ragionevole dubbio (krim.)
17.30	Odmev
18.00	Kabaretno satirična oddaja: TV Poper
19.00	TV dnevnik, sport
19.30	Risanke, 20.00 Vesolje je..., 20.30 Istra in...
21.00	TV film: Orient Express: Maria, Parigi luglio 1914
22.00	Vsedenes - TV dnevnik
22.15	Sportna nedelja
22.25	Potovanje po Nemčiji

RADIO	
Radio Trst A	
8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00, 17.00 Poročila; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Maša iz cerkve v Rojanu; 9.45 Pregled slov. tiska; 10.00 Mladinski oder: Morska skrivnost in grajski strah (B. Novak, r. M. Prepehuh); 10.35 Veselo po domače; 11.00 Za smeh in dobro voljo; 11.20 Nabožna glasba (I. Florjanc); 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Koroški obzornik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Mala scena: A. Schnitzler in A. Sandrock: Zgodovina neke ljubezni; 15.05 Z naših prireditvev (1. del); 16.00 Šport in glasba; 17.30 Z naših prireditvev, nato Prijubljen melodije; 19.20 Napovedniki.	
Radio Opčine	
11.30, 15.10, 17.10 Poročila v slov.; 8.30, 12.30, 18.30 Poročila v ital.; 9.30 Zmo v etru (pon., vsakih 14 dni); 10.30 Nedeljska matineja ali Jutranji val; 14.00 Radio gol.	
Radio Koper (slovenski program)	
(SV 549 kHz, UKV 88.6 - 98.1 - 100.3 - 100.6 - 104.3 - 107.6 MHz)	
8.30, 10.30, 17.30 Poročila; 12.30, 19.00 Dnevnik; 7.15 Otvoritev; 7.30 Kmetijska oddaja; 7.45 Po domače; 8.00 OKC obveščajo; 8.30 Jutranjik, osmrtnice; 9.30 Pesem tedna; 10.00-11.00 Primorski kraji in	
Slovenija 2	
5.00, 6.00, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.40 Prireditve; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Gori, doli; 10.35 Gost; 13.00 Šport, vmes: Gost izbira glasbo, zimzelene melodije; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 18.00 Morda niste vedeli; 18.45 Črna kronika; 19.30 Top albumov; 20.30 Študentski rock; 21.30 Na piedestal; 22.00 Zrcalo dneva, šport; 22.30 Rock underground.	
Slovenija 3	
8.00, 10.00, 11.00, 13.00, 14.00, 18.00 Poročila; 7.00 Kronika, šport, vreme, promet; 8.05 Na poljani jutro; 8.30 Preludij; 9.00 Maša; 10.05 Solisti in orkestri; 10.40 Izbrana proza; 13.05 Amaterski zbori; 14.05 Humoreska; 14.35 Operno popoldne; 15.30 DIO; 16.05 S prijatelji glasbe; 18.05 Spomini, pisma, potopisi; 19.30 Cerkevna glasba; 20.00 Sedmi dan; 20.15 Komorni opusi 22.05 Literarni portret; 22.30 Orgelska glasba; 23.55 Glasba za konec dneva; 0.00 Poročila.	
Radio Koroška	
6.08-7.00 Dobro jutro, Koroška-Guten Morgen, Kärnten; 6.20 Duhovna misel (mag. K. Einspieler); 18.00-18.30 Dogodki in domevi; - 13.30 ORF 2. Radio Agora: dnevno 10.00-14.00/18.00-2.00; Radio Korotan: dnevno	

Ljudje; 11.30 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 14.00 Du jes?!; 14.30 Šport in glasba; 15.30 DIO; 17.30 Osmrtnice; 19.00 Dnevnik; 20.00 Večer večnozelenih; 22.00 Zrcalo dneva, nato iz naše diskoteke.

Radio Koper (italijanski program)

8.30, 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 7.30 Horoskop; 7.45 Dalle letture...; 9.30 V knjigarnah; 10.00 Kino-Gledališče; 10.30 Modri val; 11.00 Ob 11-ih; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Šport; 12.55 Pesem tedna; 13.40 Bella Bellissima; 14.00 Ferry sport; 18.00 Lestvica LP; 18.00 Italijanska pripoved; 19.25 Sigla single; 19.28 Vreme, dnevnik, Šport; 20.00 RMI.

Slovenija 1

5.00, 6.00, 8.00, 9.05, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 17.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Duhovna misel; 7.00 Kronika; 8.05 Igra za otroke; 9.05 Sledi časa; 9.35 Kvizibizi; 11.05 Poslušalci čestitajo; 12.05 Na današnji dan; 13.25 Za naše kmetovalce; 15.30 DIO; 16.00 Pod lipo domačo; 17.05 Reportaža; 17.35 Klasika; 18.05 Igra; 18.35 Zbori; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna odd. v tujih jezikih; 23.05 Literarni nočno; 0.00 Poročila.

Horoskop

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Čeprav so vam zvezde zelo naklonjene, se varujte prenapetih odločitev. O nečem boste zelo veliko razmislili, pa bolj malo domislili. Vase misli bodo zmedene in neurejene.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Občutki gotovosti in strahu se vam nenavadno hitro srpejinajo. Čeprav delujete neuravnoveseno, pa natančno veste, kaj želite doseči. Držite se se naprej zastavljenih ciljev.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Tisto, čemur ste na delovnem mestu poskušali pobegniti prejšnji teden, vas zagotovo čaka v prihodnjem. Na dogodke ne raeagirajte impulzivno.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Čeprav ste založeni z delom, vam energije ne manjka. Zadovoljni ste z dosežki na delovnem mestu. Pripravite se na zamudo pri izpeljavi projektov, ki pa bodo le kratkotrajni.

LEV 23. 7. - 23. 8.: S svojim spreminjajočim vedenjem ne boste ugankali svojim najbližjim, pač pa tudi sami sebi. Je že tako, da mora sem ter tja kaksna muha piti tudi vas.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Čeprav svoja čustva pogosto skrivate, ste zelo občutljivi. Od partnerja pričakujete, da bo vaše potrebe razbral že naprej, ne da bi vam bilo treba odpri usta.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Sluzba vas bo izčrpal, saj bo dela več, kakor ste načrtovali. Nepricakovani zapleti vam bodo pobrali precej energije ki ne bo vplivalo na vaše delo.

ŠKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Pred problemi se radi skrijete. Vzemite resno dobronamerne pripombe sodelavcev in poskusajte odpraviti napake, se preden bo zaradi njih ogenj v strehi.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Zadnje case ste nekoliko bolj občutljivi. Doma bo izrecenih nekaj hudih besed, ki jim sicer ne bi namenili posebne pozornosti, ki pa vas bodo močneje prizadele.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Sluzba vam ne bo pretirano disala, saj vam bo doma preveč lepo, da bi silili drugam. S partnerjem bosta nasla skupen jezik. Veliko boste razmislili o otrocih.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Manjši zapleti z denarjem ne bodo bistveno vplivali na vaš gnotni položaj, toda preden se bodo uredili, boste potrebovali trdne živce.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Ne prepuščajte se dvomom in strahovom. Bodite usmerjeni v prihodnost in ne v preteklost. Uživali boste v opremljanju in urejanju vašega stanovanja.

RAI 3
slovenski
program

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

20.25 Prijateljica lutka (pripravlja Nerina Svab)
20.30 TV DNEVNIK, nato Sportna tribuna

RAI 1

6.00 Euronews
6.30 Pregled tiska
6.50 Jutranja oddaja Unomatina (vodita Antonella Clerici in Luca Giurato), vmes (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30) dnevnik, 7.35 gospodarstvo
9.55 Film: Racconti romani (kom., It. '55, i. Vittorio De Sica)
11.30 Dnevnik
11.35 Aktualna oddaja: La vecchia fattoria (vodita L. Sardella in J. Majello)
12.25 Vreme in kratke vesti
13.30 Dnevnik, 13.55 Gospodarstvo
14.05 Nan.: Il tocco di un angelo (i. Roma Downey)
15.00 Dok.: Kvarkov svet - Bolnica za živali
15.20 Aktualno: Evropski dnevi
15.50 Mladinski variete: Solletico, vmes risanke Heidi in nan. Zorro
17.00 Mladinski dnevnik GT
17.35 Danes v parlamentu
17.45 Aktualna odd.: Prima - Predvsem kronika (vodi David Sassoli)
18.00 Dnevnik
18.35 Variete: In bocca al lupo! (vodi Carlo Conti)
19.30 Vremenska napoved
20.00 Dnevnik
20.35 Aktualna odd.: Il fatto
20.40 Kviz: Navigator
20.50 Film: Shine (biog., Avstral. '96, r. S. Hicks, i. G. Rush, A. Mueller-Stahl)
22.55 Dnevnik
23.00 Aktualna odd.: Porta a porta
0.15 Nočni dnevnik, zapisnik, vremenska napoved
0.45 Rai Educational
1.15 Potihoma

RAI 2

6.50 Aktualno: 7 minus 7
7.00 Jutranji Go cart: Risanke in nanizanke
9.35 Rubrika o protestantizmu
10.05 Nad.: Santa Barbara
10.50 Tg2 - Medicina 33
11.10 Vreme in dnevnik
11.30 Prestavitev aktualne odd. I fatti vostri, 12.00 I fatti vostri - Vase zadeve
13.00 Dnevnik
13.30 Tg2 - Navade in družba, 13.45 Tg2 Zdravje
14.00 Variete: Ci vediamo in TV (vodi Paolo Limiti)
14.30 Aktualno: Ljubim zivali
16.00 Aktualno: Kronika v zivo, vmes (16.30, 17.15) poročila
18.10 Vremenska napoved, kratka poročila, sport
18.40 Sereno variabile
19.05 Nan.: Kamaleon Jarod
20.00 Loto ob 8-ih
20.30 Večerni dnevnik
20.50 Nan.: Inspektor Derrick (i. H. Tappert)
23.05 Aktualno: Pinocchio
23.45 Dnevnik, v parlamentu, vremenska napoved
0.40 Film: Bersaglio innocente (thriller, ZDA '94, i. Frederick Deane)

RAI 3

6.00 6.30, 7.00, 7.30 dnevnik
8.30 Media/Mente, 8.55 Zgodovina smo mi, 9.55 Lemma
10.00 Dok.: Geo & Geo
10.25 Glasba: Edoardo Bennato
12.00 Dnevnik, sport
12.30 Aktualno: Bellitalia, 13.00 Tisot in ena Italija, 13.15 Telesogni
14.00 Deželne vesti, dnevnik
14.50 Tgr - Leonardo
15.00 Pravljičice in risanke
15.50 Sport: nogomet B in C lige, kolesarstvo
17.00 Dok.: Geo & Geo, vreme
18.30 Nad.: Un posto al sole
19.00 Dnevnik, deželne vesti, deželni sport, vreme
19.55 Variete: Blob
20.00 Nan.: Ellen, 20.30 Friends
20.50 Dok.: Velika zgodovina - Mussolinijev propad
22.30 Dnevnik, deželne vesti
22.55 Aktualno: Milano - Roma, 23.55 Appuntamento al buio - Filmske novosti
0.30 Dnevnik, pregled tiska

RETE 4

6.00 Nad.: Un volto due donne, 6.50 Renzo in Lucia
8.30 Pregled tiska
8.50 Nad.: Aroma de café, 9.45 Huracan, 10.45 Febbre d'amore
11.30 Dnevnik
11.40 Aktualno: Forum
13.30 Dnevnik
14.00 Kviz: Kolo sreče
15.00 Nad.: Sentieri - Steze
16.00 Film: Un amore splendido (kom., ZDA '57, i. C. Grant, D. Kerr)
18.00 Kviz: OK, il prezzo è giusto
18.55 Dnevnik in vreme
19.30 Nan.: Colombo
20.35 Aktualna odd.: Vecerni Forum
22.50 Film: La febbre del sabato sera (glas., ZDA '77, i. John Travolta)
1.20 Pregled tiska
1.40 Film: Mondo cane (dok., It. '62)

CANALE 5

6.00 Na prvi strani, vreme
8.00 Jutranji dnevnik Tg5
8.45 Aktualna odd. o dobrem, počutju: Vivere bene
10.00 Variete: Maurizio Costanzo Show
11.25 Nan.: Komisar Scali (i. Michael Chiklis, Theresa Saldana), 12.30 Nonno Felice
13.00 Dnevnik TG 5
13.30 Aktualno: Sgarbi quotidiani
13.45 Nad.: Beautiful
14.20 Nad.: Vivere (i. Fabio Mazzari, F. Marchegiani)
14.50 Aktualna oddaja: Uomini e donne - Moski in ženske
16.25 Nan.: Ciao dottore - Cudovite sanje
17.30 Aktualna oddaja: Verissimo (vodi Cristina Parodi)
18.30 Variete: Passaparola (vodi Gerry Scotti)
20.00 Dnevnik TG 5
20.30 Variete: Striscia la notizia (vodita Gerry Scotti in gene Gnocchi)
21.00 Film: Il giurato - The Juror (thriller, ZDA '96, i. Demi Moore, Alec Baldwin, T. Lo Bianco)
23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show
1.00 Nočni dnevnik
1.30 Striscia la notizia

ITALIA 1

6.10 Nan.: Ocean Girl
6.40 Otrski variete, vmes nanizanke in risanke
9.20 Nan.: Chips
10.15 Film: Un'alternativa a 4 zampe (kom., Kan. '96, i. Michael Riley)
12.20 Odprti studio, 12.25 Sport, 12.50 Fatti e misfatti
13.00 Nan.: V osmih pod isto streho
13.30 Risanke
14.20 Variete: Colpo di fulmine, 15.00 Fuego!
15.30 Nan.: Gli amici del cuore
16.00 Variete za najmlajše Bim Bum Bam, risanke
17.30 Nan.: Baywatch - resimo zaliv
18.30 Odprti studio, vreme, 18.55 Sport studio
19.00 Nan.: Plavolaska za očeta, 19.30 Tata - Ugani, kdo bo prišel na večerjo?
20.00 Glasb. odd.: Sarabanda
20.45 Film: Panarea (kom., It. '96, i. M. Bulla, Guido Nicheli, H. Borselli)
22.45 Sportna oddaja: Controcampo
0.40 Odprti studio, 1.00 Sport studio
1.55 Film: Il motorino (dram., It. '84, i. E. Vallone)

TELE 4

19.30 16.45, 23.00, 1.30 Dogodki in odmevi
13.35 Kosarka GO
15.15 Kosarka TS
17.30 Sportna oddaja
20.30 Nogomet: Juventus - Udinese
23.30 Sportna oddaja
1.45 Film: Cara mamma...

MONTECARLO

12.35 19.45, 22.40, 1.10 Dnevnik
9.00 Film: Frutto proibito (kom., ZDA '42)
11.30 Nan.: Agencija Rockford, 13.00 Il Santo
14.00 Film: Guadalcanal ora zero (vojni, '60, i. J. Cagney)
16.15 Variete: Tappeto volante
20.45 Sport: Biscardihev proces
23.10 Nan.: The Big Easy
3.00 Film: Il padre americano (dram., Fr. '85)

Slovenija 1

7.25 Marketing
8.00 Vremenska panorama
8.55 Napovedniki
9.00 TV prodaja
9.30 Tedenski izbor: Potepinček (dok. nana., Ceska, 3. ep.), 9.35 Rdeci grafit, 10.20 dok. nan. Narava in clovek, 10.45 dok. serija Izzivi prihodnosti, 11.10 Na vrtu, 11.35 dok. serija Velike romance 20. stoletja, 12.00 Alpe Donava Jadrana, 12.30 Utrip, 12.45 Zrcalo tedna
13.00 Poročila, vreme, sport
13.15 Film: Iskalci zakladov (VB, pon.)
14.50 Vremenska panorama
15.10 Tedenski izbor: 4 X 4, oddaja o ljudeh in zivalih, 15.40 Očetje in sinovi
16.30 Dober dan, Koroska
17.00 Radovedni Takec: Oklep
17.20 Nanizanka: Pika Nogavicka
17.45 Risanke: Volkovi, carovnice in velikani
18.00 Obzornik, vreme, sport
18.10 Recept za zdravo življenje
19.00 Zrebanje 3 X 3 plus 6
19.15 Risanke
19.30 TV dnevnik, vreme, sport
20.05 Nan.: Komisar Rex - Smrtonosna strast (Avstrija, 9. ep.)
21.00 Gore in ljudje
22.25 Odmevi, univerzitetni razgledi, kultura, vreme sport
22.50 S turizmom v tretje tisočletje
0.30 Recept za zdravo življenje

TV PRIMORKA

8.00 17.00 Videostrani
17.00 Videospot dneva
17.05 Poročne obleke
17.35 Obiskali smo: Bilje
18.20 Pozdravljen, g. J. Testen (direktor MIP d.d.)
18.40 Vsakdanjik na kmetiji
19.10 Videostrani
20.00 Dnevnik, vreme, iz tiska
20.25 Dovolite, nasmejmo se
20.30 Srčnožilna bolezen
20.40 Sportni ponedeljek
21.40 Nogomet: Primorje - Publikum
23.20 Dnevnik TV Primorka

Slovenija 2

8.45 2.00 Teletekst
9.00 Vremenska panorama
10.00 Tedenski izbor Sobotna noc Honors Diva Jazz heroes, 1. del
12.00 Nadaljevanke: Pravila igre (Danska, 4. del)
12.30 Nanizanka: Simpsonovi (ZDA, 3. ep.)
12.50 Dokumentarna serija: Osnove znanstvene fantastike
13.40 Dok. serija: Dinastija Nehru - Gandi (VB, zadnji del)
14.30 Euronews
15.05 TV prodaja
15.35 Kinoteka
Film: Zenska skrivnost (ZDA '49, r. N. Ray, i. M. O' Hara, Gloria Grahame, M. Douglas)
17.00 Policija na nasi strani
17.30 Po Sloveniji
18.05 Nadaljevanke: Sestre (ZDA, 8. del)
19.00 Stafeta mladosti
20.00 Gospodarska panorama: test in atest
21.00 Studio City
22.30 Dokumentarna serija: Zvezde Hollywooda - Clark Gable (ZDA)
23.00 Brane Roncel izza odra
0.25 Film: Zenska skrivnost (pon.)

Koper

15.00 Euronews
16.00 Risanke
16.30 Resna glasba
17.00 Vesolje je
17.30 Istra in...
18.00 Program v slovenskem jeziku: Sportna mreza
18.45 Primorska kronika
19.00 Tv Dnevnik, vreme, sport
19.30 Otrska odd.: Gugalnica
20.00 Slovenia magazine
20.30 Kulturni magazin: 2000 besed
21.00 Osebnosti našega časa
22.00 Vsedanes - TV dnevnik
22.15 Euronews
22.30 Program v slov. jeziku: Sportel - Oddaja o zamejskem športu in sportnikih
23.30 Primorska kronika

RADIO

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljičice; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Sprehodi po tržaških predmestjih; 8.50 Soft music; 9.15 Odprta knjiga: Po očetovih stopinjah (Ž Petan, r. M. Prepeluh); 9.30 Glasba za vse okuse; 10.10 Koncert s slavnimi izvajalci; 11.00 Aktualnosti na pladnju (pripr. V. Valenčič); 12.40 MPZ V. Vodnik; 13.20 Glasba; 13.30 Kmetijski tednik; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Otrski košček; 15.00 Potpuri; 15.30 Vsi ljudje vse vedo (v studiu I. Peterlin); 17.00 Kulturna kronika, nato Mi in glasba; 18.00 Znanstveno raziskovanje; 18.20 Priljubljene melodije; 18.45 Postni govori; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

8.30, 12.30, 18.30 Poročila v Ital.; 11.30, 15.10, 17.10 Poročila v slov.; 10.30 Matineja; 13.00 Samo za Vas - Ostali Trst (pon.); 20.30 Loža v operi - Un palco all' opera.

Radio Koper

(slovenski program)

6.30, 8.00, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 6.15 Dobro jutro; 6.30 Osmrtnice; 7.00 Jutranjik; 7.30 Noč in dan; 8.00 Pregled tiska, vreme; 8.50 Kulturni koledar; 10.00 Na rešet; 11.00 Pregled športnih dogodkov; 13.00 Daj, povej, razve-

drilna odd.; 15.30 DIO; 16.15 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Bla bla radio; 19.00 Jingle; 20.00 Modri abonma; 22.00 Zrcalo dneva; do 0.00 Iz diskoteke.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 8.05 Horoskop; 8.15 3X3; 9.15 Govorimo o; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Sigla single; 11.00 Lantinskoameriški Ola; 11.15 Dialogi; 11.45 Mi in vi; 12.55 pesem tedna; 13.07 Čestitke; 13.00 L'una blu; 13.55 Moj dom tvoj dom; 14.10 Živeti danes; 14.45 Vse o šoli; 18.00 Magic bus; 18.45 Na sceno; 19.25 Sigla single; RMI.

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.45 Dobro jutro, otroci; 8.05 Radio plus; 9.45 Ringaraja; 10.00 Varnostna kultura; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.10 Obvestila in osmrtnice; 15.00 Radio danes; 15.30 DIO; 17.05 Studio ob 17-ih; 18.15 Kultura; 18.20 Zunanjepolitični feljton; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Sotočja; 21.05 Odrske luči; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna odd. v tujih jezikih; 22.40 Etnofonija: Pesmi; 23.05 Literarni nokturno; 0.00 Poročila.

Slovenija 2

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 8.10 Poslovne zanimivosti; 8.40 Koledar prireditve; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Stokovnjak svetuje; 13.45 Gost izbira glasbo, kulturne drobtinice; 14.45 Zagon; 15.30 DIO; 16.15 Popevka tedna; 17.00 Hip hop galerija; 18.00 Vroče hladno; 18.45 Črna kronika; 19.30 Popularnih 40; 21.00 Telstar; 22.00 Zrcalo dneva, vreme, sport; 22.30 V soju žarometov; 23.15 Mala nočna filmska.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 10.05 Kulturna panorama; 11.05 Čas in glasba; 13.05 Repriža; 13.30 Zbori; 14.05 Izobraževalni pr.; 15.00 Pihalne godbe; 15.30 DIO, sport; 16.15 Nove glasbene generacije; 17.15 Ekonomska politika; 17.30 Slov. glasb. ustvarjalnost; 18.45 Kulturni globus; 19.30 Operni koncert; 20.00 Dvigljena zavesa; 20.30 Koncertna sezona Evroradia; 22.30 Komorni studio; 23.55 Glasba; 0.00 Poročila.

Radio Koroška

6.08-7.00 Kratek stik; Radio Agora dnevno 10.00-14.00/18.00-2.00; Radio Korotan dnevno 2.00-10.00/14.00-18.00 (105.5 MHz).

Primorski dnevnik

Lastnik: Zadruga Primorski dnevnik z o.z. - Trst
Izdajatelj: DZP - PRA.E. d.o.z. - Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.it/>
e-mail: redakcija@primorski.it

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cene oglasov

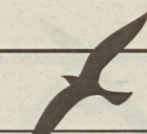
Italija: 1 oglasni modul (sirina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT, finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi 1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozajlja po formatu. IVA 20%

Cena: 1.500 LIT - 100 SIT
Naročnina za Italijo 480.000 LIT
Poštni tr. PRAE DZP st. 11943347

Letna naročnina za Slovenijo 22.000 SIT plačljiva preko
DISTRIEST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-32147
ziro račun 51420-601-27926

Registriran na sodišču v Trstu st. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

VREMENSKA SLIKA

Nad večjim delom Evrope je območje visokega zračnega pritiska. Oslabljen fronta se zadržuje nad Skandinavijo in severno Evropo. Nad naše kraje doteka s severozahodnikom v višinah suh zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzide ob 6.20 in
zatone ob 18.08.
Dolžina dneva 11.48.

LUNINE MENE

Luna vzide ob 4.29 in
zatone ob 14.24.

MORJE

Morje mirno, temperatura morja 8,7 stopinje C.

PLIMOVANJE

Danes: ob 1.44 najnižje -15 cm, ob 7.21 najvišje 32 cm,
ob 13.55 najnižje -49 cm, ob 20.28 najvišje 38 cm.

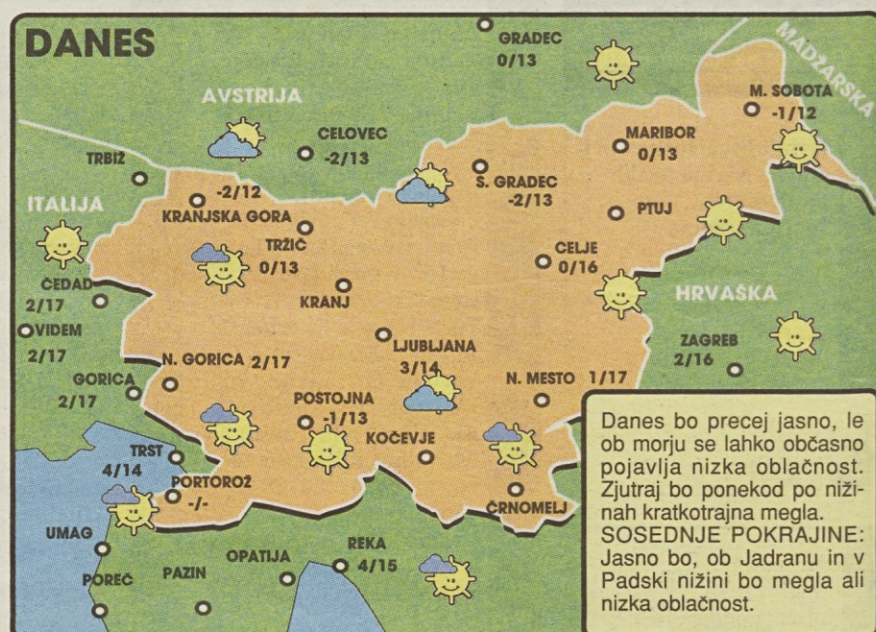
Jutri: ob 2.16 najnižje -24 cm, ob 8.00 najvišje 38 cm,
ob 14.25 najnižje -54 cm, ob 20.51 najvišje 45 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C		°C
500 m.....	12	2000 m.....	1
1000 m.....	8	2500 m.....	-1
1500 m.....	3	2864 m.....	-3

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije

DANES

Danes bo precej jasno, le ob morju se lahko občasno pojavlja nizka oblačnost. Zjutraj bo ponekod po nižinah kratkotrajna megla.

SOSEDNJE POKRAJINE: Jasno bo, ob Jadranu in v Padski nizini bo megla ali nizka oblačnost.

JUTRI

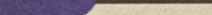

V ponedeljek in torek bo večinoma sončno, le v vzhodnih krajih bo v torek nekaj več oblačnosti. V torek bo tudi hladneje.

SVET / SLIKA PRI SLIKI.....

Tudi Pariz ni več tisto, kar je bil nekoč, zagovornik razsipne, odvečne mode

PARIZ - Manj spektakla: to je prvi obračun tokratnih prikazov ženske pripravljenosti mode. Modni ustvarjalci, predvsem pa proizvajalci so se osredotočili okrog bistvenega, se pravi oblek, in ostalo pustili v nemar, zlonamerni trdijo, da so zaceli tudi v Parizu stediti, dobronamerni pa razlagajo, da francoska moda zeli v novo tisočletje vstopiti manj razpisno zaznamovana. Po vzorcu Milana, s katerim je Pariz v nenehnem tekmovalstvu, čeprav so Francozi vseskozi prepričani v visjo kakovost mode »made in France«, so se za tokratne kolekcije nastopajoči odločili za večjo uporabnost modelov. To naj bi tudi omogočilo ženskam, da po svoje sestavljajo garderobo iz tega, kar že imajo in novih kosov. Zato pa je bilo na defilejih zaslediti manj senzacij kot sicer, med najbolj teatralne, privlačne in zato tudi najmanj uporabne pa so po splošnem mnenju uvrstili modele japonskega mojstra Isseye Miyakeja, ki je z značilnimi pleseji sestavljal nekatere obleke-zmaje in morske zvezde. Predstavil pa je tudi enostavnejše obleke, kot je tudi komplet v belem (f. KROMA). Ironična in izzivalna pa je bila kot vselej angleška ustvarjalka Vivienne Westwood, ki se je tokrat odločila za žensko-žensko v tesno povitih oblekah z ironičnimi dodatki.

FieraUdine

13. RAZSTAVA PREHRANE, GOSTINSTVA IN GOSTINSKE OPREME

od 13. do 17. marca 1999

ALIMENTA

Urnik: Vsak dan od 10.00 do 19.00

Informacije: Videmski sejem
Tel. +39 432 4951
Fax +39 432 401378
URL <http://www.fieraudine.it>
e-mail: info@fieraudine.it

 **Banca Popolare
di Cividale**